

Syddansk Universitet
Rektor Henrik Dam
Nisrin Adel Hamad

Sendt pr. e-mail:

rektor@sdu.dk, sdu@sdu.dk, niha@sdu.dk

Positiv institutionsakkreditering af Syddansk Universitet

Akkrediteringsrådet har den 11. december 2014 akkrediteret Syddansk Universitet (SDU) **positivt**, jf. akkrediteringslovens § 8.¹ Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution samt SDU's hørings svar, selvevalueringsrapport og øvrig dokumentation.

Akkrediteringsrådet har truffet afgørelsen ud fra en helhedsvurdering på grundlag af de kriterier, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen², samt retningslinjerne i "Vejledning om institutionsakkreditering" af 1. juli 2013 samt Akkrediteringsrådets notat af 20. juni 2014 "Vurdering af institutionernes kvalitetssikrings systemer".

Akkrediteringsrådet har for det første vurderet, at SDU løbende gennemfører de indsatser, som uddybningspunkter til de fem kriterier beskriver. I forhold til de problemer akkrediteringspanelet har konstateret, er der tale om mindre, klart afgrænset problemstilling, som SDU's ledelse allerede er opmærksom på, og som efter akkrediteringsrådets vurdering aktuelt adresseres på en tilfredsstillende måde af institutionen.

For det andet har Rådet vurderet, at der er god kvalitet i udmøntningen af kvalitetssikringsarbejdet. Det vil sige, at SDU's indsats er velbeskrevet og bygger på gennemprøvet og systematisk praksis. Universitetet har et udbygget informationssystem med relevante data for den enkelte uddannelse, og fastlagte politikker for, hvornår og hvorledes ledelsen vil skride ind overfor en uddannelse, der udviser problemer. Ligeledes er der en god informationsudveksling, både vertikalt og horisontalt, som understøtter velbegrundede indsatser. SDU gennemfører også løbende justeringer i sin kvalitetssikringspraksis, og der er et bredt engagement blandt universitetets ansatte og ledelse, som fører til udvikling og anvendelse af indvundne erfaringer i fremtidige indsatser.

Akkrediteringsrådet henviser i øvrigt til akkrediteringsrapporten for uddybende grundlag for rådets afgørelse.

Det følger af en positiv institutionsakkreditering, jf. akkrediteringslovens § 9, stk. 1, at det er muligt for uddannelsesinstitutionen at oprette nye uddannelser og nye uddannelsesudbud, når disse er prækvalificeret og godkendt, jf. akkrediteringsloven §§ 18 og 21,

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven)

² Bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen)

Akkrediteringsrådet

17. december 2014

Bredgade 38

1260 København K

Tel. 3392 6900

Fax 3392 6901

Mail akkr@akkr.dk

Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler

Rune Heiberg Hansen

Tel. 72 31 88 07

Mail rhh@akkr.dk

Ref.-nr. 14/024039-02

Akkrediteringen er gældende til og med 31. december 2020, jf. akkrediteringslovens § 9.

Akkrediteringsrådet vil underrette ministeren om institutionens positive akkreditering.

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for yderligere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Videregående Uddannelser, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

**Institutions-
akkreditering**

2014

AKKREDITERINGSRAPPORT

SYDDANSK UNIVERSITET

INSTITUTIONSAKKREDITERING

Institutionsakkreditering – Akkreditering af Syddansk Universitet

© Danmarks Akkrediteringsinstitution

Citat tilladt ved kildeangivelse

Version: 1

Sprog: Dansk

Tryk: Rosendahls Schultz Grafisk

Oplag: 300

Rapporten kan downloades via hjemmesiden www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	5
Om institutionsakkreditering.....	5
Afgørelse	5
Samlet vurdering og indstilling.....	7
Baggrund.....	9
Beskrivelse af akkrediteringspanelet.....	9
Institutionsportræt	10
Kriterium I og II: Kvalitetspolitik og strategi samt ledelse og organisering	13
3.0 Syddansk Universitets kvalitetssikringssystem.....	13
3.1 Kvalitetsorganisationen: ansvars- og arbejdsfordeling	14
3.1.1 Fakulteterne.....	16
3.1.2 Instituttlederen	17
3.1.3 Studielederen.....	17
3.1.4 Studienævn.....	18
3.1.5 Campus	20
3.1.6 Diskussion og vurdering.....	20
3.2 Politik for kvalitetssikring	21
3.2.1 Kvalitetspolitikens opbygning	22
3.2.2 Fakulteternes udmøntning af kvalitetspolitikken	23
3.2.3 Diskussion og vurdering.....	24
3.2.4 Indsamling, analyse og anvendelse af informationer om uddannelserne.....	25
3.2.5 Evalueringer.....	25
3.2.6 Standarder og grænseværdier	26
3.2.7 Anvendelse af nøgletal og andre relevante informationer.....	26
3.2.8 Diskussion og vurdering.....	28
3.2.9 Uddannelsesberetningen – dokumentation og opfølgning.....	28
3.2.10 Fakulteternes og universitetets uddannelsesberetninger.....	31
3.2.11 Diskussion og vurdering.....	32
3.3 Samlet vurdering.....	33
Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag.....	35
4.0 Sammenhæng mellem fagmiljøer og centrale fag	35
4.1 Diskussion og vurdering.....	38
4.2 De studerendes kontakt til fagmiljøerne	38
4.3 Diskussion og vurdering.....	40
Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold.....	43
5.0 Kvalitetssikring af uddannelsernes niveau og indhold	43
5.1 Diskussion og vurdering.....	46
5.2 Kvalitetssikring af pædagogisk kompetenceudvikling	47
5.3 Diskussion og vurdering.....	51
5.4 Undervisnings- og uddannelsesevaluering	51
5.5 Diskussion og vurdering.....	54
5.6 Inddragelse af eksterne eksperter i evaluering af uddannelserne.....	55

5.7 Diskussion og vurdering	56
Kriterium V: Uddannelsernes relevans.....	57
6.0 Udvikling af nye uddannelser	57
6.1 Diskussion og vurdering.....	59
6.2 Inddragelse af eksterne interessenter	59
6.3 Diskussion og vurdering – inddragelse af eksterne interessenter	63
6.4 Monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation	64
6.5 Diskussion og vurdering – monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation.....	69
Panelets anbefalinger	71
Bilag.....	73
I. Metode.....	73
Vejledningen og bekendtgørelsens kriterier	73
Proces og dokumentation	73
II. Audit trails.....	75
III. Sagsbehandlingsnotat	77
IV. Program for institutionsbesøg	78
V. Nøgletal	82
VI. Akkrediteringshistorik.....	96

Indledning

Denne akkrediteringsrapport indeholder en analyse og vurdering af kvalitetssikringssystemet på Syddansk Universitet. Rapporten er en vurdering af, om uddannelsesinstitutionen har udviklet et system for kvalitetssikring, der er så velfungerende, at institutionen i den kommende akkrediteringsperiode selv kan foretage den løbende kvalitetssikring af egne uddannelser.

En institutionsakkreditering omfatter ikke en selvstændig vurdering af relevansen og kvaliteten af de enkelte uddannelser på uddannelsesinstitutionen. Sigtet er at afdække, om institutionen samlet set har etableret et kvalitetssikringssystem, der er i stand til løbende og systematisk at sikre og udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans. Delaspekter ved enkeltuddannelser kan dog indgå i vurderingen af, om kvalitetssikringssystemet også er velfungerende i praksis.

Om institutionsakkreditering

En institutionsakkreditering er en vurdering af, om institutionens kvalitetssikringssystem er velbeskrevet og veldokumenteret og også fungerer i forbindelse med det daglige arbejde. Systemet skal sikre, at institutionen hele tiden har fokus på kvaliteten, udvikler den løbende og reagerer, når der er noget galt. Dette skal gøre sig gældende, både før og efter at institutionsakkrediteringen har fundet sted.

Velfungerende kvalitetssikringsarbejde er karakteriseret ved at være løbende og systematisk og leve op til de europæiske standarder på området (European Standards and Guidelines). Kvalitetssikringsarbejdet skal rumme en klar arbejds- og ansvarsdeling samt være stærkt forankret på ledelsesniveau. Derudover skal institutionerne have en inkluderende kvalitetskultur og fokusere kvalitetssikringsarbejdet på både de samlede uddannelser, den konkrete undervisning og de særlige problemstillinger, vilkår og behov, der er relevante for den enkelte institution.

Med dette afsæt vurderer denne akkrediteringsrapport, om institutionens kvalitetssikringssystem lever op til de krav, som akkrediteringsloven stiller i forbindelse med institutionsakkreditering – herunder særligt de fem kriterier, der opstilles i den tilhørende bekendtgørelse.

Akkrediteringspanel og metode

Til støtte for vurderingen af kvalitetssikringssystemet har Danmarks Akkrediteringsinstitution nedsat et akkrediteringspanel med deltagelse af en række eksperter. Medlemmerne af panelet har blandt andet kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau, viden om den videregående uddannelsessektor og om relevante arbejdsmarkedsforhold samt viden om studenterforhold.

Akkrediteringspanelet har læst dokumentationsmateriale og sammen med medarbejdere fra Danmarks Akkrediteringsinstitution besøgt institutionen for at vurdere institutionens kvalitetssikringssystem og -praksis. Bilag 1 i rapporten gengiver hovedtrækkene i den metode, der er anvendt i akkrediteringen af uddannelsesinstitutionen.

Afgørelse

Det er Akkrediteringsrådet, der som fagligt uafhængig instans træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen. Rådet afgør, om institutionens kvalitetssikringssystem berettiger til positiv institutionsakkreditering, betinget positiv institutionsakkreditering eller afslag på institutionsakkreditering.

Denne rapport og dens vurderinger danner grundlag for Akkrediteringsrådets beslutning.

Samlet vurdering og indstilling

Syddansk Universitet (SDU) har et sammenhængende kvalitetssikringssystem, der omfatter konkrete, gennemskuelige og klart opbyggede mål, en tydelig ansvarsfordeling, en velfungerende praksis og rum for en høj grad af medejerskab i organisationen. Kvalitetssikringsarbejdet understøttes effektivt af en række redskaber og processer som fx uddannelsesberetningen, nøgletalssystemet WhiteBook, undervisningsportfolier mv. SDU har arbejdet med et kvalitetssikringssystem siden 2005 og gennemfører løbende en videreudvikling af kvalitetspolitikken, der senest blev revideret i 2012-13. Dette skaber tillid til, at systemet også fremover vil blive udviklet.

Det er en styrke, at ansvarsfordelingen i SDU's kvalitetspolitik er klar, både i beskrivelserne i politikken, i princippapirer, i fakulteternes udmøntningsnotater og i gennemførelsen i praksis på de fem fakulteter og de fem campusser. Det er ligeledes en styrke, at kvalitetssikringsarbejdet er forankret og organiseret i den eksisterende organisation med inddragelse af alle ledelsesniveauer og relevante institutionelle niveauer, herunder direktion, Uddannelsesrådet, fakultetsledelse, institutledere og studieledere og studienævn. Det bidrager til overensstemmelse og integration mellem kvalitetssikringssystemet og andre dele af organisationens studie- og uddannelsesarbejde. Det er positivt, at SDU i kvalitetssikringssystemets organisering skaber rum for og forventninger om, at alle spiller en aktiv rolle.

Kvalitetspolitikken fastsætter konkrete og ambitiøse mål for arbejdet med kvalitetssikring af uddannelsernes videngrundlag, niveau, indhold og relevans. Der er en høj grad af sammenhæng og helhed i politikkerne, der supplerer hinanden fra rekruttering og optagelse af de studerende til deres overgang til job og arbejdsmarked. Der er ligeledes sammenhæng i politikernes overordnede formål, de mere konkrete kvalitetsmål, standarder og indikatorer samt udfoldelsen og udmøntningen på fakulteterne.

Uddannelsesberetningen er et centralt og effektivt redskab i SDU's arbejde med kvalitetssikring og -udvikling af den samlede uddannelses mål, indhold og gennemførelse. Den udarbejdes hvert andet år af studielederen og består af en opfølgning på foregående handlingsplan, en uddannelsesstrategisk SWOT-analyse, opfølgning på delpolitikker, uddannelsens nøgletal og en fremadrettet handlingsplan. Uddannelsesberetningen udarbejdes også på fakultets- og universitetsniveau. Uddannelsesberetningen på uddannelsesniveau bidrager både til studieleders overblik over egen uddannelse og til fakultets og universitetets øverste ledelses overblik over den enkelte uddannelse og på tværs af uddannelserne. Dermed er den et vigtigt element i at forankre kvalitetsarbejdet på institutionelt niveau. Statusmødet i forlængelse af uddannelsesberetningen ses af både fakultetsledelsen og studieledere som et konstruktivt udviklingsredskab, og handlingsplanen gør som oftest opfølgningen mere konkret. Studieledernes centrale rolle i kvalitetsarbejdet med udarbejdelse af og opfølgning på uddannelsesberetningen bidrager til et stærkt ejerskab til og understøtter systematiske dialoger om kvalitetsarbejdet. På den måde kan centrale kvalitetspolitikker kobles med lokale processer og faglige værdier. Uddannelsesberetningen er ligeledes et vigtigt element i SDU's arbejde med i praksis på uddannelsesniveau at skabe sammenhæng mellem planlægning/mål, praksis/udførelse, analyse/evaluering samt handling/justering.

SDU har udviklet et solidt nøgletalssystem. Det er vigtigt, at de fastlagte kvalitetsmål og tilhørende indikatorer af studielederne ses som et brugbart redskab i kvalitetssikringsarbejdet, der synliggør, hvor det er nødvendigt at handle. Ligeledes har nøgletal også en central placering i den halvårige *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling*.

SDU sikrer på en velfungerende måde, at uddannelserne og undervisningen baserer sig på et forsknings- og videngrundlag, der svarer til uddannelsernes niveau. Også forskningsbaseringen af uddannelser, der udbydes på flere campusser, håndteres på en fornuftig måde. Uddannelsesberetningerne er med til at sikre, at evt. udfordringer bringes op og håndteres i fakultetsledelsen. Sikringen af uddannelsernes niveau og indhold finder sted både gennem fakulteternes godkendelse af studieordninger og gennem studienævnenes behandling af kompetenceprofil og mål, fag og evalueringer mv. Ligeledes tilstræber SDU, at uddannelserne har en tilstrækkelig pædagogisk kvalitet til at understøtte de studerendes læring, fx gennem indførelse af undervisningsportfolier.

Regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter blev i 2013 et nyt krav til institutionerne, og praksis i 2014 skal vurderes i dette lys. Der er derfor forståelse for, at der ikke på SDU er et fuldt udbygget system og der endnu kun i begrænset omfang er erfaringer. Samtidig har universitetet over flere år gennem uddannelsesberetningernes SWOT-analyser og nøgletal etableret et relativt solidt internt blik på den samlede uddannelses styrker og svagheder. Det skaber tro på, at SDU har grundlaget for at udvikle evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter på en fornuftig måde. Det er dog vigtigt, at SDU anvender eventuelt nye eksterne input fra evalueringer til ikke bare at udvikle den enkelte uddannelse men også til at udvikle det samlede kvalitetssikringssystemes evne til at indfange og reagere på påpegede kvalitetsspørgsmål.

SDU's principper for involvering af aftagere i udvikling af nye uddannelser er velfungerende i praksis. Politikker, procedurer og principper for god aftagerdialog sætter rammerne for, at relevante eksterne interessenter løbende og systematisk kan inddrages i dialog om eksisterende uddannelser. På flere af de uddannelser, der har været i fokus, bruges dialogen aktivt og udviklingsorienteret. Dog er der på andre uddannelser udfordringer med i praksis at få etableret og anvendt dialogen med aftagerpanelerne.

Monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation finder sted gennem beskæftigelsesstatistik for nyuddannede og indgår i uddannelsesberetningerne, i studienævnenes arbejde og i den halvårige *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling*. Herudover finder dimittenddialog og monitorering sted gennem universitetets dimittendundersøgelser. Studienævnene drøfter systematisk resultaterne af dimittendundersøgelserne, men ikke systematisk ledighed/beskæftigelse på baggrund af nøgletal. Der er også enkelte eksempler på, at dimittendledighed ikke indgår i opfølgning på nøgletal eller handlingsplan i forbindelse med uddannelsesberetningen.

Samlet set er SDU's kvalitetssikringsarbejde sammenhængende og omfatter klare, velbeskrevne mål samt en tydelig ansvarsfordeling. Det er velfungerende i praksis og har en høj grad af medejerskab. På enkelte kvalitetssikringsområder er der dog forbedringsmuligheder. Det gælder systematikken i dialogen med aftagere og monitorering af beskæftigelse på enkelte uddannelser og studienævnenes arbejde med denne del af kvalitetspolitikken. Lave svarprocenter i forbindelse med studenterevalueringer er også en udfordring for SDU, mens evaluering af uddannelser med eksterne eksperter er en helt nyudviklet praksis. De problemer og udfordringer, som findes i SDU's kvalitetssikringsarbejde er samlet set mindre og afgrænsede problemstillinger, som SDU's ledelse allerede er opmærksom på, og som man er i færd med at adressere og finde løsninger på. Det skaber tillid til, at problemer og udfordringer vil blive løst.

På den baggrund indstilles Syddansk Universitet til positiv institutionsakkreditering.

Baggrund

Beskrivelse af akkrediteringspanelet

- Kirsti Koch Christensen (formand), tidligere rektor for Universitetet i Bergen og tidligere professor i lingvistik ved Universitetet i Bergen. Kirsti Koch Christensen har bl.a. været leder af evalueringen af kvalitetssikringssystemet på Høgskolen i Sør-Trøndelag og Høgskolen i Ålesund, panelmedlem i forbindelse med evalueringen af Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo m.fl., leder af akkrediteringen af Høgskolen i Bodø som universitet for NOKUT, Norge, og har deltaget i evalueringerne af kvalitetssystemerne på Høgskolan i Halmstad og Høgskolan Kristianstad for Högskoleverket, Sverige.
- Bengt-Ove Boström, vicerektor med ansvar for kvalitetsspørgsmål og lektor i statsvidenskab ved Göteborgs universitet. Bengt-Ove Boström har i perioden 2009-13 været sekretær for Sveriges universitets- och högskoleförbunds "expertgrupp för kvalitetsfrågor" og har deltaget som panelformand i auditeringer af bl.a. Växjö universitet, Södertörns högskola, Högskolan i Jönköping, Örebro universitet m.fl. for Högskoleverket, Sverige.
- Solveig Cornér, magister i voksenpædagogik, planlægnings- og udviklingskonsulent på rektorkontoret på Helsingfors universitet. Solveig Cornér deltager i planlægning af kvalitetssikringsarbejdet på Helsingfors universitet. Hun har bl.a. deltaget i auditeringerne af Universitetet i Stavanger, Universitetet for miljø- og biovitenskap og NTNU (Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet) for NOKUT, Norge, og i auditeringer af videregående uddannelsesinstitutioner i Finland for FINEEC (Finnish Education Evaluation Centre).
- Charlotte Hjort, læge, ph.d., forskningschef på Hospitalsenhed Midt (regionshospitalerne i Viborg, Silkeborg og Skive og Neurocenter Hammel), surveyor for Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS). Charlotte Hjort er desuden akademisk koordinator på Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet (en stilling på 20 %), hvor hun er bindeled mellem Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet, og Hospitalsenhed Midt.
- Maria Juhler-Larsen, ved akkrediteringens begyndelse studerende på kandidatuddannelsen i statskundskab, Aarhus Universitet, nu ansat i Rambøll Management Consulting, hvor hun arbejder med evalueringer af uddannelsespolitiske tiltag. Maria Juhler-Larsen var medlem af bestyrelsen for Aarhus Universitet i 2011-12 og var i den forbindelse bl.a. medlem af vedtægtsudvalget og en arbejdsgruppe vedrørende de akademiske råd.

Følgende medarbejdere fra Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) har deltaget i akkrediteringen:

- Lars Pedersen (projektleder)
- Mai Sandby Hansen
- Kirstine Marie Fabricius.

Institutionsportræt

Syddansk Universitet (SDU) blev etableret i 1998 gennem en fusion af Odense Universitet, Handelshøjskole Syd/Ingeniørhøjskole Syd, Syddansk Universitetscenter og Syddansk Universitetsbibliotek. Universitetet er sidenhen blevet udvidet ved indfusionering af en række øvrige institutioner, senest i 2007, hvor Forskningsenheden for Maritim Medicin, Handelshøjskolecentret i Slagelse og Statens Institut for Folkesundhed blev en del af universitetet.

I dag spreder universitetet sig geografisk over seks byer med campusser i Odense, Kolding, Sønderborg, Slagelse, Esbjerg og København. SDU havde i 2012 ca. 18.500 studerende og 1.700 heltidsansatte VIP'er (videnskabeligt personale). Universitetet udbyder 93 bacheloruddannelser og 131 kandidatuddannelser (øvrige information 2, s. 499).

Forskning, undervisning, formidling og vidensspredning på SDU er organiseret inden for fem faglige hovedområder:

- Det Humanistiske Fakultet
- Det Naturvidenskabelige Fakultet
- Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
- Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
- Det Tekniske Fakultet.

Fakulteterne understøttes af Syddansk Universitetsbibliotek, der sikrer relevant information til forskere, undervisere og studerende på SDU, og af Fællesområdet, der består af alle de administrative og servicerende enheder, som understøtter de faglige miljøer.

Nedenfor fremgår en række centrale nøgletal for SDU's udbud af uddannelser. Ud over en opgørelse over den samlede studenterbestand drejer det sig om førsteårsfrafald på bacheloruddannelserne, gennemførelse efter normeret tid plus et år på bacheloruddannelserne, de studerendes studietid og kandidaternes beskæftigelsesfrekvens:

Tabel 1 Studenterbestand på universitetsuddannelser ved SDU fordelt på udbudssted og hovedområde

	Odense	Esbjerg	Kolding	Sønderborg	Slagelse	I alt
SAMF	4.297 (32 %)	559 (61 %)	887 (53 %)	615 (51 %)	754 (69 %)	7.112 (38 %)
HUM	4.329 (32 %)	109 (12 %)	733 (44 %)	349 (29 %)	333 (31 %)	5.853 (32 %)
TEK	731 (5 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	188 (16 %)	0 (0 %)	919 (5 %)
NAT	1.905 (14 %)	24 (3 %)	48 (3 %)	47 (4 %)	0 (0 %)	2.024 (11 %)
SUND	2.366 (17 %)	227 (25 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	2.593 (14 %)
I alt	13.628 (100 %)	919 (100 %)	1.668 (100 %)	1.199 (100 %)	1.087 (100 %)	18.501 (100 %)

Kilde: Undervisningsministeriets databank. Note: Statens Institut for Folkesundhed i København gennemfører forsknings- og udredningsopgaver, men der udbydes ikke uddannelser på instituttet.

SDU bemærker, at fsva. studenterbestanden på Det Tekniske Fakultet er den i flg. SDU's nøgletalssystem WhiteBook 1685 studerende i Odense og 337 i Sønderborg, når studerende på diplomingeniøruddannelserne medregnes.

Tabel 2: Procent frafaldne på første år af bacheloruddannelsen, 2008-2011

		2008	2009	2010	2011
Syddansk Uni- versitet	HUM	23	18	25	17
	SAM	15	17	14	18
	SUND	6	4	4	5
	TEK/NAT	15	15	17	12
	I alt	18	15	17	14
Alle universiteter	HUM	17	15	16	14
	SAM	21	17	19	16
	SUND	8	6	6	8
	TEK/NAT	17	17	18	16
	I alt	17	15	16	14

Kilde: Tilsynsrapport om Syddansk Universitet, 2012.

Tabel 3: Procent gennemført efter normeret tid plus et år på bacheloruddannelsen, 2008-2011

		2008	2009	2010	2011
Syddansk Uni- versitet	HUM	45	44	40	45
	SAM	54	56	60	62
	SUND	68	70	70	75
	TEK/NAT	56	55	57	57
	I alt	52	53	53	56
Alle universiteter	HUM	51	53	55	53
	SAM	63	62	64	65
	SUND	68	72	73	75
	TEK/NAT	53	56	60	59
	I alt	57	59	61	61

Kilde: Tilsynsrapport om Syddansk Universitet, 2012.

Tabel 4: Gennemsnitlig studietid for et universitetsforløb (bachelor + kandidat) 2008-2011

		2008	2009	2010	2011
Syddansk Uni- versitet	Humaniora	6,4	6,6	6,4	6,0
	Naturvidenskab	6,0	6,5	6,1	6,2
	Samfundsvidenskab	5,9	5,6	5,5	5,6
	Sundhedsvidenskab	6,6	6,3	6,2	6,1
	Teknisk videnskab	5,5	6,2	5,4	5,1
	I alt	6,2	6,2	6,0	5,8
Alle universiteter	Humaniora	6,9	6,9	7,0	6,5
	Naturvidenskab	6,5	6,4	6,4	6,3
	Samfundsvidenskab	6,2	6,2	6,1	5,9
	Sundhedsvidenskab	6,5	6,4	6,4	6,3
	Teknisk videnskab	5,6	5,5	5,4	5,4
	I alt	6,4	6,4	6,4	6,1

Kilde: Tilsynsrapport om Syddansk Universitet, 2012.

Note: Den normerede studietid for en universitetsuddannelse (bachelor- + kandidatuddannelse) er 5 år. (Da uddannelsen begynder i september og slutter i juni, er den normerede studietid præcis 4,75 år.) For dyrlægeuddannelsen er den dog 5,5 år, og for lægeuddannelsen er den 6 år. Studietiden for internationale studerende er ikke inkluderet.

Tabel 5: Beskæftigelsesfrekvens for kandidater, hvis grad er under 4 år gammel, procent

		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Syddansk Univer- sitet	Humaniora	83	86	88	85	79	79
	Naturvidenskab	84	90	92	91	90	87
	Samfundsvidenskab	92	94	96	94	90	88
	Sundhedsvidenskab	95	95	95	95	94	94
	Teknisk videnskab	77	75	82	87	87	87
	I alt	88	90	92	90	88	86
Alle universiteter	Humaniora	83	86	88	85	81	80
	Naturvidenskab	85	90	92	90	87	85
	Samfundsvidenskab	90	92	93	92	89	88
	Sundhedsvidenskab	95	97	96	94	92	92
	Teknisk videnskab	89	90	92	91	86	86
	I alt	88	91	92	90	86	86

Kilde: Tilsynsrapport om Syddansk Universitet, 2012.

Kriterium I og II: Kvalitetspolitik og strategi samt ledelse og organisering

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU har et sammenhængende kvalitetssikringssystem med en kvalitetspolitik, der omfatter konkrete, gennemskuelige og klart opbyggede mål, ligesom ansvarsfordelingen i kvalitetssikringsarbejdet er klar. Panelet vurderer på den baggrund, at kriterium I og II er *tilfredsstillende opfyldt*.

3.0 Syddansk Universitets kvalitetssikringssystem

I SDU's *Strategi- og ledelsesgrundlag* (dateret december 2013) beskriver universitetet sig som et internationalt universitet med fokus på de studerende (selvevalueringsrapporten, s. 83-102). Strategi- og ledelsesgrundlaget, der peger frem mod 2020, er fokuseret omkring fire temaer, hvor det ene omhandler uddannelse og indeholder målet om at tilbyde attraktive uddannelser af høj kvalitet samt fortløbende at udvikle kvaliteten i uddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 90).

I strategien fremhæver SDU også, at man vil udvikle de studerendes fulde potentiale ved at tage hånd om dem både før, under og efter studiet. Attraktive uddannelser, der udvikles og gennemføres i samarbejde med arbejdsmarkedet, differentierede og aktiverende læringsformer og helhedsorienteret studieliv er noget af det, der skal understøtte strategiens mål (selvevalueringsrapporten, s. 92 ff.).

Kvalitetssystemet understøtter tillige universitetets strategiske mål med særligt fokus på de studerende ved, at kvalitetspolitikken opbygning i delpolitikker er struktureret ud fra de studerendes vej fra første overvejelse om uddannelse til uddannelsesafslutning og deres første skridt ud på arbejdsmarkedet. Kvalitetspolitikken omfatter derfor også kvalitetsmål, der afspejler universitetets fokus på de studerendes hele

liv og studiemiljø som vigtige faktorer med hensyn til den samlede kvalitet og det gode uddannelsesforløb (selvevalueringsrapporten, s. 38).

SDU skriver endvidere i *Strategi for uddannelsesudvikling – 2020*, at universitetet "skal have et kvalitetssystem, der sikrer et løbende og systematisk arbejde med kvalitet og relevans på alle uddannelser. Arbejdet med kvalitet skal inddrage de studerende og sikre, at universitetets uddannelser sætter den studerende i centrum." (selvevalueringsrapporten, s. 121). En videreudvikling af kvalitetskulturen står også centralt, bl.a. ved, at:

- Der finder systematiske dialoger sted om kvalitetsarbejdet, som kobler centrale strategier med lokale kvalitetssikringsprocesser og faglige værdier
- Kvalitetsarbejdet i sin udførelse er enkelt, overskueligt og effektivt med klare roller og klar ansvarsfordeling
- Kvalitetsarbejdet er karakteriseret ved tillidsskabende dialoger, som sikrer, at problemstillinger drøftes og håndteres (selvevalueringsrapporten, s. 120 ff.).

Strategi for uddannelsesudvikling – 2020 betoner også formålet om "at fremme en kvalitetskultur hos alle medarbejdere, der har med uddannelse at gøre". Det er væsentligt for kvalitetsarbejdet, at det gennemføres på en måde, så det fremmer udvikling og vedligeholdelse af den inkluderende kvalitetskultur på universitetet som understøttende og fremmende for uddannelsernes kvalitet og relevans (selvevalueringsrapporten, s. 39).

SDU er repræsenteret i seks byer, og der udbydes uddannelse i de fem. Universitetet omfatter fem fakulteter og en fællesadministration og udbyder over 200 uddannelser inden for humaniora, samfundsvidenskab, naturvidenskab, sundhedsvidenskab og

teknisk videnskab. Derfor er det ifølge SDU mest hensigtsmæssigt, at mange centralt vedtagne strategier og politikker udmøntes lokalt på fakulteterne og tæt på uddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 36). SDU's kvalitetssikringssystem er derfor tilrettelagt med henblik på at skabe ensartede rammevilkår for en decentral udmøntning af kvalitetsarbejdet med universitetets uddannelser. Systemet udgøres af tre dele:

- En kvalitetsorganisation, der skal afspejle, at kvalitetsarbejdet er forankret i universitetets eksisterende ledelsesstreng
- En kvalitetspolitik, der udgøres af otte delpolitikker, der understøttes af en række internt relaterede dokumenter og udmøntningsnotater
- En dokumentations- og opfølgingsdel, hvor de uddannelsesberetninger, som hver uddannelse udarbejder hvert andet år, er centrale. Uddannelsesberetningerne samles i fakulteternes uddannelsesberetninger for hvert fakultet, og de samles i én fælles beretning for hele uddannelsesområdet, som behandles af universitetets direktion (selvevalueringsrapporten, s. 8 ff.).

3.1 Kvalitetsorganisationen: ansvars- og arbejdsfordeling

I det følgende beskrives SDUs kvalitetsorganisation og procedurer i forbindelse med kvalitetssikringsarbejdet. Ligeledes indgår der eksempler på praksis i akkrediteringspanelets fokus på studienævn, uddannelsesberetning og nøgletal.

SDU's organisering af kvalitetsarbejdet er forankret i den eksisterende ledelsesstruktur. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for SDU som institution, herunder kvalitetssikringsarbejdet, jf. SDU's vedtægter:

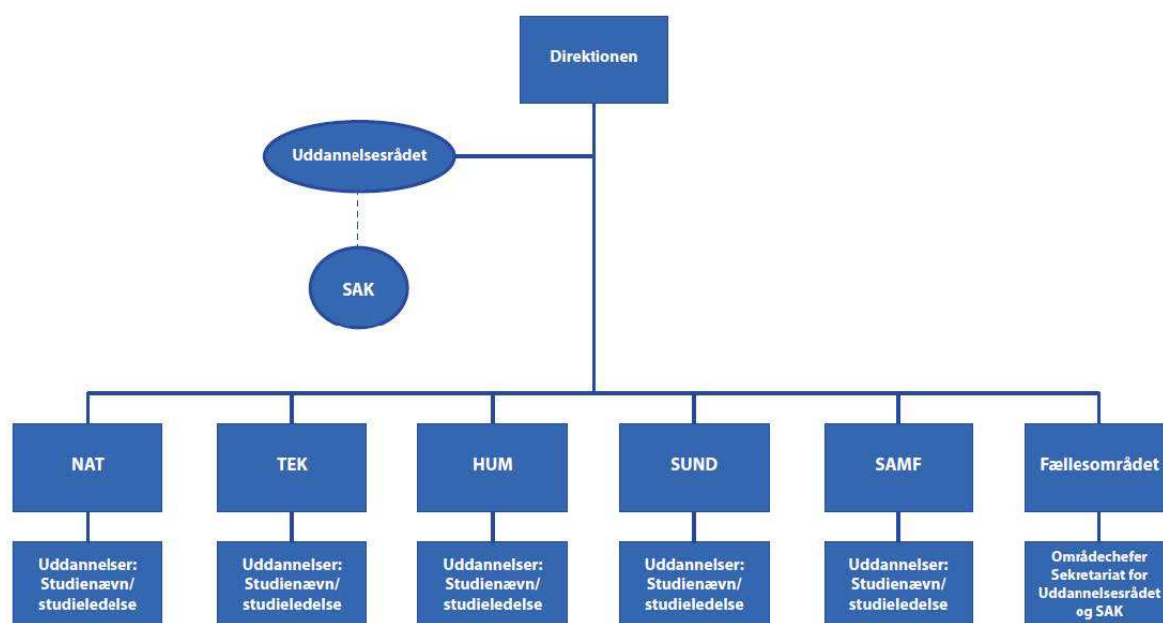
§3, stk. 3. Bestyrelsen varetager opgaver, der vedrører universitetet som institution, herunder: (...) Stk.

6. Fastsættelse af nærmere retningslinjer for dokumentationssystemer for evaluering og opfølgning heraf

§ 12. Universitetets daglige ledelse varetages af rektor inden for de rammer, som bestyrelsen har fastlagt, jf. universitetslovens § 14, stk. 1.

Det betyder, at SDU's kvalitetssikringssystem er etableret således, at *bestyrelsen* har det overordnede, strategiske ansvar for udviklingen og vedligeholdelsen af kvalitetssikringen, herunder rammelægningen af kvalitetssikringssystemet, konkrete kvalitetsspørgsmål af strategisk karakter, udvikling af nye uddannelser og nedlæggelse af eksisterende uddannelser, samt væsentlige eller systemiske svigt i kvalitetssikringssystemet (supplerende oplysninger fra SDU s. 321).

(selvevalueringsrapporten, s. 9).

Rektor og direktion har ansvaret for den daglige udmøntning og opfølgning på kvalitetssikringssystemet, herunder for, at eksterne og interne krav til uddannelserne bliver omsat til god praksis. Ledelsesstrukturen for kvalitetsorganisationen afspejler universitetets ledelsesstruktur fra rektor over dekaner til studieledelsen på de enkelte uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 8).

Direktionen bestående af rektor, prorektor, universitetsdirektør og dekaner behandler og godkender universitetets samlede kvalitetssikringspolitik og dets delpolitikker, opsummerer resultaterne af kvalitetsarbejdet på tværs af universitetet og beskriver fokuspunkter og mål for det fremtidige arbejde. Direktionen behandler også universitetets uddannelsesberetning, der indeholder en opsamling på fakulteternes og Fællesområdets uddannelsesberetninger, ligesom direktionen en gang hvert halve år behandler nøgletal for alle uddannelserne (supplerende oplysninger fra SDU, s. 538 ff.)

Uddannelsesberetningen

Uddannelsesberetningen på uddannelsesniveau består af den enkelte uddannelses evaluering af egen opfølgning på kvalitetspolitikken, status på uddannelsens nøgletal, en uddannelsesstrategisk SWOT-analyse, en opfølgning på den tidligere handlingsplan samt en ny handlingsplan aftalt mellem uddannelsens studieledelse og fakultetsledelsen. Uddannelsesberetningen udarbejdes hvert andet år af studielederen, har typisk et omfang på 35 til 40 sider og følges op af et statusmøde mellem studieleder og dekan eller prodekan m.fl. (selvevalueringsrapporten, s. 12 f. og 196 ff.). Se afsnit 3.2.9.

Universitetets centrale koordinerende forum for kvalitetsarbejdet er *Uddannelsesrådet*, der på vegne af direktionen sikrer den ledelsesmæssige forankring af kvalitetssikring og uddannelsesudvikling af uddannelser og undervisning. Uddannelsesrådet behandler de overordnede strategiske spørgsmål vedrørende kvalitetssikringen af uddannelser og har ansvaret for, at denne del af universitetets kvalitetssikringsarbejde integreres med øvrige ele-

menter i universitetets samlede kvalitetssikringsarbejde. Rådet har ansvaret for at udvikle og revidere kvalitetssystemets koncept for at sikre løbende kvalitetsudvikling (selvevalueringsrapporten, s. 47). Uddannelsesrådet behandler fakulteternes og Fællesområdets uddannelsesberetninger. Uddannelsesrådet er sammensat af prodekaner for uddannelser eller tilsvarende på alle universitetets fakulteter og studiechefen fra Fællesområdet, som består af alle de administrative og servicerende enheder, der understøtter de faglige miljøer. Uddannelsesrådet mødes en gang om måneden, dog ikke i juli (øvrig information 2, s. 419 ff.).

Den studieadministrative koordineringsgruppe (SAK) understøtter implementeringen af kvalitetsarbejdet. Gruppen er sammensat af administrative medarbejdere fra de fem fakulteter og fra Fællesområdet. Fællesområdet varetager ligeledes sekretariatsfunktionen for både Uddannelsesrådet og SAK (selvevalueringsrapporten, s. 9). Fællesområdet har ansvaret for at indsamle de centrale nøgletal for universitetets uddannelser og udarbejder analyser af optag, frafald og andre nøgletal. Nøgletalene samles i universitetets såkaldte WhiteBook, som uddannelsesservice har haft ansvaret for at udvikle, og som alle medarbejdere har adgang til.

Nøgletalssystemet WhiteBook

WhiteBook er en datawarehouseløsning, der samler centrale nøgletal for alle uddannelser ét sted. Herunder findes der for hver uddannelse en hovedside, hvor alle ledelsesniveauer kan tilgå information om uddannelsens seks centrale nøgletal, der omfatter frafald, studietid, beskæftigelse, forskningsbaseret, internationalisering og undervisningsaktivitet. Whitebook indeholder også nøgletal om antal studerende optaget gennem kvote 1 og 2, og i hvilket omfang studerende fortsætter på den kandidatuddannelse, der ligger i naturlig forlængelse af deres bacheloruddannelse, karakterer mv. (selvevalueringsrapporten, s. 15). Se afsnit 3.2.4 om WhiteBook.

3.1.1 Fakulteterne

De fem fakulteter har ansvar for at udarbejde et udmøntningsnotat, der oversætter kvalitetspolitikken standarder og indikatorer til lokale forhold og herunder specificerer den lokale ansvarsfordeling og delegering (selvevalueringsrapporten, s. 19). Hermed fastlægger fakultetsledelsen rammerne for studieledelsens kvalitetsarbejde på de enkelte uddannelser. Den måde, kvalitetspolitikken er udarbejdet på, giver det enkelte fakultet et vist frirum til at organisere sig, som det vurderer, er mest hensigtsmæssigt med hensyn til dets uddannelser. Det betyder fx, at Det Humanistiske Fakultet har valgt at organisere sig med 17 uddannelsesnære studienævn og fakultets uddannelsesråd, hvor studielederne og studerende deltager i de 6 årlige møder. Det Tekniske Fakultet og Det Naturvidenskabelige Fakultet har hver et fælles studienævn for alle fakultets uddannelser, der omfatter en række undervisningsudvalg, hvor også studerende er medlemmer.

Fakultetsledelsen tilser, at studieledelsen systematisk arbejder med at opfylde kvalitetspolitikken mål og standarder gennem uddannelsesberetningen samt det opfølgende statusmøde. Fakultetsledelsen har i den forbindelse ansvaret for at sikre, at studieledelsen følger op på evt. problemer og på de evt. handlingsplaner, som forrige uddannelsesberetning beskrev (selvevalueringsrapporten, s. 19).

Fakulteternes arbejde med at sikre, at studieledelsen arbejder systematisk med kvalitetspolitikken, finder også sted gennem udarbejdelse af skabeloner for årshjul for studienævnenes arbejde. På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har funktionsområdet *Studienævnsadministration og Support til Studieledelse* i maj 2014 udarbejdet et eksempel på en dagsordensskabelon for studienævnenene med systematisk kvalitetsarbejde som et fast punkt til hvert møde og med aftagerpanel, statusmøde, undervisningsevalueringer, dimittendundersøgelser, nøgletal mv. som faste underpunkter. "Som eksempel skal der mht. af-

tagerpanel ikke alene henvises til referatet af dette panelmøde, men resultatet heraf og væsentligste outcome herfra skal beskrives i referatet.” (audit trail 2, s. 550).

Det Humanistiske Fakultets udmøntningsnotat fastlægger ligeledes en skabelon i form af *Årshjul for uddannelserne under Studienævnet for XX*. Her fremgår det bl.a., hvilke emner studienævnet skal behandle i løbet af et studieår, eksempelvis evaluering af studiestarten, rettelser til nye studieordninger og eksisterende studieordninger til dekanen, evalueringsstrategien, frafaldsundersøgelse og nøgletal for uddannelsen, herunder frafald, gennemførelsestid, antal dimittender, overgangsfrekvens, beskæftigelse mv. (audit trail 3a, s. 4 ff.). På Det Naturvidenskabelige Fakultet er årshjulet først færdiggjort i 2014, og studielederen tilkendegav under andet besøg, at det derfor endnu ikke er implementeret. Fakulteterne har endelig et direkte ansvar for nogle indikatorer i kvalitetspolitikken, eksempelvis kvalitetssikringen af studieordningerne.

3.1.2 Institutlederen

Institutlederen er – med inddragelse af studieleder og studienævn – ansvarlig for instituttets undervisning og skal bl.a. sikre, at undervisningen er relevant og udøves på bedst mulige måde, såvel fagligt som pædagogisk (selvevalueringsrapporten, s. 163 f.).

I forbindelse med *Delpolitik for universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling* har institutlederen fx ansvaret for, at alle ansatte undervisere har en undervisningsportfolio, der dokumenterer deres pædagogiske kompetencer mv. Dette følges op ved medarbejderudviklingssamtaler (MUS) (selvevalueringsrapporten, s. 58). Endelig tilkendegav studieledere under andet besøg, at institutledere som oftest deltager i statusmøder i forbindelse med uddannelsesberetningerne.

3.1.3 Studielederen

Studielederen har en central placering i SDU's kvalitetssikringsarbejde. I præambelen til *Politik for uddannelseskvalitet* hedder det: ”I henhold til universitetsloven har studienævnet ansvaret for kvalitetssikringen på den enkelte uddannelse. I praksis sikrer studielederen i samarbejde med studienævnet tilrettelæggelse, gennemførelse og udvikling af uddannelse og undervisning. I kvalitetspolitikken er ansvaret for opfyldelsen af kvalitetsmålene på uddannelsesniveau placeret hos studielederen.” (selvevalueringsrapporten, s. 47).

Dette indebærer, at ansvaret for en lang række indikatorer under delpolitikernes kvalitetsmål er placeret hos studielederen. Eksempelvis har studielederen ansvaret for, at uddannelsen og fakultetet løbende forholder sig til, hvilke aktører der er relevante for uddannelsen at have relationer til og om uddannelsens introduktionsforløb lever op til universitetets *Principper for studiestarten*. Kun i *Delpolitik for universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling* er ansvaret ikke placeret hos studielederen, men hos institutlederen (selvevalueringsrapporten, s.49, 53 og 58).

I *Notat om studieledelse på Syddansk Universitet* (2009) fastlægges en række forventninger til studieledelse og særligt til studielederen. Her hedder det, at studieledelsen er den centrale krumtap for professionalisering af uddannelse ved Syddansk Universitet (selvevalueringsrapporten, s. 163).

Studielederen har en særlig opgave i forbindelse med udarbejdelse af uddannelsesberetningen og det efterfølgende statusmøde med fakultetsledelsen og de handlingsplaner, der vedtages her. Studielederne gav i forbindelse med første og andet besøg udtryk for, at de i høj grad anså opgaven som central for kvalitetsarbejdet. Se afsnit 3.2.9 om uddannelsesberetningen.

Herudover har studielederen en række opgaver i forhold til studienævnet. Fx udarbejder studielederen (understøttet af fakultetet) et årshjul eller en årsplan for arbejdet med kvalitet på uddannelsen, som studienævnet godkender (selvevalueringsrapporten, s. 18).

Studielederne mødes også på tværs af fakultetets uddannelser. På de erhvervsøkonomiske uddannelser, der udbydes på fem campusser, mødes de lokale studieledere jævnlige. Det Humanistiske Fakultets uddannelsesråd mødes seks gange årligt til ordinære møder, og her deltager alle studieledere og prodekanen (høringssvar, s. 4). På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet er der regelmæssigt fælles studieledermøder, hvor studielederne bl.a. orienteres om Uddannelsesrådets møder og om nyt fra fakultetet, ligesom der fast indgår et såkaldt "bordet rundt"-punkt på dagsordenen (audit trail 2, s. 574 ff.).

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og Det Humanistiske Fakultet har – pga. studielederens centrale placering – besluttet at inddrage studielederne i fakultetets strategiarbejde samt at tildele dem et særligt stort funktionstillæg som en anerkendelse af og et incitament til arbejdet (selvevalueringsrapporten, s. 259, og høringssvar s. 4).

3.1.4 Studienævn

I det følgende beskrives politik og procedurer samt eksempler på praksis vedrørende studienævnets rolle i kvalitetssikringsarbejdet.

Som nævnt ovenfor fastslår præamblen til SDU's kvalitetspolitik studienævnets ansvar for kvalitetssikringen på den enkelte uddannelse. Videre hedder det: "I kvalitetspolitikken er ansvaret for opfyldelsen af kvalitetsmålene på uddannelsesniveau placeret hos studielederen." (selvevalueringsrapporten, s. 47). Kvalitetspolitikken skal udmøntes så tæt på uddannelserne som muligt. Ifølge SDU skal størstedelen af målsætningerne i kvalitetspolitikken realiseres

i det løbende samarbejde mellem studieleder og studienævn på uddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 18). I studienævnet er både VIP'er og studerende repræsenteret.

I kvalitetspolitikken nævnes studienævnet kun i enkelte tilfælde som ansvarlig for opfølgning. Eksempelvis fremgår det under delpolitik 6: "Referat fra møde med afdelingspanelet afspejler, at kompetenceprofilen har været drøftet. Opfølgning: Studienævnets behandling af uddannelsens kompetenceprofil." (selvevalueringsrapporten, s. 65).

I Det Humanistiske Fakultets *Notat vedr. implementeringen af SDUs kvalitetspolitik i studienævnenes arbejde* (dateret april 2013) præciseres det, at "Det Humanistiske Fakultet ønsker at sikre, at der arbejdes systematisk med universitetets kvalitetspolitik i de enkelte studienævn. Nærværende notat angiver retningslinjer for, hvordan universitetets kvalitetspolitik implementeres i studienævnenes arbejde." (audit trail 3a, s. 3).

I delpolitik 1 hedder det, at studienævnet en gang årligt gennemgår årets optag i forhold til adgangskrav og niveau og vurderer, om adgangskravene sikrer, at de optagne studerende har de fornødne forudsætninger og niveauer for at kunne gennemføre uddannelsen. I den forbindelse har studienævnet en strategisk drøftelse af uddannelsens adgangskrav (audit trail 3a, s. 4).

Om ledelsesinformation og studiestatistik fremgår det, at studienævnet mindst en gang årligt gennemgår uddannelsernes seks nøgletal, som er tilgængelige i White-Book. Nøgletallene skal gennemgås i forbindelse med uddannelsernes uddannelsesberetninger, der udarbejdes hvert andet år (se afsnit 3.2.9) (audit trail 3a, s. 11).

Det Naturvidenskabelige Fakultet er organiseret med ét studienævn, der dækker alle uddannelser. Herudover dækker undervis-

ningsudvalg de enkelte uddannelser. Studienævnet er ”ansvarlig for at følge op på uddannelsernes arbejde med kvalitetsarbejdet generelt.” I fakultetets udmøntnings-skema er studielederen som oftest nævnt som ansvarlig for delpolitikken, og noget sjældnere studienævnet. Når det gælder udmøntningen af, at uddannelsen lever op til universitetets krav om undervisningsgaranti, har studielederen det overordnede ansvar for at fakultetets uddannelser lever op til garantien, og studienævnet har ansvaret for, at der én gang årligt følges op på garantien (audit trail 3b, s. 338).

Studienævn og studieledelse står begge som ansvarlige for, at det af studieordningen fremgår, hvordan der for hvert fagelement er sammenhæng mellem læringsmål, undervisningsform og prøveform, og for, at der foreligger en plan for systematiske undervisningsevalueringer (audit trail 3b, s. 339).

Herudover indgår der i Det Naturvidenskabelige Fakultets udmøntningsskema en aktør- og ansvarsliste, der præciserer, hvem der gør hvad ift. implementering af delpolitikkerne. Her er studieleder, studienævn, undervisningsudvalg, institutleder, fakultet mv. udpeget til at have ansvar for indikatorerne under de enkelte delpolitikker (audit trail 3b, s. 345 ff.).

Som omtalt i afsnit 3.1.1 har fakulteterne udarbejdet årshjul, der skal systematisere og strukturere studienævnenes arbejde med kvalitetspolitikken. Det fremgår eksempelvis under kriterium IV, at der i nogle uddannelsers studienævn har været mere omfattende drøftelser af kompetencemål, progression mv., mens andre studienævn i de refererede drøftelser er mere kortfattede eller primært drøfter enkeltkurser. Ligeledes fremgår det under kriterium V, at der i studienævnene ifølge referaterne fra 2013 med enkelte undtagelser ikke er nogen substantiel diskussion af aftagerpanelets evt. forslag til udvikling af indhold og kompetenceprofil på uddannelsen. Ligeledes synes ingen af de undersøgte studienævn i

2013 at have drøftet ledighed/beskæftigelse på grundlag af nøgletal om nyuddannedes beskæftigelse. Det skal bemærkes, at referaterne fra studienævnenes møder i den pågældende periode i flere tilfælde er korte beslutningsreferater. Dog er der på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet praksis for, at en studerende står for analyse og præsentation af nøgletal. Når det handler om elementer i kvalitetssikringspolitikken som undervisningsevalueringer, dimittendundersøgelser og pædagogisk kvalitet, er der en høj grad af systematik i studienævnenes arbejde, jf. kriterium IV.

Ledelsen gav på første besøg udtryk for, at der skal arbejdes videre med at udvikle kvalitetskulturen. For mange forskere er kvalitetspolitik ikke en del af deres hverdag, og tidligere var holdningen blandt en del medarbejdere, at kvalitetssikring var en papirtiger. Arbejdet sigter også mod at aktivere de studerende og fortælle dem, at de er en vigtig del af systemet.

Nogle studerende gav på første og andet besøg udtryk for, at en af udfordringerne var mange studerendes manglende engagement i kvalitetsarbejdet bredt set. Det gælder både udviklingen af systemet, kvalitetsarbejdet i studienævnet, deltagelsen i undervisningsevalueringer og studiemiljøundersøgelser mv., der er præget af lave svarprocenter. Flere gav udtryk for, at SDU gerne vil engagere de studerende, og at der er gode muligheder for indflydelse, men at for få studerende udnytter dem. Formidlingen af kvalitetsarbejdets praktiske relevans er ikke god nok, og det skal gøres mere tydeligt for de studerende, at de faktisk har mulighed for stor indflydelse på uddannelsernes kvalitet.

Andre studerende fremhævede på besøgene eksempler på god evalueringskultur med høje besvarelsesprocenter og en oplevelse af at blive taget alvorligt. Det blev også fremhævet, at man som studerende kan begynde at mærke kvalitetspolitikken, fx i form af aktiverende undervisning i hverdagen.

3.1.5 Campus

Et grundvilkår for SDU er universitetets geografiske spredning, hvor uddannelser udbydes på fem campusser: universitetets hovedcampus i Odense og campusser i Esbjerg, Kolding, Slagelse og Sønderborg. Rammevilkårene for campusserne er meget forskellige. På Campus Esbjerg er der ca. 900 studerende, mens der på Campus Odense er godt 13.500 studerende. I Odense er alle videnskabelige hovedområder repræsenteret, mens der på Campus Slagelse alene udbydes uddannelser inden for det samfundsvidenskabelige og det humanistiske område (se institutionsportræt forrest i rapporten). Ledelsen fremhævede på første besøg generelt udfordringer som forskningsbaseret og tiltrækning af studerende som væsentlige i forbindelse med campusstrukturen. I 2013 vedtog SDU's bestyrelse en række bærende principper, der er gældende for alle campusser, fx *"Bærende principper for aktiverende undervisning og aktiv læring"*. Samtidig arbejdes der for tydeligere profileringer af de enkelte campusser frem mod 2020. Det betyder fx, at der på Campus Kolding fokuseres på design og entreprenørskab (øvrige information 2, s. 247).

Den decentrale organisering bevirker ifølge SDU, at mange centralt vedtagne strategier og politikker mest hensigtsmæssigt udmøntes lokalt på fakulteterne og tæt på uddannelserne. Det forudsætter, at kvalitetssystemet kan tage højde for de udfordringer, der er forbundet med den decentrale organisering og strukturen med flere campusser. Ledelsen skal være bekendt med, forholde sig til og evt. tage handling i forhold til resultaterne af en decentral udmøntning af kvalitetspolitikken (selvevalueringsrapporten, s. 36 f.).

Størstedelen af universitetets uddannelser udbydes kun på én campus. Bachelor- og kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi udbydes dog på de fem campusser i Odense, Esbjerg, Kolding, Slagelse og Sønderborg. Det er organiseret på den måde, at der på hver campus, uddannelsen

udbydes på, er ét studienævn. Det overordnede ansvar for bachelor- og kandidatuddannelserne forankres i det studienævn, som den koordinerende studieleder er tilknyttet (det ansvarshavende studienævn). Den koordinerende studieleder er udpeget af dekanen.

Uddannelsen indeholder både fælles fagelementer og fleksible fagelementer, og det ansvarshavende studienævn har ansvaret for fællesfag. Derudover har det ansvarshavende studienævn ansvaret for, at der til hvert fagelement er tilknyttet én fagansvarlig, og at der til hvert fag udarbejdes én fælles fagbeskrivelse.

Der samarbejdes også om evaluering. De lokale studieledere sender resultatet af undervisningsevalueringen af fællesfag til den koordinerende studieleder og det ansvarshavende studienævn. Det ansvarshavende studienævn behandler resultatet og videreformidler det til relevante institutledere og sikrer opfølgningen i samarbejde med den koordinerende studieleder (audit trail 1, s. 682 ff.).

3.1.6 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at der i SDU's kvalitetspolitik og principper og i fakulteternes udmøntningsnotater er beskrevet en klar ansvarsfordeling, og at denne ansvarsfordeling genfindes i kvalitetsarbejdet i praksis.

Det er positivt, at SDU i kvalitetssikringssystemets organisering skaber rum for og forventninger til, at alle spiller en aktiv rolle, i særdeleshed studielederne. Ikke mindst har den overordnede udvikling af systemet med uddannelsesberetninger præciseret forventningerne til studielederne.

Fakulteternes forskellige organisering af studienævnenes arbejde, eksempelvis at man har 17 studienævne på Det Humanistiske Fakultet og 1 på Det Naturvidenskabelige Fakultet, synes at være velfungerende i forhold til kvalitetsarbejdet. Bl.a. er der en hensigtsmæssig arbejdsdeling på naturvi-

denskab mellem studienævn og undervisningsudvalg og på humaniora mellem studienævn og fakultetets uddannelsesråd.

Det er ligeledes positivt, at SDU håndterer det fælles udbud af uddannelser på tværs af campusser på en sådan måde, at kvaliteten af uddannelserne er ensartet fra sted til sted. Det sker eksempelvis gennem koordinerende studienævn og fælles fora for studielederne.

Hvor studielederen i forbindelse med bl.a. uddannelsesberetningen er centralt involveret i kvalitetsarbejdet, bemærker akkrediteringspanelet, jf. kriterium IV og V, at der i nogle studienævne er praksis for at monitorere beskæftigelsessituationen og drøfte den samlede uddannelses niveau og indhold, mens andre studienævne p.t. ikke systematisk drøfter disse spørgsmål. Det indebærer en risiko for, at kvalitetsarbejdet ikke forankres tilstrækkelig bredt, bl.a. hos de studerende og de undervisere, der sidder i studienævnene. Her kan fakulteterne gennem bl.a. skabeloner for årshjul for studienævnenes arbejde være med til at styrke, at kvalitetsarbejdet gennemføres løbende og systematisk også i studienævnet.

Endelig er det en styrke, at kvalitetssikringsarbejdet er forankret i og organiseret omkring den eksisterende organisation med inddragelse af alle ledelsesniveauer og relevante institutionelle niveauer, herunder direktion, uddannelsesråd, fakultetsledelse, institutledere, studieledere og studienævn. Det bidrager til overensstemmelse og integration mellem kvalitetssikringsystemet og andre dele af organisationens studie- og uddannelsesarbejde og mindsker risikoen for, at kvalitetsarbejdet bliver til et parallelsystem. Denne organisering fremmer ejerskab til opbygningen af og processerne i kvalitetsarbejdet, og gennem Uddannelsesrådet sikres det, at kvalitetssikringsarbejdet forankres på institutionens ledelsesniveau.

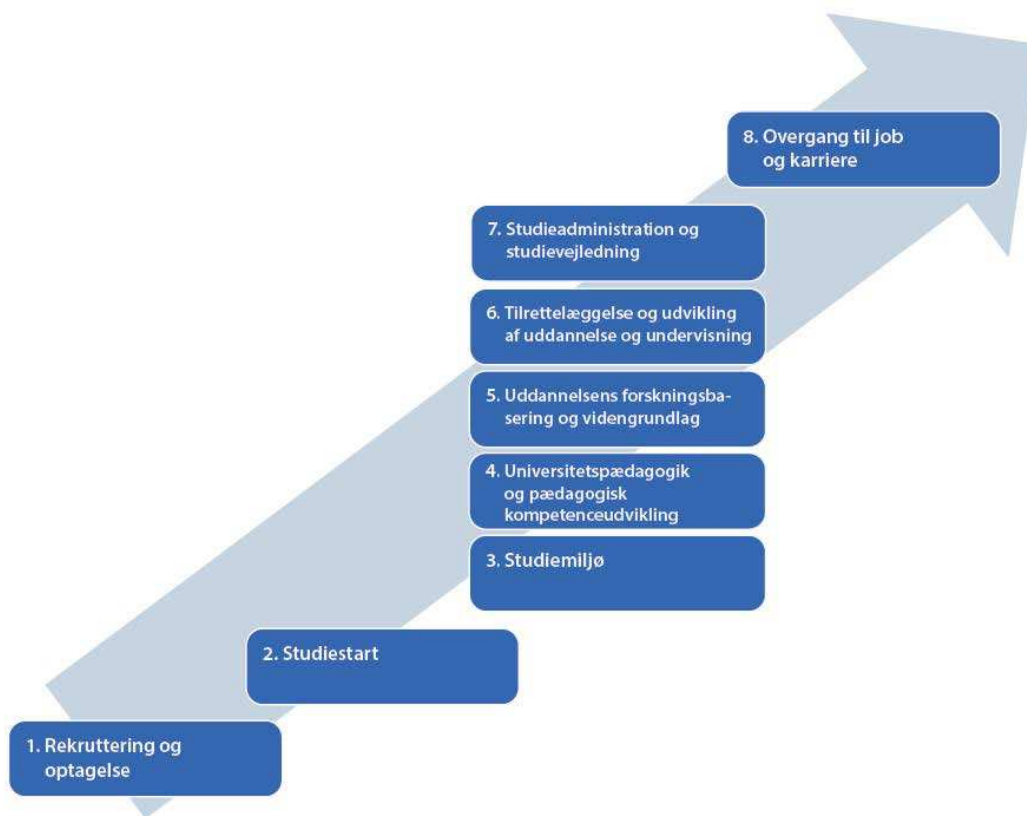
3.2 Politik for kvalitetssikring

SDU's kvalitetssikringspolitik omfatter otte delpolitikker. De er udformet, så de samlet set afspejler de studerendes uddannelsesforløb fra ansøgning til dimission.

I *Strategi og ledelsesgrundlag for Syddansk Universitet* fremhæves det som nævnt indledningsvist, at SDU vil udvikle de studerendes hele potentiale ved at tage hånd om de studerende både før, under og efter studiet (selvevalueringsrapporten, s. 92). Det betyder, at kvalitetspolitikken opbygning i delpolitikker er struktureret ud fra de studerendes vej fra første overvejelse om uddannelse (rekruttering og optagelse) til uddannelsesafslutning og deres første skridt ud på arbejdsmarkedet (overgang til job og karriere) (selvevalueringsrapporten, s. 38).

Det fremgår også, at SDU's otte delpolitikker dækker de forskellige aspekter af akkrediteringsbekendtgørelsens/akkrediteringsvejledningens kriterier om videnbaseret (delpolitikker for uddannelsens forskningsbaseret og vidgrundlag samt universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling), niveau og indhold (delpolitikker for tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning, universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling, rekruttering og optagelse, studiestart, studiemiljø samt overgang til job og karriere) og relevans (delpolitik for rekruttering og optagelse samt overgang til job og karriere).

(selvevalueringsrapporten, s. 10)

Kvalitetspolitikken gennemgik fra efteråret 2012 til efteråret 2013 en større revision og blev udvidet til også at omfatte elementer, der tidligere har været en del af eksterne evalueringer, samt elementer, som ikke tidligere har været omfattet af kvalitetssystemet. Et eksempel på et nyt element i kvalitetspolitikken er den udarbejdede systematik i kvalitetssikringen af uddannelsens videngrundlag. Det er hidtil blevet dokumenteret i forbindelse med turnusakkreditering (selvevalueringsrapporten, s. 21). En række reviderede politikker bygger dog ifølge SDU i høj grad videre på de tidligere politikker.

Kvalitetspolitikken er formelt vedtaget gennem en direktionsbeslutning af 19. december 2013. Uddannelsesrådet tager delpolitikkerne op til systematisk vurdering hvert tredje år og igangsætter en revision, hvis det er nødvendigt (selvevalueringsrapporten, s. 48).

3.2.1 Kvalitetspolitikken opbygning

De otte delpolitikker i SDU's kvalitetssikringspolitik er opbygget på samme måde og indeholder ud over delpolitikken overordnede formål:

- Et eller flere kvalitetsmål for den enkelte delpolitik
- For hvert kvalitetsmål: en eller flere standarder, der beskriver en handling, der bidrager til opfyldelse af kvalitetsmålet
- For hver standard: en eller flere indikatorer for opfyldelse af kvalitetsmålene, der hver har tilknyttet en ansvarlig for opfølgning og en beskrivelse af, hvordan opfølgning på indikatoren skal dokumenteres (selvevalueringsrapporten, s. 11).

Alle otte delpolitikker indeholder således et eller flere kvalitetsmål, der skal understøtte politikken overordnede formål. Et eksem-

pel er det ene af de to kvalitetsmål, der understøtter *Delpolitik for universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudviklings* overordnede formål om forskningsbaserede og udviklingsbaserede uddannelser. Kvalitetsmålet præciserer, at underviserne har pædagogisk og didaktisk viden og pædagogiske og didaktiske kompetencer, som løbende udvikles (selvevalueringsrapporten, s. 57). Til de to kvalitetsmål er tilknyttet seks standarder med ti indikatorer for, hvornår de fastsatte standarder er indfriet.

Ud over formål, kvalitetsmål, standarder og indikatorer fremgår det af hver af de otte delpolitikker indledningsvist, hvilke eksterne regler, fx lovgivning, der sætter rammen for politikken, og hvilke øvrige interne regler og dokumenter de kvalitetsansvarlige skal forholde sig til. Det kan fx være universitetets udviklingskontrakt, vejledningsstrategi og principper for undervisningsevaluering (selvevalueringsrapporten, s. 74 ff.). Formålet med de internt relaterede dokumenter er, at de skal medvirke til "at sikre fælles standarder for kvalitetsarbejdet på særlige fokusområder og en vis grad af ensartethed, dels i udmøntningen af kvalitetspolitikken, dels i frembringelsen af dokumentationen på fakulteterne og de enkel-

te uddannelser" (selvevalueringsrapporten, s. 11).

De internt rammesættende dokumenter for delpolitikken for universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling er fx universitetets strategi for uddannelsesudvikling, universitetets sprogpolitik og universitetets bærende principper for aktive og lærende undervisning og aktiv læring. I forbindelse med kvalitetspolitikens mål, standarder og indikatorer er der altid et punkt, der handler om opfølgning. Ligeledes indgår opfølgning også som en del af uddannelsesberetningen i form af opfølgning på tidligere handlingsplan. SDU lægger vægt på, at kvalitetsarbejdet er baseret på tankegangen bag kvalitetscirklen, dvs. at der systematisk arbejdes med planlægning/mål, praksis/udførelse, analyse/evaluering samt handling/justering (selvevalueringsrapporten, s. 7).

3.2.2 Fakulteternes udmøntning af kvalitetspolitikken

Det enkelte fakultet understøtter og sætter rammer for studieledelsernes kvalitetsarbejde ved at udarbejde et udmøntningsnotat for kvalitetspolitikken. Som beskrevet ovenfor oversætter udmøntningsnotaterne kvalitetspolitikens standarder og indikato-

Kvalitetsmål	4.1 Undervisere har pædagogisk og didaktisk viden og kompetencer, som løbende udvikles.			
	Standard	4.1.1 Kravene til pædagogiske og didaktiske kompetencer er beskrevet for alle undervisningsgrupper.		
	Indikator	4.1.1.1 Der foreligger beskrivelser af forventninger til pædagogisk og didaktisk viden, færdigheder og kompetencer for følgende grupper:		
		<ul style="list-style-type: none"> • Professorer/lektorer/adjunkter • Studieledere • Ikke fastansatte/nye undervisere (undervisningsassistenter, ph.d.-studerende mv.) 		
		Opfølgning	Årlig afrapportering fra SDU Universitetspædagogik til Uddannelsesrådet	
		Ansvar	Formanden for Uddannelsesrådet	

(selvevalueringsrapporten, s. 57, uddrag af kvalitetsmål)

rer til lokale forhold – herunder specificeres den lokale ansvarsfordeling og delegering, ligesom der angives konkrete arbejdsplaner, tidsrammer, skabeloner m.m. Hermed støttes og vejledes studieledelsen i arbejdet med at udforme et årshjul, der giver et overblik over, hvornår de enkelte delpolitikker skal behandles (selvevalueringsrapporten, s. 19 og 169).

Et eksempel er Det Humanistiske Fakultets udmøntningsnotat, hvor det i forhold til *Delpolitik 5 for uddannelsens forskningsbasering og videngrundlag* præciseres, at:

”For at dokumentere uddannelsens forskningsbasering skal der/det for hver uddannelse

- 1) udarbejdes en oversigt over ansvarlig(e) forskningsmiljø(er) for uddannelsens centrale fagelementer
  - 2) udarbejdes en opgørelse over publikationsaktivitet for forskningsmiljøet
  - 3) udarbejdes en oversigt over uddannelsens undervisere og deres tilknytning til relevante forskningsmiljøer
  - 4) udarbejdes en opgørelse over VIP/DVIP-ratioen og stud/VIP-rationen for den enkelte uddannelse
  - 5) fremgås af studieordningen, på hvilke måde de studerende har mulighed for kontakt til forskere samt deltagelse i forskningslignende aktiviteter.
- Opgørelsen udarbejdes hvert andet år i forbindelse med Uddannelsesberetningen.” (audit trail 3a, s. 23).

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets og Det Humanistiske Fakultets udmøntningsnotater er daterede hhv. januar og februar 2014. Det fremgår samtidig, at en række udmøntninger på Det Naturvidenskabelige Fakultet i foråret 2014 er i proces og afventer handling.

Studielederne gav på andet besøg generelt udtryk for, at årshjulene er et anvendeligt redskab til at strukturere og systematisere studienævnenes arbejde. De studieledere fra humaniora, som akkrediteringspanelet talte med, gav udtryk for, at Det Humanisti-

ske Fakultet har gjort et stort stykke arbejde for at forberede studienævnene på de opgaver, revisionen af universitetets kvalitetspolitik har medført. Også ifølge prodekanen på Det Humanistiske Fakultet har der været positive tilbagemeldinger fra studielederne, især fra de unge studieledere. Der er dog også eksempler på, at der i nogle studienævnsreferater er kritiske bemærkninger til detailniveauet i fakulteternes udmøntning af kvalitetspolitikken (audit trail 3a, s. 146).

3.2.3 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU's kvalitetspolitik fastsætter konkrete og ambitiøse mål for universitetets arbejde med kvalitetssikring. De fastlagte standarder og indikatorer understøtter de enkelte kvalitetsmål, og de gør det klart for den enkelte studieleder, institutleder mv. med ansvar for standarderne, hvilke mål de løbende og systematisk skal arbejde for at opfylde. Ligeledes understøtter, udfylder, konkretiserer og oversætter fakulteternes udmøntningsnotater kvalitetspolitikernes standarder og indikatorer, så de er anvendelige på den enkelte uddannelse.

Der er en høj grad af sammenhæng og helhed i det beskrevne systems politikker. Dels supplerer politikområderne hinanden i opbygningen med udgangspunkt i den studerendes vej fra rekruttering og optagelse til overgang til job og arbejdsmarked efter afsluttet uddannelse, og dels er der sammenhæng fra politikernes overordnede formål, via mere konkrete kvalitetsmål, standarder og indikatorer til udfoldelse og udmøntning på de fem fakulteter. SDU's kvalitetspolitik og de procedurer, der understøtter delpolitikkerne, dækker uddannelsernes videngrundlag, uddannelsernes niveau og indhold samt uddannelsernes relevans. Dermed dækker kvalitetssikringssystemet kriterium III, IV og V, jf. AI's akkrediteringsvejledning.

Panelet bemærker, at dele af kvalitetspolitikken og fakulteternes udmøntningsnotater er fra perioden december 2013 – februar

2014 og dermed forholdsvis nye. Kvalitets-sikringsystemet og kvalitetspolitikken har imidlertid været under udvikling i længere tid, og der er en kontinuitet i forhold til de tidligere politikker. Flere fakulteter har også i 2012-13 haft udmøntningsnotater, der præciserer en række procedurer i forbindelse med politikkerne. Derfor har panelet tillid til, at intentioner og planer bliver ført ud i livet.

3.2.4 Indsamling, analyse og anvendelse af informationer om uddannelserne

Et centralt element i SDU's arbejde med indsamling, analyse og anvendelse af informationer om uddannelser er nøgletals-systemet WhiteBook, som indgår i uddannelsesberetningerne og den halvårige *Nøgletaloversigt – Til direktionens behandling*. Universitetet har siden 2011 arbejdet med nøgletalsystemet, og Studiereservice i Fællesområdet er hovedansvarlig for udviklingen og den løbende opdatering.

WhiteBook er en datawarehouseløsning, der samler centrale nøgletal for alle uddannelser et sted. Her findes der for hver uddannelse en hovedside, hvor alle ledelses-niveauer kan tilgå information om uddannelsens seks centrale nøgletal, der omfatter frafald, studietid, beskæftigelse, forskningsbasering, internationalisering og undervisningsaktivitet (selvevalueringsrapporten, s. 15).

En række af kvalitetspolitikkenes standarder og indikatorer, som skal understøtte kvalitetsmålene, er baseret på de seks centrale nøgletal. Definitionerne baserer sig på kendte definitioner i sektoren, herunder Danske Universiteters nøgletal F og G om frafald og Uddannelsesministeriets nøgletal om nyuddannedes beskæftigelse (4-19 måneder efter dimission).

De centrale nøgletal er opgjort for de seneste tre år. Data for alle uddannelser er tilgængelige, og det er derfor muligt for den enkelte studieleder, institutleder, dekan mv. at sammenligne data for en uddannelse med andre uddannelser, med en campus,

med et fakultet mv. Med hensyn til data for de uddannelser, der udbydes på flere campusser, findes disse data for hver enkelt campus. WhiteBook indeholder også en række andre oplysninger af relevans for uddannelserne og deres kvalitetsarbejde, fx om, hvor mange ansøgere uddannelsen har optaget gennem kvote 1 og 2, og i hvilket omfang studerende fortsætter på den kandidatuddannelse, der ligger i naturlig forlængelse af deres bacheloruddannelse, karakterer mv. Mere detaljerede oplysninger på uddannelsens undersider kan være information om uddannelsens studietid i intervaller for, hvor mange der er hhv. 3 måneder, 3 til 6 måneder, 6 til 12 måneder og over 12 måneder forsinket (selvevalueringsrapporten, s. 15 f. og 242 ff.).

På akkrediteringspanelets første besøg blev WhiteBook præsenteret med en kort gennemgang af, hvilke dataanalyser systemet giver ledelsen på alle niveauer mulighed for at gennemføre. Ledelsen tilkendegav, at overblikket over centrale nøgletal sammen med uddannelsesberetningerne er en væsentlig kilde til at sikre uddannelseskvaliteten. Det giver også mulighed for at sammenligne uddannelser, der har samme rammebetingelser, men hvor nøgletallene ser forskellige ud. Der var også på besøget blandt prodekaner, studieledere og ledelse i øvrigt bred enighed om, at kvaliteten af de tilgængelige nøgletal er øget de seneste år, og at systemet er under fortsat udvikling.

3.2.5 Evalueringer

Ud over de centrale nøgletal udgør evalueringsarbejdet på SDU en vigtig kilde til information om universitetets uddannelser, og evalueringerne understøtter en række standarder i delpolitikken om tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning. De inddrages også i monitoreringen af de studerendes studiestart og af deres karrierevej og oplevede relevans af deres uddannelse, som de spørges til gennem dimittendundersøgelser.

Der gennemføres evalueringer målrettet uddannelsens fagelementer, og som et nyt element evaluerer de studerende også hele uddannelsen. De overordnede principper for evalueringsarbejdet har SDU fastlagt i en række principppapirer, der præciserer, hvilke elementer evalueringerne som minimum skal indeholde, og hvilke procedurer arbejdet skal tilrettelægges efter.

Fællesområdet har ansvaret for, at der systematisk bliver gennemført dimittendundersøgelser og undervisningsmiljøundersøgelser. I samarbejde med fakulteterne indhenter universitetet også de studerendes input gennem studiestartsundersøgelser. Fakulteterne har ansvaret for, at der foreligger en plan for systematisk undervisningsevaluering og evaluering af hele uddannelser, men har inden for rammerne af de overordnede principper frihed til at vælge de evalueringsmetoder, de finder mest hensigtsmæssige. Studienævnene har ansvaret for, at evalueringsresultaterne bliver drøftet, og at evt. problemstillinger bliver adresseret eller bragt videre i systemet i fx uddannelsesberetningerne, og det har en fremtrædende plads i studienævnenes arbejde.

3.2.6 Standarder og grænseværdier

Med hensyn til nøgletal for frafald, studietid, undervisningsaktivitet, VIP/DVIP-ratio, beskæftigelse og internationalisering er der i *Notat om Syddansk Universitets seks nøgletal for uddannelseskvalitet* (dateret januar 2014) fastlagt en række standarder eller grænseværdier. I grænseværdierne vil et grønt "OK" eller et såkaldt rødt trafiklys indikere, om det konkrete nøgletal for en uddannelse er tilfredsstillende eller utilfredsstillende (selvevalueringsrapporten, s. 234).

Det fremgår fx, at frafaldet for en bacheloruddannelse er utilfredsstillende, hvis det enten er 33 % over hovedområdet på landsplan eller over 20 % for det seneste opgjorte år. Med hensyn til beskæftigelse/ledighed fastlægger Uddannelsesrådet hvert år, hvor lav ledighedsprocenten skal

være for at være tilfredsstillende (selvevalueringsrapporten, s. 236 ff.).

Det fremgår af kvalitetspolitikken, hvem der har ansvaret for opfølgning, hvis en indikator viser, at et forhold ikke er tilfredsstillende opfyldt. I delpolitikken for rekruttering og optagelse indgår fx et kvalitetsmål om, at universitetets uddannelser har de rette optagelsesformer til at udvælge de studerende, der har gode forudsætninger for at gennemføre studiet. En indikator for, om målet er opfyldt, er, at uddannelserne har et tilfredsstillende lavt frafald. Har de ikke det, fremgår det af politikken, at studielederen har ansvaret for, at der redegøres for forholdet i uddannelsesberetningen for uddannelsen.

Med hensyn til de dele af kvalitetspolitikken, hvor der ikke er en centralt fastsat grænseværdi, skal den enkelte uddannelse vurdere, om forholdet er tilfredsstillende. Det er fx tilfældet for ratioen mellem antallet af studerende og antallet af videnskabeligt personale (stud/VIP-ratioen), der skal understøtte forskningsbaseret uddannelse. I 2013 besluttede direktionen, at uddannelsesberetningerne på alle niveauer skulle udvides med opgørelser over uddannelsernes nøgletal, bl.a. med det formål at give direktionen et bedre grundlag for at træffe strategiske beslutninger om universitetets portefølje af uddannelser. En øget standardisering af uddannelsesberetningerne og nøgletallene giver efter ledelsens vurdering på første besøg et bedre indblik i, hvor uddannelserne kvantitativt er på vej hen.

3.2.7 Anvendelse af nøgletal og andre relevante informationer

Nøgletal anvendes i det praktiske kvalitetsarbejde på flere niveauer på SDU, herunder i uddannelsesberetningerne på uddannelses-, fakultets- og universitetsniveau og i den halvårige *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling*. De skal desuden også anvendes i studienævnet.

I Det Humanistiske Fakultets udmøntningsnotater fra 2012 og 2014 præciseres det i forslag til studienævnenes årshjul, at de mindst én gang årligt (2012) eller løbende (2014) skal forholde sig til uddannelsens nøgletal. Nøgletallene skal gennemgås i forbindelse med uddannelsesberetningen.

Det fremgår, at det er studienævnet, der skal redegøre nærmere for forholdene og vurdere, hvilke tiltag der skal sættes i værk for at rette op på forholdene, hvis nøgletallet for beskæftigelse er utilfredsstillende, eller hvis dimittendundersøgelsen viser, at dimittenderne ikke opnår relevant beskæftigelse (audit trail 3a, s. 5 og 20).

Flere studieledere gav udtryk for, at arbejdet med nøgletal og uddannelsesberetningen ikke var nyt, men at kvaliteten af nøgletallene var forbedret, ligesom systematikken i studienævnenes arbejde med kvalitetspolitikkenes delpolitikker var blevet styrket. Der er flere eksempler på, at nøgletal behandles i studienævn og uddannelsesberetninger:

På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet er det næstformanden for studienævnet, der i WhiteBook henter nøgletal og analyserer det. Dermed får de studerende indtryk af, hvor vigtigt det er. Herudover er studienævnet også begyndt at udarbejde et årshjul (supplerende oplysninger fra SDU, s. 205).

På bacheloruddannelsen i erhvervsøkonomi indgår der i uddannelsesberetningen et rødt trafiklys for et højt frafald på første år på 27 %. Her følges der op på denne måde: "(...) der er med optaget fra 2013 indført en mentor-ordning af ældre studerende, der mødes og støtter studiegrupper i det første semester. Ud fra erfaringerne fra det første semester i 2013/2014-studieåret er der udsigt til reduktion af frafaldet." (audit trail 1, s. 26). I uddannelsesberetningens handlingsplan er frafaldet markeret med et rødt trafiklys, men der er ikke be-

skrevet yderligere handlinger (audit trail 1, s. 29 f.).

Også fakulteternes uddannelsesberetninger behandler nøgletal for deres uddannelser. Dels i bilagsform med oplysninger om fx gennemsnitligt frafald for fakultetets bachelor- og kandidatuddannelser og en top 5 med største frafald eller forsinkelse, dels med forklaringer og tiltag. I Det Samfundsvidenskabelige Fakultets uddannelsesberetning for 2014 forklares fx årsagen til det øgede frafald på kandidatuddannelserne i 2013 med det øgede fokus på forsinkede studerende, som resulterede i et forøget antal administrativt udskrevne studerende. Generelle tiltag som pædagogisk styrkelse af uddannelserne (aktiverende undervisning og aktiv læring) samt tilpasning og videreudvikling af uddannelsernes faglige indhold (curriculum) indgår også i beretningen (supplerende oplysninger fra SDU, s. 551 ff.).

Der er også eksempler på, at nøgletal ikke systematisk behandles i studienævn og uddannelsesberetninger.

Som det fremgår af kriterium V, indgår nyuddannedes beskæftigelse 4-19 måneder efter dimission som et fast nøgletal i de uddannelsesberetninger, som studielederen udarbejder, og som behandles på statusmøder med dekanen. Dimittendledigheden i uddannelsesberetningen for journalistik er markeret med rødt trafiklys, der dog ikke får konsekvenser i udkastet til den halvårslige *Nøgletalsoversigt – Til direktionsens behandling* fra foråret 2014. Det fremgår også, at studienævnet for journalistik i 2013 ikke har drøftet beskæftigelse og ledighed.

Det fremgår af årshjulene for 2013 for andre humanistiske uddannelsers studienævn – fx international virksomhedskommunikation og tysk og spansk – at nøgletal for beskæftigelse skal drøftes en gang årligt, i disse to tilfælde i oktober. Ifølge referaterne af møderne i studienævnene for de to uddannelser er nøgletal for beskæftigelse

imidlertid ikke blevet drøftet i 2013-14. Behandling af nøgletal fremgår ikke af årshjulet for studienævnet for medievidenskab (audit trail 2, s. 4 ff.). Dog indgår et studieaktivitetstjek, hvor fakultetet udsender lister over studerende, der ikke har bestået 45 ECTS-point det sidste år.

3.2.8 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU har udviklet et solidt system til indsamling af, formidling af og videndeling om centrale nøgletal, som understøtter en effektiv ledelsesinformation. Der indgår en række indikatorer i kvalitetspolitikken, der er med til at synliggøre, hvornår det er påkrævet, at de kvalitetsansvarlige følger op med årsagsforklaringer og/eller tiltag, der skal løse problemet. Fakulteternes udmøntningsnotater og forslag til årshjul for studienævnenes arbejde og skabelonen for uddannelsesberetningen skal sikre, at nøgletallene inddrages løbende og systematisk i bl.a. studienævnenes arbejde og i udarbejdelsen af uddannelsesberetninger på hhv. uddannelses-, fakultets- og universitetsniveau. Den systematiske inddragelse i uddannelsesberetningerne er forholdsvis ny.

Panelet ser det som positivt, at studielederne anser de fastlagte kvalitetsmål og indikatorer som et brugbart redskab i kvalitetssikringsarbejdet, der synliggør, hvor det er nødvendigt at agere. Et vigtigt aspekt er også, at de nøgletalsbaserede indikatorer bidrager til at fastholde dialogen på de statusmøder, der afvikles mellem studieleder – og fakultetsledelse i forbindelse af uddannelsesberetningerne.

Det er også en styrke, at WhiteBook er udviklet i samarbejde med brugerne, fordi det kan være med til at styrke redskabets anvendelighed i det løbende kvalitetssikringsarbejde. Gennemsigtigheden i systemet giver overblik over ikke blot den enkelte uddannelse, men også dens placering i forhold til øvrige uddannelser.

Endelig er det vigtigt, at nøgletal systematisk indgår i uddannelsernes og fakulteternes uddannelsesberetninger, og at kritiske nøgletal kræver handlingsplaner. Det konstateres imidlertid, at studienævn i en række tilfælde ikke har drøftet nøgletal for frafald, studietid, beskæftigelse, VIP/DVIP-ratio mv. Panelet anerkender samtidig proceduren på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, hvor det er studienævnets næstformand (der er studerende), der analyserer og præsenterer nøgletal på møderne.

Lave svarprocenter i forbindelse med kursevalueringer er også på SDU et problem, som kan gøre det til en udfordring at anvende resultaterne, selvom andre input som fx midtvejsevalueringer kan kompensere for problemet. Panelet lægger samlet set vægt på, at studerende og undervisere gav udtryk for, at kritiske evalueringer tages alvorligt, og at der reageres på dem.

Der blev under besøget og er i studienævnreferater nævnt en lang række forskellige overvejelser og tiltag med det sigte at forbedre svarprocenterne. Panelet ser de fleste af disse overvejelser som lokale og uden effektiv erfaringsudveksling uddannelserne imellem. Panelet anerkender dog, at der er eksempler på det modsatte, fx på Det Tekniske Fakultet, hvor man har nedsat en gruppe bestående af fakultetets pædagogiske konsulent og uddannelseskoordinatorer for at revidere fakultetets koncept for undervisningsevaluering og dermed håndtere problemet i fællesskab.

3.2.9 Uddannelsesberetningen – dokumentation og opfølgning

Dokumentation af og opfølgning på SDU's kvalitetsarbejde foregår i overvejende grad gennem de uddannelsesberetninger, der udarbejdes på uddannelsesniveau og herefter aggregeres på fakultets- og fællesområdeniveau og derefter på universitetsniveau. Det er i uddannelsesberetningen, at studielederne på de enkelte uddannelser over for fakultetet skal dokumentere, at årsplanen for kvalitetsarbejdet implemente-

res (selvevalueringsrapporten, s. 18). Systemet har på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet fungeret i seks år og er siden blevet udbredt til alle fakulteter.

For hver uddannelse er det studielederens ansvar hvert andet år at udarbejde en uddannelsesberetning, der indeholder en redegørelse for og refleksion over arbejdet med kvalitetspolitikken. Uddannelsesberetningen, der typisk har et omfang på 35 til 40 sider, udarbejdes ud fra en fast digital skabelon, der består af følgende elementer:

- Afsnit A: Opfølgning på foregående handlingsplan
- Afsnit B: Uddannelsesstrategisk SWOT-analyse
- Afsnit C: Opfølgning på delpolitikker
- Afsnit D: Uddannelsens nøgletal (fra 2014)
- Afsnit E: Fremadrettet handlingsplan (selvevalueringsrapporten, s. 197).

Akkrediteringspanelet har haft særligt fokus på procedurer og praksis i forbindelse med indhentning af information til uddannelsesberetningen, statusmøde, opfølgning på handlingsplan, SWOT-analyse og nøgletal.

Den information, studielederne inddrager i arbejdet med uddannelsesberetningerne, indhentes dels via WhiteBook, dels via andre fora. Af nogle fakulteters udmøntningsnotater fremgår studienævnets rolle i forbindelse med udarbejdelsen af uddannelsesberetningen:

I Det Humanistiske Fakultets og Det Tekniske Fakultets udmøntningsnotat nævnes studienævn og uddannelsesudvalg, hvor VIP'er og studerende er medlemmer, direkte i forbindelse med udarbejdelsen af uddannelsesberetningen. Det fremgik også på besøget, at dette var praksis på humanistiske og tekniske uddannelser (audit trail 3a, s. 11 og 36). Uddannelsesberetningen fremgår også af årshjulene for bl.a. studienævne for international virksomhedskommunikation og tysk og spansk. Det

fremgår dog af referaterne, at der i overvejende grad er tale om orientering om processen (audit trail 3a, s. 40, 41, 92 og 148).

I andre fakulteters udmøntningsnotater er studienævnets rolle ikke nævnt, eller det fremgår ikke tydeligt, hvad studienævnets rolle er:

I Det Samfundsvidenskabelige Fakultets notat om det overordnede arbejde med delpolitikkerne hedder det bl.a.: "(...) uddannelsesberetningen sendes i god tid forud for statusmødet til studielederen med henblik på færdiggørelse. Senest en uge inden statusmødet sender studielederen den færdige uddannelsesberetning retur til Uddannelse og Kvalitet." (supplerende oplysninger fra SDU, s. 261). Studienævnet nævnes ikke i denne procedure for udarbejdelsen. En studieleder fortalte dog på første besøg, at et udkast til uddannelsesberetning var blevet drøftet i studienævnet.

I Det Naturvidenskabelige Fakultets udmøntningsnotat beskrives følgende procedure: "Forløbet starter med, at fakultetssekretariatet fremsender den elektroniske uddannelsesberetning, hvor de relevante oplysninger fremgår – dvs. sidste forløbs handlingsplan (...). Derefter ligger arbejdet med uddannelsesberetningen hos den enkelte uddannelse, som udarbejder svar til de enkelte afsnit." (audit trail 3b, s. 316). Det fremgår ikke, om det er undervisningsudvalget, hvor VIP'er og studerende er medlemmer, der udarbejder disse svar.

I Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets udmøntningsnotat fremgår det, at: "Det er efterfølgende studieledelsens opgave at relatere uddannelsesberetningen til den pågældende uddannelse. I praksis vil studiekoordinatoren ofte 'skrive for' og lave et oplæg til studielederen, der efterfølgende færdiggør uddannelsesberetningen." (audit trail 5, s. 247). På andet besøg fremgik det dog, at der i processen er input fra studerende.

Nogle studerende fortalte på besøgene, at de via studienævnets drøftelse af evalueringer bidrog til indholdet af uddannelsesberetningerne, eller at de i årets løb drøftede kvalitetsspørgsmål, som studielederen efterfølgende bragte ind i uddannelsesberetningen. Andre studerende betonedede, at det først var efter statusmødet med prodekanen/dekanen, at de fik kendskab til indholdet.

Uddannelsesberetningen danner grundlag for et efterfølgende statusmøde mellem studieleder og fakultetsledelse, relevante administrative fakultetsmedarbejdere og oftest også institutleder(e). Formålet med statusmødet er at belyse hhv. strategi, mål, nøgletal og handlingsplan for den enkelte uddannelse. Statusmødet kan også sætte fokus på tiltag, der skal fastlægges og implementeres fra centralt hold. På baggrund af mødet udarbejdes en handlingsplan, som indgår i den næstkommende uddannelsesberetning. "På denne måde sikres det, at evt. udfordringer i forhold til kvalitetsarbejdet systematisk tages op, og at der handles herpå." (selvevalueringsrapporten, s. 19). Fakultetet har ansvaret for, at studieledelsen følger op på handlingsplanerne. Det foregår dels i den efterfølgende uddannelsesberetnings opfølgning på foregående handlingsplan, dels løbende på flere fakulteter. Ifølge institutledere, studieledere og prodekaner er der typisk fem til ti deltagere i statusmødet.

I en række uddannelsesberetninger er der fastlagt forholdsvis konkrete handlingsplaner.

I opfølgningen på foregående handlingsplan i medicinuddannelsens uddannelsesberetning for 2014 er et af de centrale punkter udvikling af klinikophold. Her fremgår det bl.a., at fakultetets projekt om evaluering af klinikophold har bragt svarprocenter op på omkring 90 %, og at der er fokus på kvalitetsspørgsmål, fx spørgsmål om integration af ophold i Fælles Akutmodtagelsen (FAM) i de øvrige ophold og optimering af den koordinerende kliniske lektorfunktion mv. (audit trail 5, s. 181). I

SWOT-analysen på medicinuddannelsen fremhæves det eksempelvis som en svaghed, at der er mange forskellige undervisere, hvilket stiller store krav til samarbejde og koordination, at der er et utilstrækkeligt internationalt sigte, og at der er for lidt fokus på international udvikling. Flere af svaghederne tages op i den fremadrettede handlingsplan for 2014 og adresseres fx ved, at mulighederne for at indgå i en international opgavebank undersøges, og udvekslingsaftaler på bestemte semestre styrkes (audit trail 5, s. 183 og 212).

I opfølgningen på den foregående handlingsplan i uddannelsesberetningen for bacheloruddannelsen i økonomi er der fokus på et tiltag fra 2012 i form af en introducerende matematiktest for nye studerende og ekstra matematikøvelseshold i løbet af de første uger på uddannelsen. Af uddannelsesberetningen for 2014 fremgår det, at tiltaget har været en succes, og at det fortsættes (audit trail 5, s. 125).

På civilingeniøruddannelsen i konstruktionsteknik indgik der i handlingsplanen i 2012 et forslag til, hvordan uddannelsen kan tiltrække flere studerende. Tiltagene omfattede bl.a. oplysning om, hvilke valgfag de studerende på diplomuddannelsen med fordel kan tage, hvis de vil læse videre. Studielederens status i 2014 er dog, at "andelen af studerende optaget i jan. 2014 er lidt lavere end 2013 optaget. Vi fortsætter med information og andre aktiviteter." (audit trail 5, s. 279 f.).

Evt. kritiske nøgletal indgår som et centralt element og behandles i nogle tilfælde meget konkret.

På kandidatuddannelsen i fysik er der en for langsom studieprogression (studietid), hvilket er markeret med et rødt trafiklys. Ifølge studielederen er det et stort problem, at de studerende ofte er nødt til at tage en del ekstraarbejde for at få økonomien til at hænge sammen. I den forbindelse tilbyder instituttet nogle studerende et studierelevant job i form af instruktørat, og institut-

tet råder desuden over mindre stipendier doneret af en fond, som kan uddeles til de fysikstuderende. Målet er at skaffe to nye stipendieprogrammer fra det lokale erhvervsliv inden december 2016 (audit trail 5, s. 91).

Det høje frafald på kandidatuddannelsen i medievidenskab adresseres af fakultetet gennem en tænk-er-du-på-at-falde-fra-undersøgelse, der er sendt til behandling i de respektive studienævne (supplerende oplysninger fra SDU, s. 428).

I andre tilfælde er opfølgningen beskrevet mindre konkret, tiltagene er ikke tidsbestemte, eller enheder på andre niveauer har ansvaret for at løse problemet.

Om den for lange studietid på en uddannelse nævnes mulighederne for at "analysere og løbende følge forsinkelse" og at "overveje tiltag mhp. at begrænse studietiden". Studielederen på den pågældende uddannelse har svaret, at det skal ske løbende (audit trail 5, s. 44).

I et andet tilfælde handler studielederens opfølgning i 2014 på et kritisk bachelorfrafald om forventningen til indførelsen af alternative optagelsesformer fra 2015. Opfølgningen på kritiske nøgletal for kandidaternes studietid afventer den udvikling som studiefremdriftsreformen vil foranledige, særligt fakultetets tiltag med hensyn til gentænkning af specialeprocessen, inaktivitetsregler mv. (audit trail 5, s. 12).

På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet fremgår det af uddannelsesberetningen for uddannelsen i folkesundhedsvidenskab, at den lange studietid forklares med, at de studerende bruger lang tid, før de påbegynder specialet, og at der ikke er en tidsgrænse for, hvornår man skal begynde. Det kommenteres med, at fakultetet "(...) er i proces med opfyldelsen af en række kriterier for denne delpolitik" (supplerende oplysninger fra SDU, s. 353).

Studielederne gav udtryk for stor tilfredshed med uddannelsesberetningerne som et redskab i forbindelse med uddannelsernes kvalitetsarbejde. Beretningens struktur og anvendelsen af standarder og indikatorer betyder, at man som studieleder er opmærksom på uddannelsens centrale udfordringer og styrker. Flere studieledere gav på første besøg også udtryk for, at de med uddannelsesberetningens overblik har fået gode argumenter over for institutlederen, fx ved ansættelser. En studieleder sagde "Hvis du skal sikre forskningskvaliteten, så må du gøre sådan og sådan ..." Nogle studieledere angav, at SWOT-analysen måske er det mest værdifulde, fordi den giver anledning til refleksion i forbindelse med udarbejdelsen.

Også ledelsen på SDU gav på første besøg udtryk for, at uddannelsesberetningerne er blevet et helt centralt element i universitetsledelsens kvalitetssikring. De har fx stor afsmittende effekt på uddannelserne inden for samme fakultet, fordi det er samme ledelse, der ser på alle uddannelserne. Herudover vurderer ledelsen, at uddannelsesberetningerne er med til at sikre, at studielederen har et samlet overblik over de processer, der indgår i styringen af uddannelsen. Seneste runde af uddannelsesberetningerne i 2013-14 har ifølge medlemmerne af SDU's Uddannelsesråd skabt mere sammenhængskraft i systemet og større ejerskab. Det fremgår af studienævnens årshjul, hvor kvalitetssikring er på dagsordenen flere gange og dermed er blevet mere vedkommende for den enkelte uddannelse. Derfor forholder studielederne sig til de handlinger, der skal udføres. De seneste tre år er bottom-up-tilgangen styrket gennem uddannelsesberetningerne.

3.2.10 Fakulteternes og universitetets uddannelsesberetninger

Fakulteterne udarbejder ligesom uddannelserne en beretning kaldet "Fakultetets uddannelsesberetning". Den dækker alle fakultetets uddannelser og skal dokumentere fakulteternes kvalitetsarbejde. Beretningen

har i 2014 et omfang på seks til ni sider samt bilag og indeholder:

- Sammenfattende beskrivelse af fakultetets kvalitetssikringsarbejde i form af fakultetets succeser og målopfyldelse, muligheder samt interne og eksterne udfordringer. Disse dele indeholder også et afsnit om, hvor fakultetet fremadrettet vil lægge sit fokus.
- Sammenfatning af centrale nøgletal for alle fakultetets uddannelser med angivelse af, om de er på et tilfredsstillende niveau.

(selvevalueringsrapporten, s. 226).

Fakultetets uddannelsesberetning tager fx problemstillinger op på tværs af fakultetets uddannelser:

I Det Samfundsvidenskabelige Fakultets uddannelsesberetning for 2014 konstateres eksempelvis et frafald på fakultetets kandidatuddannelser på i gennemsnit 17 % i 2013. Det ligger over grænseværdien på 12 %, og fakultetet forklarer, at årsagen til det øgede frafald på kandidatuddannelserne i 2013 først og fremmest skal findes i, at fakultetet det år havde øget fokus på forsinkede studerende med et forøget antal administrativt udskrevne studerende til følge (supplerende oplysninger fra SDU, s. 558).

På Det Tekniske Fakultet identificeres det i uddannelsesberetningen for 2014 bl.a., at uddannelseskoordinatorerne oplever et stigende arbejdspress grundet flere studerende på uddannelserne kombineret med de mange opgaver, der knytter sig til drift, koordinering og udvikling af uddannelserne. Ifølge beretningen ønsker fakultetet som opfølgning på dette at igangsætte et pilotprojekt om uddannelsesstyring, hvor uddannelseskoordinatoren (VIP) samarbejder med en uddannelsesadministrator (teknisk administrativ medarbejder) om uddannelsens drift (supplerende oplysninger fra SDU, s. 575).

På baggrund af fakulteternes og Fællesrådets beretninger har universitetets direktion ansvaret for at udarbejde en samlet opfølgning på kvalitetspolitikken, der opsummerer resultaterne af kvalitetsarbejdet på tværs af universitetet og beskriver fokuspunkter og mål for det kommende arbejde. Uddannelsesrådet har i den forbindelse en central rådgivende funktion. På den baggrund beslutter direktionen, om der skal iværksættes tiltag i forhold til konkrete uddannelser og universitetets uddannelsesportefølje eller på universitetsniveau og/eller foretages revision af kvalitetspolitikken eller universitære strategier (selvevalueringsrapporten, s. 20 f.).

3.2.11 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsesberetningen er et centralt og effektivt redskab i SDU's arbejde med kvalitetssikring og -udvikling.

SWOT-analyserne indeholder ofte meget præcise og ærlige vurderinger af styrker og svagheder samt udviklingsmuligheder og trusler for den enkelte uddannelse, og det er positivt, at analysen på en systematisk måde er med til at fremme refleksion over og fokus på udviklingsmuligheder.

Statusmøderne i forlængelse af uddannelsesberetningerne ses af både fakultetsledelser og studieledere som et konstruktivt udviklingsredskab og ikke kun som en kontrolmekanisme. Handlingsplanen i uddannelsesberetningen gør som oftest opfølgning mere specifik og konkret, og den er dermed et vigtigt element i SDU's arbejde med i praksis at skabe sammenhæng mellem planlægning/mål, praksis/udførelse, analyse/evaluering samt handling/justering.

Panelet finder, at uddannelsernes uddannelsesberetninger suppleret af fakulteternes giver et sammenhængende billede af både kvaliteten af og udfordringerne på tværs af de enkelte uddannelser på institutionen. Dette bidrager efter panelets vurdering til en løbende og systematisk tilgang til både kvalitetssikring og kvalitetsudvikling.

Studielederen for uddannelsen har ifølge procedureerne og de facto en central placering i udarbejdelse af og opfølgning på uddannelsesberetningen. Dermed er der efter akkrediteringspanelets vurdering skabt et vigtigt rum for studielederens udfoldelse og rolle i forbindelse med kvalitetsarbejdet, og arbejdet med uddannelsesberetningen og statusmødet synes i høj grad at bidrage til et stærkt ejerskab til kvalitetsarbejdet i studielederkredsen. Blandt svaghederne er, at studienævn, studerende eller undervisere ikke systematisk på tværs af fakulteterne synes at være involveret i at bidrage med deres erfaringer til uddannelsesberetningerne.

Uddannelsesberetningerne fra 2014 indeholder nøgletal om frafald, studietid, beskæftigelse mv. fra nøgletalssystemet WhiteBook og understøtter dermed dels en analyse og anvendelse af relevante informationer om uddannelserne, dels ledelsens mulighed for at være velinformeret om evt. problemer på en uddannelse. Uddannelsesberetningernes opfølgning på nøgletal viser både konkrete handlingsplaner og handlingsplaner, der efter panelets vurdering er mindre konkrete, fx handlinger i forhold til lang studietid, der primært henviser til forventningen om fakultetets kommende tiltag eller tiltag som fx løbende monitoring af frafald, som det i realiteten kan være svært at følge op på i næste uddannelsesberetning. Der er også eksempler på, at nøgletal om beskæftigelse ikke i tilstrækkelig grad behandles, jf. kriterium V. Panelet anerkender, at nøgletal er indikatorer på komplekse problemstillinger, hvor enkle løsninger ikke altid er givne, men vurderer samtidig, at den konkrete opfølgning på kritiske nøgletal nogle steder er præget af, at behandlingen af nøgletal i uddannelsesberetningerne først er blevet indført i 2014. Overordnet set er indførelsen af nøgletal i uddannelsesberetningerne i 2014 dog en styrkelse af konceptet, fordi det skaber overblik for både ledelse og studieledere og tydeliggør behovet for handling.

Samlet set vurderer panelet, at uddannelsesberetningen er et centralt og effektivt redskab i SDU's arbejde med kvalitetssikring og -udvikling, og at den bottom-up-orienterede tilgang til kvalitetssikringsarbejdet bidrager til ejerskab til og udvikling af en kvalitetskultur i organisationen.

3.3 Samlet vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at ansvarsfordelingen i SDU's kvalitetspolitik er klar såvel i beskrivelserne som i praksis. Alle ledelsesniveauer og relevante institutionelle niveauer er involveret, og kvalitetssikringsarbejdet er forankret i og organiseret omkring den eksisterende organisation. Det er en styrke, fordi det bidrager til overensstemmelse og integration mellem kvalitetssikringssystemet og andre dele af organisationens studie- og uddannelsesarbejde.

Kvalitetspolitikken fastsætter konkrete og ambitiøse mål for universitetets arbejde med kvalitetssikring. Der er en høj grad af sammenhæng og helhed i det beskrevne systems politikker. Dels supplerer politikområderne hinanden i opbygningen med udgangspunkt i den studerendes vej fra rekruttering og optagelse til overgang til job og arbejdsmarked efter afsluttet uddannelse, dels er der sammenhæng fra politikernes overordnede formål, via mere konkrete kvalitetsmål, standarder og indikatorer til udfoldelsen og udmøntningen på de fem fakulteter.

SDU har udviklet et solidt system til indsamling og formidling af og videndeling om centrale nøgletal. Desuden er uddannelsesberetningen et centralt og effektivt redskab i SDU's arbejde med kvalitetssikring og -udvikling af den samlede uddannelses mål, indhold og gennemførelse. Uddannelsesberetningerne bidrager både til studielederens overblik over egen uddannelse og til fakulteternes og universitetets øverste ledelses mulighed for at være velinformeret om og sætte ind over for evt. problemer. Den konkrete opfølgning på kritiske nøgletal er på nogle uddannelser præget af, at behandlingen af nøgletal først er blevet en

del af uddannelsesberetningerne i 2014, men overordnet er indførelsen af nøgletal i uddannelsesberetningerne en styrkelse af konceptet. Årshjul, der skal strukturere studienævnenes arbejde med bl.a. kvalitets-spørgsmål, ses også af studieledere som centrale.

Panelet vurderer, at ikke mindst systemet med uddannelsesberetninger er med til at understøtte en kvalitetstankegang og systematiske dialoger om kvalitetssikringsarbejdet samt koble de centrale kvalitetspolitikker med lokale kvalitetssikringsprocesser. Studieledernes ejerskab til arbejdet med uddannelsesberetningerne og de efterfølgende statusmøder synes båret af tillidsskabende dialoger og ses som et konstruktivt udviklingsredskab og ikke kun som en kontrolmekanisme. En af udfordringerne er dog, at studienævn, studerende og undervisere ikke systematisk er involveret i drøftelsen af uddannelsesberetningerne. Der er gode eksempler på, at en række af kvalitetssikringssystemets politikker og mål er kendt og accepteret i organisationen, men der er også eksempler på, at elementer ikke er kendt af fx undervisere. Der er eksempler på, at nogle studienævn oplever fakulteternes udmøntning af kvalitetspolitikken som unødigt detaljeret. Panelet ser dette som udtryk for, at der også er en levende og åben diskussion om kvalitetssikringssystemets udvikling.

Akkrediteringspanelet lægger desuden vægt på, at studielederne anser de fastlagte kvalitetsmål og indikatorer som et brugbart redskab i kvalitetssikringsarbejdet, der synliggør, hvor det er nødvendigt at agere. Derimod finder diskussionen af nøgletal i studienævnenes arbejde ikke systematisk sted. Ligeledes er lave svarprocenter i forbindelse med studenterevalueringer også på SDU et problem, og en række overvejelser over og tiltag til en løsning på problemet er lokale og uden effektiv erfaringsudveksling på tværs af uddannelser, fakulteter og institution.

SDU's kvalitetssikringsarbejde er udviklingsorienteret både på systemniveau og på uddannelsesniveau. På systemniveau tager Uddannelsesrådet delpolitikkerne op til systematisk vurdering hvert tredje år og igangsætter en revision, hvis det er nødvendigt. I perioden 2012-13 har systemet og dets politikker været gennem en revision, og også i det løbende arbejde er der fokus på udvikling, hvilket er tydeligst i forbindelse med uddannelsesberetningernes systematiske fokus på udviklingsmuligheder i SWOT-analyserne og i forbindelse med handlingsplanerne.

Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag

Tilrettelæggelsen af SDU's arbejde med at sikre videngrundlaget for universitetets uddannelser er organiseret og bliver i praksis gennemført på en måde, så akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium III er *tilfredsstillende opfyldt*.

Det er en del af SDU's strategi og ledelsesgrundlag at tilbyde flest mulige unge en forskningsbaseret uddannelse på højeste akademiske niveau (selvevalueringsrapporten, s. 83 ff.). Strategien understøttes bl.a. af universitetets kvalitetssikringspolitik i delpolitikken for uddannelsernes forskningsbaseret og videngrundlag (delpolitik 5). Her er opstillet en række standarder, der skal sikre uddannelsernes forskningsbaseret og de studerendes adgang til et aktivt fagligt miljø af høj kvalitet. Delpolitikken er opdelt, så der er et overordnet kvalitetsmål for universitetets bachelor-, kandidat- og masteruddannelser og et overordnet kvalitetsmål for universitetets professionsbachelor- og diplomuddannelser. Der er i vid udstrækning overlap mellem standarderne for de to overordnede grupper af uddannelser, men der er taget hensyn til, at deres videngrundlag er forskelligt (selvevalueringsrapporten, s. 60 ff.).

For at sikre uddannelsernes videngrundlag skal universitetet sørge for, at det videnskabelige personales faglige kvalifikationer er opdaterede og løbende bliver udviklet. Hvad angår bachelor-, kandidat- og masteruddannelserne, monitoreres forskningsaktiviteten i forskningsmiljøerne via den bibliometriske forskningsindikator. For universitetets professionsbachelor- og diplomuddannelser skal det fremgå af undervisningsportfolierne, hvordan underviserne tilegner sig viden om bl.a. forskningsfelter, der er relevante for uddannelsernes fagområde (selvevalueringsrapporten, s. 60 og 62).

Akkrediteringspanelet har belyst SDU's arbejde med at sikre uddannelsernes videngrundlag ved at se nærmere på kvalitetspolitikker, procedurer og praksis med udgangspunkt i udvalgte uddannelser i forhold til:

- Hvordan universitetet sikrer sammenhæng mellem fagmiljøer og centrale fag på de udbudte uddannelser
- Hvordan universitetet arbejder med at sikre, at de studerende har adgang til og inddrages i de relevante fagmiljøer.

4.0 Sammenhæng mellem fagmiljøer og centrale fag

For at sikre sammenhængen mellem universitetets fagmiljøer og centrale fag på de udbudte uddannelser indgår det som en indikator i delpolitik 5, at der for alle uddannelser skal foreligge en oversigt over ansvarlige forsknings- og udviklingsmiljøer og deres tilknytning til uddannelsernes centrale fagelementer, og der skal ligeledes foreligge en oversigt over uddannelsernes undervisere og deres tilknytning til relevante forsknings- og udviklingsmiljøer (selvevalueringsrapporten, s. 60).

Fakulteterne har forskellige procedurer for arbejdet med indikatorerne.

Det Humanistiske Fakultet har udarbejdet en skabelon, som den enkelte studieleder kan bruge, når vedkommende skal udarbejde en oversigt over sammenhængen mellem fagelement, underviser og forskningsmiljø. Oversigten findes på studielederportalen. Ansvar for at dokumentere forskningsbaseringen er placeret hos institutlederen (supplerende oplysninger fra SDU, s. 637, audit trail 3a, s. 24). Fakultetet sender forud for udarbejdelsen af uddannelsesberetningen skabelonen til studielederen, som udfylder den med oplys-

ninger om fagelementerne og deres semesterplacering. Institutterne skal udfylde skabelonen med oplysningerne om forskningsområde og tilknyttede VIP'er for de fagelementer, de har fagansvar for (supplerende oplysninger fra SDU, s. 293).

En lignende skabelon er udarbejdet på Det Naturvidenskabelige Fakultet, og ifølge fakultetets udmøntningsskema skal der følges op på indikatoren på statusmøderne i foråret 2014. Fremover vil det være institutternes ansvar, at der foreligger en opdateret oversigt over ansvarlige forskningsmiljøer for uddannelsens centrale fagelementer samt undervisernes tilknytning til miljøerne (supplerende oplysninger fra SDU, s. 118 ff.). På Det Samfundsvidenskabelige Fakultet udarbejder studienævnssekretariatet oversigterne, som forelægges studienævnet hhv. ved behandlingen af fagbeskrivelserne for næste år og ved behandlingen af uddannelsernes studieordning. Oversigten fremsendes sammen med studieordningen til dekanens godkendelse og offentliggøres efterfølgende på uddannelsens hjemmeside (supplerende oplysninger fra SDU, s. 98).

Universitetets ledelse tilkendegav på første besøg, at sikringen af uddannelsernes forskningsbaseret er en af de udfordringer, universitetets decentrale campusstruktur medfører. Derfor har akkrediteringspanelet haft fokus på, hvordan universitetet arbejder med sikringen af videngrundlaget for bachelor- og kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi udbydes på flere campusser.

Uddannelserne udbydes af Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i Odense, Esbjerg, Kolding, Slagelse og Sønderborg. Med udfordringen for øje har fakultetet udarbejdet et notat om studienævns- og ledelsesorganiseringen i forbindelse med de erhvervsøkonomiske dagstudier, bl.a. med henblik på at sikre, "at SDU udbyder én, fælles bacheloruddannelse og én fælles kandidatuddannelse i erhvervsøkonomi, samtidig med at begge uddannelser udvik-

les på baggrund af lokal forskning og lokale faglige specialiseringer i form af linjer på uddannelserne" (audit trail 1, s. 682). På hver campus, uddannelsen udbydes på, er der et studienævn. Det overordnede ansvar for bachelor- og kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi forankres ved det studienævn, som den koordinerende studieleder, som er udpeget af dekanen, er tilknyttet. Uddannelserne indeholder både fælles fagelementer og fleksible fagelementer, og det er det ansvarshavende studienævn, der har ansvaret for fælles fagelementer. Derudover har det ansvarshavende studienævn ansvaret for, at der på tværs af campusser til hvert fagelement er én fagansvarlig tilknyttet, og at der til hvert fag udarbejdes én fælles fagbeskrivelse.

Universitetet har også beskrevet, at de i udviklingsfasen af nye uddannelser tager højde for, at der er en solid sammenhæng mellem uddannelsens faglige indhold og det forsknings- og udviklingsmiljø, som den skal forankres i. Det fremgår af universitetets principper for udvikling af nye uddannelser, at forslag skal leve op til universitetets kvalitetspolitik (selvevalueringsrapporten, s. 154 ff.).

Principperne bygger videre på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets model, hvor der udarbejdes procesplaner i forbindelse med udviklingen af nye uddannelser. Som et led i procesplanen skal der udarbejdes "(...) oversigtstabeller, der illustrerer, hvorledes uddannelsens indhold understøtter kompetenceprofilen, samt hvordan relevante forskningsmiljøer og primære VIP'er understøtter uddannelsens indhold". Processen har bl.a. synliggjort, at udviklingsarbejdet i forbindelse med en kandidatuddannelse i konkurrence- og eliteidræt er sat i bero, da det forskningsmiljø, uddannelsen skal forankres i, endnu ikke er tilstrækkelig stærkt til at understøtte uddannelsens indhold (selvevalueringsrapporten, s. 25).

SDU har eksemplificeret praksis på området med, at kvalitetssikringssystemet har identificeret en problemstilling med hensyn

til sikringen af den fortsatte forskningsdækning på sproguddannelserne (selvevalueringssrapporten, s. 259). Nogle af de uddannelser, hvor en forskningskonsolidering ifølge *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling* er relevant, er bachelor- og kandidatuddannelsen i spanske og spanskamerikanske studier, bachelor- og kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation og bachelor- og kandidatuddannelsen i litteraturvidenskab (supplerende oplysninger fra SDU, s. 538 ff.).

Hvad angår spansk og spanskamerikanske studier, fremgår det af uddannelsens seneste uddannelsesberetning, at uddannelsens bemandingssituation er identificeret som en udfordring, og at det i forlængelse heraf er institutlederens ansvar at rekruttere nye forskere, især inden for de sproglige og kulturlitterære fag (supplerende oplysninger fra SDU, s. 268 f.). Ifølge studienævnets referater fra perioden 2011-14 for spansk og spanskamerikanske studier har uddannelsernes forskningsdækning dog ikke umiddelbart været drøftet (audit trail 3a, s. 120 ff.).

Kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation fik i 2010 en betinget positiv akkreditering, bl.a. fordi Akkrediteringsrådet fandt det problematisk, at SDU ikke havde dokumenteret, at der var bred forskningsmæssig dækning inden for alle de sprogområder, uddannelsen blev udbudt indenfor. Universitetet valgte efterfølgende at nedlægge en række sproglinjer, og uddannelserne kunne i forlængelse heraf få en positiv akkreditering i 2013 (øvrige information 2, s. 633 ff.). Ifølge studienævnets referater fra perioden 2011-14 for international virksomhedskommunikation har uddannelsernes forskningsdækning dog ikke umiddelbart været drøftet (audit trail 3a, s. 61 ff.).

Uddannelsernes forskningsdækning er et centralt element i fakulteternes ansættelsesprocedure. Fx blev fire nye undervisere ansat på litteraturvidenskab i 2013. Under-

visere fortalte på andet besøg, at det i den forbindelse blev kortlagt, hvilke faglige kompetencer der med hensyn til uddannelsens kompetenceprofil skulle efterspørges. I 2012 tiltrådte en ny studieleder, og nytænkningen af uddannelsens forskningsdækning nævnes i den forbindelse (audit trail 2, s. 89).

På besøget fremgik det, at studielederne på erhvervsøkonomi har tradition for at drøfte, hvordan forskningsmiljøerne mellem campuserne kan dække alle udbudte fagelementer, herunder hvor det kan være nødvendigt, at VIP fra én campus inviteres ind til at dække et specifikt fagområde, som skal udbydes på en anden campus. Dekanen fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og studielederne var enige om, at det er en styrke for uddannelsen, at de udbudte specialiseringer er stærkt knyttet til de lokale forskningsmiljøer. Særligt lagde studielederne vægt på, at det med fleks- og linjefag er muligt at tage hensyn til de faglige spidskompetencer i forskningsmiljøerne på de enkelte campuser. De fleks- og linjefag, der udbydes på grundlag af en spidskompetence på en given campus, udbydes kun der. Det afspejler sig fx i cand.merc.-profilen Sports and Event Management på Campus Esbjerg og cand.merc.-linjen Change Management på Campus Slagelse. Samtidig giver det de studerende gode muligheder for adgang til fagmiljøerne, hvilket de studerende på andet besøg udtrykte, at de var enige i.

Studieledergruppen på de erhvervsøkonomiske uddannelser mødes løbende, og den har bl.a. drøftet proceduren for godkendelse og ændringer af profiler og en harmonisering af linjer med samme navn. Af materialet fremgår det, at dekanatet i forbindelse med fakultetets kvalitetsarbejde har ønsket en harmonisering af de linjer på bacheloruddannelsen i erhvervsøkonomi, der har samme linjebetegnelse, så linjerne har en fælles beskrivelse af fokus og fælles fagområder på linjefagene. Samtidig er der på de fleste campuser interesse for at "bibeholde den forskningstilknytning og sam-

læsningsmuligheder for fag, som findes på tværs af de linjer, som den enkelte campus udbyder” (audit trail 1, s. 637). Studielederne har også i fællesskab drøftet tværgående spørgsmål og fælles indsats i forbindelse med uddannelsesberetningen, herunder uddannelsernes forskningsdækning (audit trail 1, s. 677 ff.).

4.1 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at der på alle fakulteter er etableret procedurer, der skal sikre, at uddannelserne er tilknyttet relevante faglige miljøer, og at sammenhængen løbende monitoreres.

Samtidig vurderer akkrediteringspanelet, at studienævnenes arbejde med at monitorere sammenhængen, med undtagelse af studienævnene på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, ikke forekommer at være helt systematisk. Panelet lægger vægt på, at studienævnene ifølge referaterne ikke har behandlet problemstillingen i perioden.

4.2 De studerendes kontakt til fagmiljøerne

SDU har i delpolitik 5 fastlagt, at de studerende skal have kontakt til og inddrages i aktiviteter relateret til det relevante forskningsmiljø, samt at undervisningen varetages af undervisere, der deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forskningsmiljøer. Dette monitoreres for master- og kandidatuddannelser og akademiske bacheloruddannelser via:

- En opgørelse over antallet af studerende i forhold til VIP'er (stud/VIP-ratio)
- En opgørelse over VIP'er og DVIP'er (VIP/DVIP-ratio).

For professionsbacheloruddannelser og diplomuddannelser monitoreres dette bl.a. gennem en oversigt over uddannelsens undervisere og deres tilknytning til relevante forsknings- og udviklingsmiljøer (selvevalueringsrapporten, s. 60).

Delpolitik 5 for uddannelsens forskningsbasering og videngrundlag er en ny politik, der er vedtaget i slutningen af 2013 (selvevalueringsrapporten, s. 48).

VIP/DVIP- og stud/VIP-ratioerne udgør to af de seks nøgletal for uddannelserne, der er tilgængelige i WhiteBook. Det er fastlagt fra centralt hold, at VIP/DVIP-ratioen er utilfredsstillende, hvis den er mere end 25 % under ratioen for uddannelsens hovedområde på landsplan. SDU har ikke fastsat en central grænseværdi for, hvornår stud/VIP-ratioen er for høj, og det er derfor op til den enkelte studieledelse at vurdere, om ratioen er for høj (selvevalueringsrapporten, s. 239 f.). For de fakulteter, der udbyder uddannelser på flere campusser, udregnes ovenstående ratioer for hver campus.

Den løbende monitorering af uddannelsernes videngrundlag sker via uddannelsesberetningen. Hvis en af de to ovennævnte ratioer ikke er tilfredsstillende, skal uddannelsen ifølge SDU's notat om nøgletal redegøre for forholdet og udarbejde en handlingsplan, der beskriver de tiltag, der skal rette op på forholdet (selvevalueringsrapporten, s. 234 ff.).

Det varierer, hvor detaljeret fakulteternes udmøntningspapirer beskriver ansvaret for at opgøre VIP/DVIP- og stud/VIP-ratioerne. For universitetets humanistiske uddannelser har fakultetet ansvaret for, at hver uddannelses ratio er offentliggjort på studieledelsesportalen til brug for studielederen i forbindelse med udarbejdelsen af uddannelsesberetningen.

På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har studienævnene ansvaret for at monitorere VIP/DVIP- og stud/VIP-ratioerne. Vedtagne tiltag skal indføres i skabelonen for gennemgang af kvalitetspolitikken, som studienævnene skal udfylde som dokumentation for deres arbejde med kvalitetspolitikken (supplerende oplysninger, s. 204). Uddannelseschefen har på vegne af deka-

nen ansvaret for, at fakultetets uddannelser samlet set opfylder indikatorerne.

På Det Tekniske Fakultet modtager de enkelte institutledere en oversigt over instituttets samlede VIP/DVIP-ratio og en stud/VIP-ratio for den enkelte uddannelse, som er udarbejdet af fakultetet. Hvis VIP/DVIP-ratioen for et institut er 25 % lavere end for hovedområdet, inddrages institutlederen i drøftelsen og udarbejdelsen af VIP/DVIP-ratioen på uddannelsesniveau (supplerende oplysninger fra SDU, s. 53). På Det Samfundsvidenskabelige Fakultet opgøres VIP/DVIP-ratioen også på institutniveau, hvilket dekanen på andet besøg begrundede med, at fakultetet ikke vurderer, at de har problemer med ratioen (supplerende oplysninger fra SDU, s. 331). Stud/VIP- og VIP/DVIP-ratioerne for de naturvidenskabelige uddannelser monitoreres også gennem uddannelsesberetningerne. Fakultetet har dog endnu ikke fastlagt, hvem der har ansvaret for at redegøre for evt. utilfredsstillende VIP/DVIP-ratioer (supplerende oplysninger fra SDU, s. 128).

Der er en række eksempler på, at ratioerne for forskningsbaseret i praksis behandles i uddannelsesberetninger og af studienævn.

Udkast til *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling* fra 2014 viser, at forholdsvis få uddannelser har problemer med vidensbaseringen (supplerende oplysninger fra SDU, s. 540 ff.). De uddannelser, hvor nøgletallene indikerer problemer, er placeret på Det Humanistiske Fakultet. I fakultetets uddannelsesberetning fra 2014 vurderer fakultetet, at de i forlængelse af statusmøderne efter første gennemgang af uddannelsesberetningerne i 2013 med besættelse af 20 til 30 VIP-stillinger har fortsat den forskningskonsolidering, der har været nødvendig for at sikre uddannelsernes forskningsdækning (supplerende oplysninger fra SDU, s. 468 f.). I februar 2014 var emnet også på dagsordenen i fakultetets uddannelsesråd, hvor fakultetets studieledere mødes med prodekanen. Her blev studielederne informeret om den se-

neste revision af universitetets kvalitetspolitik, herunder indførelsen af delpolitikken om uddannelsernes forskningsbaseret og videngrundlag (audit trail 3b, s. 310).

Blandt de uddannelser, der i *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling* har et rødt trafiklys, er bachelor- og kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation. Uddannelsernes studienævn har i 2013 med udgangspunkt i uddannelsens STÅ-opgørelse diskuteret behovet for øget fastlærerdækning (audit trail 3a, s. 86). Men drøftelser af de studerendes adgang til fagmiljøerne, herunder VIP/DVIP- og stud/VIP-ratioer, fremgår herudover ikke af de seneste tre års studienævnreferater. Det samme er tilfældet for de øvrige humanistiske uddannelser med et rødt trafiklys. Akkrediteringspanelet er her opmærksomt på, at der i en række tilfælde er tale om beslutningsreferater.

I forbindelse med uddannelsesakkrediteringen af bacheloruddannelsen i erhvervsøkonomi på Campus Slagelse i 2013 blev det vurderet, at uddannelsens stud/VIP-ratio set i lyset af en stadig stigende studenterbestand var problematisk for de studerendes mulighed for en tæt kontakt til det videnskabelige personale (VIP). I forlængelse heraf valgte universitetet at nedjustere uddannelsens optag for dermed fremadrettet at forbedre de studerendes mulighed for kontakt til det videnskabelige personale på campusen markant (øvrige information 2, s. 631).

Studienævnene for både spansk og tysk, international virksomhedskommunikation, litteraturvidenskab og negot.-uddannelserne har vedtaget et årshjul for deres arbejde. Her fremgår det, at studienævnet en gang om året skal gennemgå nøgletal for uddannelsen, herunder tal for frafald, antal dimittender, overgangsfrekvens og beskæftigelse. Inddragelsen af VIP/DVIP- og stud/VIP-ratioer fremgår ikke eksplicit (audit trail 3a, s. 37 ff.).

Også studienævnet på Det Naturvidenskabelige Fakultet har vedtaget et årshjul for sit arbejde, herunder de opgaver, der er relateret til kvalitetssikringspolitikken. Årshjulet er vedtaget for nylig, og derfor fremgår det endnu ikke, hvordan nøgletal for uddannelsernes forskningsdækning konkret skal behandles (audit trail 3b, s. 317). På andet besøg tilkendegav studienævnformanden, at studienævnet endnu ikke har erfaring med implementeringen af årshjulet.

I praksis inddrages de studerende i en række tilfælde også direkte i fagmiljøernes aktiviteter, når de udarbejder projekter. På andet besøg nævnte de studerende førsteårsprojektet på bacheloruddannelsen i biomedicin som et eksempel på, at de studerende i forbindelse med projektarbejde er i tæt kontakt med instituttets forskningsmiljøer. Studielederne på de uddannelser, hvor praktik indgår som et obligatorisk element, henviste til faste procedurer for sikring af praktikforløbets faglige forankring, og de gav eksempler på forløb, der var blevet afbrudt, bl.a. fordi den faglige kvalitet ikke havde været tilstrækkelig høj.

Universitetets evalueringsprocedurer sikrer i tillæg til stud/VIP- og VIP/DVIP-ratioerne, at de studerendes tilfredshed med adgangen til de faglige miljøer løbende monitoreres, jf. kriterium IV.

4.3 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU på en velfungerende måde sikrer, at uddannelserne og undervisningen baserer sig på et videngrundlag, der svarer til det niveau, uddannelserne udbydes på, samt at videngrundlaget giver en solid basis for opnåelse af uddannelsernes respektive mål.

Universitetets kvalitetssikringspolitik og procedurer for forskningsbaseret og videngrundlag sikrer også, at der kan tages hånd om de evt. udfordringer, som SDU's campusstruktur medfører. Procedurene sikrer, at identificerede udfordringer i forbindelse med kvalitetssikring også finder vej til universitetets øverste ledelse. Varia-

tioner i detaljeringsgraden af de enkelte fakulteters udmøntning af kvalitetssikringspolitikens delpolitik 5 kan begrundes med, at langt hovedparten af universitetets fakulteter indfrier kvalitetsmålene på tilfredsstillende vis. Panelet vurderer, at de gældende procedurer vil sikre, at kvalitetsudfordringer vil blive adresseret, og at evt. nye udfordringer vil blive identificeret.

På baggrund af møderne med både institutledere og studieledere har akkrediteringspanelet det klare indtryk, at sammenhængen mellem de udbudte uddannelser og deres videngrundlag i praksis indgår som en naturlig del af studieledelsernes arbejde. Derimod vurderer panelet, at studienævnene kun i begrænset omfang har drøftet sammenhænge mellem forskningsmiljø og fag generelt, og herunder særligt med inddragelse af nøgletal. Panelet er dog opmærksomt på, at en række studienævnreferater er kortfattede.

Årshjulene for studienævnenes arbejde vil, når de er fuldt ud implementeret, i vid udstrækning systematisere kvalitetssikringsopgaver, som studienævnene også tidligere har varetaget, og tydeliggøre de nye opgaver, studienævnene er blevet pålagt i forbindelse med revisionen af universitetets kvalitetspolitik. Oversigterne over uddannelsernes nøgletal, som findes i White-Book, sikrer, at studienævnene har adgang til de nødvendige data for at drøfte VIP/DVIP- og stud/VIP-ratioer.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at alle fakulteter har procedurer, der understøtter de mål i universitetets kvalitetspolitik, der gør det muligt at monitorere de studerendes adgang til uddannelsernes faglige miljøer.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at en lang række af universitetets studienævn har vedtaget årshjul for deres arbejde. Det er dog endnu begrænset, hvilke konkrete erfaringer der er med årshjulenes implementering.

Der er på den baggrund et godt udgangspunkt for ejerskab i studienævnene til udbygningen af de kvalitetssikringsopgaver, de allerede varetager. Samtidig bemærker panelet, at det er vigtigt for studienævnernes ejerskab, at årshjulene er rammesættende for kvalitetssikringsopgaverne, men ikke i detaljer foreskriver, hvordan de løses.

Akkrediteringspanelet vurderer endvidere, at SDU sikrer undervisernes faglige udvikling. Det sker bl.a. ved de årlige MUS, der inddrager undervisernes undervisningsportfolier.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every sale, purchase, and expense must be properly documented to ensure the integrity of the financial statements. This includes keeping receipts, invoices, and bank statements in a secure and organized manner.

Next, the document outlines the process of reconciling the books. This involves comparing the company's internal records with the bank statements to identify any discrepancies. Regular reconciliation helps in detecting errors early and ensures that the financial data is up-to-date and accurate.

The document also covers the preparation of the financial statements. It details the steps involved in calculating the net income, preparing the balance sheet, and the cash flow statement. Each statement provides a different perspective on the company's financial health and performance over a specific period.

Finally, the document discusses the importance of reviewing the financial statements with management and stakeholders. This review helps in understanding the company's financial position, identifying areas for improvement, and making informed decisions about future operations and investments.

Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU sikrer, at uddannelserne har det rette niveau og faglige indhold. Ligeledes tilstræber SDU, at uddannelserne har en tilstrækkelig pædagogisk kvalitet, der gennemføres systematisk undervisningsevaluering, og SDU har igangsat evaluering af hele uddannelser med eksterne eksperter. Panelet vurderer på den baggrund, at kriterium IV er *tilfredsstillende opfyldt*.

Akkrediteringspanelet har fokus på fire problemstillinger i forbindelse med SDU's sikring af uddannelsernes niveau og indhold:

- Hvordan kvalitetssikrer SDU i praksis uddannelsernes niveau og indhold?
- Hvordan sikrer SDU dels den pædagogiske opkvalificering af underviserne, dels den pædagogiske kvalitet i undervisningen?
- Hvordan tilrettelægger SDU de studerendes evaluering af undervisning og uddannelse?
- Hvordan inddrager SDU eksterne eksperter i regelmæssig evaluering af uddannelserne?

Panelet har fokus på SDU's kvalitetspolitikker på området, på procedurerne på fakultetsniveau og særligt på den konkrete praksis i forhold til at sikre uddannelsernes niveau og indhold.

5.0 Kvalitetssikring af uddannelsernes niveau og indhold

SDU's *Delpolitik for tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning* (delpolitik 6) handler om uddannelsernes niveau og indhold. Et af kvalitetsmålene i politikken er, at uddannelsens niveau og kompetenceprofil svarer til typebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse, og at uddannelsens indhold afspejler, at der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur, læringsmål

og adgangsgrundlag (selvevalueringsrapporten, s. 64).

Dette kvalitetsmål understøttes bl.a. af standarder for sammenhæng mellem kompetenceprofil og kvalifikationsramme og sammenhæng mellem uddannelsens adgangskrav, struktur, læringsmål og kompetenceprofil. En række indikatorer understøtter standarderne, herunder at studieordningen indeholder en beskrivelse af progression og sammenhæng mellem læringsmål for de enkelte fag og kompetenceprofilen, nøgletal om frafald mv. Det fremgår bl.a. af delpolitikken, at målet følges op gennem fakultetets godkendelse af studieordningen.

Sammenhængen mellem kompetenceprofil og kvalifikationsramme sikres gennem procedurer på de enkelte fakulteter. På Det Naturvidenskabelige Fakultet sikres den eksempelvis ved, at "studieleder er ansvarlig, [det] er undervisningsudvalgenes ansvar, at ændringer af kompetenceprofilen sker i overensstemmelse med kvalifikationsrammen". På Det Samfundsvidenskabelige Fakultet sikres sammenhængen gennem fakultetets godkendelse af studieordningen (supplerende oplysninger fra SDU, s. 130 og 100).

I Det Humanistiske Fakultets udmøntningsnotat fra 2012 er det præciseret, at "Studienævnet forholder sig mindst en gang årligt til uddannelsens kompetencemål. (...) Studienævnet skal herunder desuden løbende sikre sig, at det fremgår af studieordningerne, at der er sammenhæng mellem kompetencemål, læringssyn, læringsmålene i uddannelsens indholdselementer og prøveformerne." (audit trail 3a, s. 6). Præciseringen findes også i fakultetets udmøntningsnotat fra 2014: "Studienævnet skal forholde sig til uddannelsens kompetencemål, når tilbagemeldinger fra afgangere og dimittender, studenterevalueringer og nøgletal eller ændringer i sam-

mensætning af uddannelsens fagelementer giver anledning dertil.” (audit trail 3a, s. 25). Studielederen har ansvaret for, at ændringer i studieordningen forelægges studienævnet, og at nye eller ændrede studieordninger fremsendes til dekanen til godkendelse.

På Det Tekniske Fakultet har ”Studienævnet ved TEK [...] en helt fast godkendelsesprocedure, som sikrer kvaliteten af både studieordninger og modulbeskrivelser. Procedurene er beskrevet på fakultet[et]s studieadministrative side på intranettet.” (supplerende oplysninger fra SDU, s. 56).

En af delpolitikens indikatorer vedrørende sikring af indhold og niveau er opgørelser af frafald på 1. studieår og tal for de studerendes beståelse af førsteårsprøven (bacheloruddannelser) samt frafald på uddannelsen (kandidatuddannelser). Dette skal ifølge delpolitikken følges op i uddannelsesberetningen. På Det Humanistiske Fakultet skal studienævnet ifølge udmøntningsnotatet for 2014, ”(...) såfremt nøgletallet for frafaldet på uddannelsen er utilfredsstillende redegøre nærmere for forholdene og på baggrund af en undersøgelse af årsagerne til frafald vurdere, hvilke tiltag der skal sættes i værk for at rette op på forholdene” (audit trail 3a, s. 19). Som eksempler på indikatorer på manglende kvalitet nævnes tilbagemeldinger om uddannelsens kvalitet, ”som ikke nødvendigvis er en del af kvalitetssikringssystemet, fx censorindberetninger, eksamensklager, klager over undervisningen, beståelses- eller dumpeprocenter på fagelementer eller lignende” (audit trail 3a, s. 30). På Det Tekniske Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet fremgår det, at dette skal sikres i forbindelse med uddannelsesberetningen (supplerende oplysninger fra SDU, s. 31 ff. og 96 ff.).

Fakulteterne understøtter bl.a. systematikken i studieledernes og studienævnenes arbejde med at sikre niveau og indhold gennem skabeloner for årshjul for studienævnenes arbejde. Fx fremgår følgende af

Det Humanistiske Fakultets skabelon for årshjul for 2013: ”Studienævnet forholder sig mindst en gang årligt til uddannelsens kompetencemål.” (audit trail 3a, s. 6). Herunder skal studienævnene løbende sikre sig, at det fremgår af studieordningerne, at der er sammenhæng mellem kompetencemål, læringssyn, læringsmål i uddannelsens indholdselementer og prøveformer (audit trail 3a, s. 6).

Akkrediteringspanelet har set på studienævnenes arbejde med i praksis at sikre indhold og niveau på de uddannelser, der indgår i audit trail 3 om fakulteternes udmøntning af kvalitetssikringspolitikken. Det er på Det Humanistiske Fakultet studienævnene for international virksomhedskommunikation, for tysk og spansk, for design og turisme, for pædagogik og for negot.-uddannelserne. På naturvidenskab er det det fælles studienævn samt undervisningsudvalgene på institutterne.

Herudover har Akkrediteringspanelet set på, hvordan niveau og indhold behandles i de uddannelsesberetninger, der indgår i audit trail 5 om uddannelsesberetningen. De omfatter bachelor- og kandidatuddannelserne i historie, fysik, økonomi, konstruktionsteknik og medicin.

I nogle uddannelsers studienævn har der været mere omfattende drøftelser af kompetencemål, progression mv. Eksempelvis vil studienævnet for international virksomhedskommunikation i 2013 ”(...) se på den store sammenhæng i studieordningerne, herunder sammenhængen mellem fagene og progressionen mellem semestre. Bl.a. er eksamenssammenhængen ikke god på nogle af uddannelserne, og eksamensformerne er også visse steder uhensigtsmæssige at administrere både for undervisere, studerende og studiesekretariaterne.” (audit trail 3a, s. 89).

Andre studienævns refererede drøftelser er enten mere kortfattede eller handler primært om enkeltkurser. Eksempelvis fremgår det ikke, om der i studienævnet for tysk

og spansk drøftes spørgsmål vedrørende mål, indhold, niveau mv. (audit trail 3a, s. 106 ff.). I studienævnet for negot.-uddannelserne er der i 2013 enkelte eksempler på, at indhold og niveau er blevet drøftet. Drøftelserne har bl.a. omhandlet prøveformer, ligesom frafald og studietid også er blevet drøftet (audit trail 3b, s. 65 ff.). I studienævnet for design og turisme drøftes niveau og indhold bl.a. i forbindelse med enkeltfag og i forbindelse med gennemgang af evalueringer. Alle studienævnene drøfter frafald på baggrund af frafalds- og trivselsundersøgelser, ligesom tilbagemeldinger fra censorformandskaber behandles på studienævnenes møder.

På bachelor- og kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi (samfundsvidenskab), der udbydes parallelt på de fem campusser, finder en række af drøftelserne sted i regi af "EØ-studieledermøde", hvor studielederne for uddannelserne på de fem campusser deltager. Underviserne og studielederne gav på andet besøg udtryk for, at der pågår et løbende arbejde med at kvalitets sikre niveau og indhold gennem udarbejdelse og redigering af fag- og målbeskrivelser. Målet er at sikre, at de studerende har samme kompetencer på tværs af campusserne. I 2013 har der været drøftet en række temaer i relation til niveau og indhold på uddannelserne, herunder karakterfordeling for udvalgte fleksfag, dumpeprocenter og beståelsesprocenter, opdatering af kompetencebeskrivelser med hensyn til bæredygtighed mv., vejlederkontrakten i forbindelse med specialets problemformulering, evaluering af optagelsesforløbet på kandidatuddannelsen mv. Ligeledes drøftes de indkomne censorindberetninger fra fag og specialer løbende (audit trail 1, s. 632 ff. og 372 ff.).

På andet besøg fremgik det, at Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har gennemgået alle studieordninger for fakultetets uddannelser. Ligeledes har Det Naturvidenskabelige Fakultet i 2013 opdateret alle kompetenceprofiler (supplerende oplysninger fra SDU, s. 130).

Det fælles studienævn på Det Naturvidenskabelige Fakultet har i løbet af foråret 2013 arbejdet med en ny struktur for fakultetets kandidatuddannelser og har i den sammenhæng på en række møder drøftet uddannelsernes indhold, niveau og struktur. Andre temaer har været behandling af en evalueringsrapport om første gennemløb af det nye 1. studieår på bacheloruddannelsen, placering af kurset videnskabs teori på uddannelserne samt indførelse af en fleksibel semestermodel (audit trail 3b, s. 358). Derimod drøftes frafald ikke i dette regi.

Det Naturvidenskabelige Fakultet er ud over det fælles studienævn organiseret med en række uddannelsesnære undervisningsudvalg – nogle gange kaldet studieudvalg – på de enkelte institutter. I undervisningsudvalget på Institut for Biokemi og Molekylær Biologi blev der i 2012 og 2013 bl.a. drøftet indhold og niveau i forbindelse med diskussion af en ny struktur for kandidatuddannelserne, udfordringer for en bestemt gruppe studerende i forbindelse med biokemiundervisningen, dumpeprocenter mv. I undervisningsudvalget på Institut for Fysik, Kemi og Farmaci blev der i 2012 og 2013 eksempelvis drøftet ændringer i kursusindhold og struktur, evalueringer af de enkelte kurser, indførelse af det fagperspektiverende modul på 30 ECTS-point, genindførelsen af semesterstruktur og dumpeprocenter. På studieudvalgsmødet på Biologisk Institut er der i 2012 og 2013 i nogle tilfælde drøftet niveau og indhold, bl.a. på baggrund af en evaluering af biologistudiet i forbindelse med status på nyt 1. studieår og i forbindelse med dumpeprocenter på kurser (audit trail 3b, s. 681, 711 ff., 780 ff. og 814 ff.).

Koordineringsgruppen for uddannelse og undervisning på Det Naturvidenskabelige Fakultet, der mødes fire gange årligt, har med hensyn til niveau og indhold bl.a. drøftet koordination af implementering af tiltag såsom overgang til semesterstruktur på

alle uddannelser og implementering af ny kandidatstruktur (audit trail 3b, s. 902 ff.).

I nogle af uddannelsesberetningerne tages spørgsmålet om niveau og indhold op i mere udfoldet form i forbindelse med studielederens gennemgang af delpolitikkerne.

I uddannelsesberetningen for 2014 for fysik adresseres spørgsmålet om niveau og sammenhæng. Fakultetet nævner bl.a., at "uddannelsen bør forholde sig til, hvordan sammenhængen mellem fagelementer og kompetenceprofilen sikres, samt at der er en sammenhæng på langs og på tværs i uddannelsen" (audit trail 5, s. 78). Studielederen nævner, at undervisningsudvalget bl.a. arbejder med studieordningen, kompetenceprofilen, kursusbeskrivelser og evalueringer. I uddannelsesberetningen fremgår det af fakultetets og studielederens bemærkninger, at tydeliggørelsen af sammenhængen på langs og på tværs i uddannelsen er i proces, og at den endnu ikke tydeligt fremgår af studieordningen: "Der skal som sagt ligge et vist stykke udviklingsarbejde, før fakultetets uddannelser kan leve op til indikatorerne." (audit trail 5, s. 79). Punktet tages dog ikke op i uddannelsesberetningens fremadrettede handlingsplan.

I uddannelsesberetningen for historie for 2014 adresseres i forbindelse med indhold og niveau først og fremmest problemer i forbindelse med frafald og gennemførelse på bachelor- og kandidatuddannelsen. Bl.a. drøftes nye optagelsesprocedurer som mulig løsning på problemerne (audit trail 5, s. 31).

På andre uddannelser er der ifølge uddannelsesberetningerne ikke behov for en nærmere drøftelse af indhold og niveau. I uddannelsesberetningen for 2014 for økonomi behandles spørgsmålet "I hvor høj grad følges der systematisk op på delpolitikens indikatorer?" kortfattet. Fakultetets besvarelse er "Intet svar", og studielederens besvarelse er "2. I høj grad. Gennem

UB" (audit trail 5, s. 142). I uddannelsesberetningen for 2014 for kandidatuddannelsen i konstruktionsteknik bemærker studielederen, at uddannelsen "overholder de procedurer, der er, og sikrer godkendelse i studienævnet, hvor det er påkrævet. Reviderer løbende uddannelsen på baggrund af kursevalueringer og den generelle udvikling." (audit trail 5, s. 297).

5.1 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU's politikker og procedurer på fakultetsniveau adresserer væsentlige spørgsmål om uddannelsernes niveau og indhold, herunder både sammenhængen mellem fag og kompetenceprofil og indikatorer på problemer i form af frafald mv., og at SDU i praksis sikrer uddannelsernes niveau og indhold.

I udmøntningsnotaterne præciseres dette på forskellige måder med udgangspunkt i de forskellige fakulteters struktur og traditioner. Sikringen af niveau og indhold skal finde sted både gennem fakulteternes godkendelse af studieordninger og i studienævnenes behandling af kompetenceprofil og mål, fag, evalueringer mv.

Referaterne af studienævnsmøder i 2013 viser, at der i en række tilfælde primært drøftes enkeltkurser med frafald, mens drøftelsen af den samlede uddannelsesniveau og indhold ikke er tydelig. I andre tilfælde som fx uddannelserne i international virksomhedskommunikation, erhvervsøkonomi og flere naturvidenskabelige fag fremgår det af referater af studienævnenes (og andres) møder, at der er et tydeligt fokus også på den samlede uddannelsesprofil, indhold og niveau. Dette kan udspringe af særlige behov, som fx udbud af en uddannelse på fem campusser, eller en større omstrukturering af uddannelsen. Der var et tydeligt engagement og ejerskab til væsentlige diskussioner blandt studieledere og undervisere i en række af akkrediteringspanelets interview med repræsentanter for bl.a. de nævnte uddannelser.

Variationen i fokus på den samlede uddannelses niveau og indhold kan skyldes, at der på nogle uddannelser ikke ses problemer med det beskrevne eller faktiske niveau, og at der derfor ikke er den store grund til at prioritere dette spørgsmål, mens der på andre uddannelser er et behov for det. Imidlertid vurderer panelet, at årshjulene for studienævnenes arbejde kan være et godt redskab til at styrke systematikken i studienævnenes arbejde med drøftelse af den samlede uddannelses niveau og indhold.

Panelet finder samtidig, at der i uddannelsesberetningerne er gode eksempler på, at identificerede problemer med hensyn til indhold og niveau som fx mindre tydelighed i struktur og progression på fysikuddannelsen eller højt frafald og lang studietid på historieuddannelserne bringes op, og dermed fungerer uddannelsesberetningerne som et redskab til information og dialog mellem studienævn/studieleder og fakultets ledelse. Dette er sammen med uddannelsesberetningens systematiske fokus på indikatorer som frafald og studietid med til at sikre et fokus på uddannelsernes niveau og indhold.

5.2 Kvalitetssikring af pædagogisk kompetenceudvikling

Rammen for SDU's kvalitetssikring af underviserens pædagogiske kompetenceudvikling er *Delpolitik for universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling* (delpolitik 4) i kvalitetspolitikken (selvevalueringsrapporten, s. 57 ff.). Universitetets pædagogiske kompetenceudvikling skal understøtte, at alle undervisningsaktiviteter lever op til *Bærende principper for aktiverende undervisning og aktiv læring*, der sammen med *Strategi for uddannelsesudvikling* og universitetets sprogpolitik udgør de interne rammesættende dokumenter for delpolitikken (selvevalueringsrapporten, s. 57).

I princippapiret er det kortfattet beskrevet, hvilket ansvar hhv. de studerende, underviserne, det teknisk-administrative personale

(TAP) og ledelsen har med hensyn til at sikre, at princippet realiseres. Det fremgår fx, at underviserne har ledelsens opbakning til kontinuerligt at udvikle deres undervisningspraksis gennem pædagogisk opkvalificering og kollegialt fællesskab (selvevalueringsrapporten, s. 161).

Delpolitikken fastlægger bl.a., at kravene til de pædagogiske og didaktiske kompetencer er beskrevet for alle universitetets undervisningsgrupper. Herudover fastlægges det, at alle undervisere skal have en undervisningsportfolio, der er et dokument, som den enkelte underviser udfylder, og som indeholder en oversigt over formel pædagogisk uddannelse, erfaring med undervisning og metoder mv., deltagelse i uddannelsesudvikling samt en refleksion over egen pædagogisk praksis. Undervisningsportfolien skal dokumentere underviserens undervisningskompetencer, pædagogiske og didaktiske kompetencer samt udviklingen heraf (selvevalueringsrapporten, s. 57 f.).

I *Strategi for uddannelsesudvikling* er et af de udpegede indsatsområder udvikling og fremme af brugen af aktiverende undervisning og aktiv læring på universitetets uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 122, og audit trail 6, s. 9). SDU oprettede i 2013 en fælles universitetspædagogisk enhed (SDUUP), hvis formål er at integrere universitetets indsats på det universitetspædagogiske og det e-læringsmæssige område og understøtte udviklingen og implementeringen af de bærende principper for aktiverende undervisning og aktiv læring. Enheden skal sikre et udbud af kurser eller andre former for kompetenceudvikling inden for pædagogik og didaktik (selvevalueringsrapporten, s. 38, og audit trail 6, s. 9).

Af universitetets principper for evaluering fremgår det, at undervisningens pædagogiske kvalitet på lige fod med den faglige kvalitet evalueres af de studerende som en del af undervisningsevalueringen (selvevalueringsrapporten, s. 160). Universitetets

tilrettelæggelse af evalueringsarbejdet behandles i afsnit 5.4.

Af fakulteternes udmøntningsnotater fremgår det, at institutlederne har ansvaret for at sikre, at undervisningsportfolierne er udfyldt. Alle fakulteter har implementeret eller er i gang med implementeringen af undervisningsportfolien som redskab for underviserne og institutlederne (supplerende oplysninger fra SDU, s. 32 ff., 96 ff., 165 ff., 204 ff. og 282 ff., audit trail 3a, s. 3 ff. og 12 ff., audit trail 3b, s. 314 ff.).

Ligeledes foregår den løbende monitoring af den pædagogiske kompetenceudvikling på alle fakulteterne gennem de årlige MUS, hvor undervisningsportfolien skal inddrages. Hvis en ansøger til en stilling som underviser ikke opfylder universitetets kompetencekrav, skal institutlederen udarbejde en plan for, hvordan kompetencekravene skal opfyldes og hvornår.

SDUUP har understøttet universitetets arbejde med den fortsatte udrulning af brugen af undervisningsportfolier ved i samarbejde med fakulteterne at udvikle skabeloner for, hvordan portfolien skal udformes. På Det Samfundsvidenskabelige Fakultet findes en grundskabelon for portfolien, som alle undervisere har skullet udfylde siden 2010. Der findes også en udvidet variant, som underviserne kan bruge på frivillig basis. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har valgt at målrette portfolien, så der findes en skabelon både til fakultetets videnskabelige personale og til de kliniske undervisere. På Det Naturvidenskabelige Fakultet skal portfolien fx indeholde en oversigt over formel pædagogisk uddannelse som fx deltagelse i kurser, konferencer og workshops. Derudover skal portfolien indeholde en oversigt over uddannelsesadministrative opgaver, en beskrivelse af erfaring med undervisning, vejledning og eksamen, en beskrivelse af erfaring med brug af forskellige metoder, materialer og redskaber samt en beskrivelse af deltagelse i uddannelsesudvikling og universitetspædagogisk (følge)forskning, herunder

priser. Som det sidste element skal portfolien indeholde underviserens refleksion over egen pædagogisk praksis, hvor evalueringsresultater skal inddrages (øvrige information 2, s. 321 og 423 ff.). Der er fakulteterne imellem mindre variationer i kravene til portfolien. For alle fakulteterne gør det sig dog gældende, at der i portfolien skal reflekteres over egen pædagogisk praksis og egne pædagogiske kompetencer med henblik på at kunne udarbejde en handlingsplan. Portfolien skal udarbejdes i forskningsdatabasen PURE, hvor underviserens forskningsaktiviteter også registreres.

På SDUUP's hjemmeside og flere af fakulteternes egne hjemmesider kan underviserne finde inspiration til, hvordan de kan arbejde med portfolien, og hvilke elementer den skal og kan indeholde.

Det centrale udbud af kurser og andre former for pædagogisk og didaktisk kompetenceudvikling, som SDUUP sikrer, suppleres af flere fakultære enheder som fx Samfundsvidenskabs Universitetspædagogiske Enhed (SUE) og Center for Naturvidenskabernes og Matematikkens Didaktik. Kvalitetspolitikken understøttes ligeledes af, at der på alle fakulteterne er ansatte, der har universitetspædagogiske opgaver.

Flere fakulteter har udarbejdet deres egne didaktiske rammer for den undervisning, de udbyder. I 2012 introducerede Det Naturvidenskabelige Fakultet en såkaldt trefasemodel, der udgøres af en introfase, en træningsfase og en studiefase, der tilsammen danner rammen om læringen inden for de enkelte faglige emner. Modellen hænger sammen med universitetets *Bærende principper for aktiverende undervisning og aktiv læring* ved, at de studerende gennem aktiv deltagelse i naturvidenskabelig praksis skal lære at arbejde med naturvidenskabelige problemstillinger (supplerende oplysninger fra SDU, s. 599 ff.). Det Humanistiske Fakultet har udviklet humanioramodellen, der gennem en række indsatser skal sikre implementeringen af universitetets bærende

principper for uddannelse. Modellen skal fra 2014 indskrives i de fakultære fællesbestemmelser for studieordningerne, og i 2015 skal studieordningerne som minimum indeholde et udfyldt skema med en oversigt over, hvilke forskellige typer af studieaktiviteter der indgår i hvert semester af uddannelsen. Undervisningsportfolier indgår i modellen som en del af den pædagogiske kompetenceudvikling og incitamentsstruktur (audit trail 6, s. 77 ff.). I forbindelse med Ingeniørhøjskolen Odense Teknikums fusion med SDU i 2006 udarbejdede Det Tekniske Fakultet Den Syddanske Model for Ingeniøruddannelser (DSMI) (øvrige information 2, s. 293). Modellen beskriver de læringsmiljøer, de studerende skal indgå i, og som skal styrke de studerendes ansvarlighed og initiativ (øvrige information 2, s. 293). Der pågår pt. et arbejde omkring en revision af DSMI, og i den reviderede udgave vil der blive refereret synligt til universitetets *Bærende principper for aktiverende undervisning og aktiv læring* (høringssvar, s. 5).

Af SDUUP's årsrapport til Uddannelsesrådet fremgår det, at direktionen i 2013 har besluttet at etablere et Teacher's Academy, som SDUUP skal administrere. Tanken er, at undervisernes undervisningsportfolio skal være omdrejningspunktet for en ansøgning om optagelse på akademiet med udgangspunkt i deres kompetencer inden for fx undervisning, studieledelse eller uddannelsesudvikling (audit trail 6, s. 9). Det fortsatte arbejde med at udvikle Teacher's Academy indgår også i universitetets strategi for uddannelsesudvikling (selvevalueringsrapporten, s. 122).

Nogle fakulteter har anvendt undervisningsportfolio gennem en længere periode, fx Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, mens det fremgår af Det Naturvidenskabelige Fakultets udmøntningsnotat, at implementeringen af undervisningsportfolier er igangsat på alle fakultetets institutter i foråret 2014, hvilket også er tilfældet på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (supple-

rende oplysninger fra SDU, s. 204 ff., audit trail 6, s. 103 ff.).

SDU's direktion besluttede i november 2010 at prioritere universitetets uddannelsesprofil som strategisk indsatsområde frem mod 2015. Tiltaget blev organiseret i "De Studerende i Centrum" (DSiC), der samler 18 forskellige projekter i fire overordnede programmer: læring, information, liv og værdier, incitament og kompetenceudvikling (VIK). SDU har frem til 2015 afsat ca. 35 mio. kroner til projekterne (øvrige information 2, s. 259 ff.). En af de visioner, aktiviteterne under DSiC skal understøtte, er, at de studerende oplever et læringsmiljø, der understøtter den enkeltes faglige udvikling ud fra bærende principper for aktiverende læring (øvrige information 2, s. 260).

Universitetets arbejde med at beskrive, hvilke pædagogiske og didaktiske kompetencer det forventes, at de enkelte undervisningsgrupper har, er forankret i et af projekterne under DSiC. SDUUP har deltaget i projektet og især bidraget til udvikling af kompetencebeskrivelsen for undervisning. Her præciseres de kompetencer, der kræves for at kunne varetage forskellige opgaver relateret til undervisning, studieledelse og uddannelsesudvikling (audit trail 6, s. 8, øvrige information 2, s. 321, og audit trail 6, s. 28 ff.). Udkastet til kompetencebeskrivelserne er godkendt i styregruppen for DSiC og skal i det kommende år danne grundlag for udvikling af kompetenceudviklingstilbud (audit trail 6, s. 8). Når udkastet har været behandlet i universitetets Centrale Uddannelsesudvalg, Uddannelsesrådet, direktionen og samarbejdsudvalget, skal det implementeres i et nyt MUS-koncept (øvrige information 2, s. 338). Som det fremgår af kvalitetspolitikken, har institutlederne det centrale ansvar i forbindelse med undervisningsportfolier, men pædagogisk kvalitet drøftes også som en del af studienævnens arbejde i forbindelse med kursusvurderinger. På akkrediteringspanelets andet besøg gav en række institutledere udtryk for, at under-

visningsportfolio er et godt redskab til at rammesætte MUS og få den enkelte medarbejder til at reflektere over egen pædagogisk praksis. Den nære sammenkobling med praksis blev understreget som væsentlig for at imødegå, at arbejdet med portfolioen bliver passivt. Med udgangspunkt i portfolioen skal det være klart, både hvilke opgaver den enkelte underviser har nu, men også hvilke opgaver han/hun får fremover, som kan fordrer pædagogisk opkvalificering. Flere henviste også til, at den enkelte undervisers evalueringer inddrages i drøftelsen af portfolioen.

Det blev desuden fremhævet af en institutleder, at portfolioen ikke alene kan bruges til at identificere evt. problemer, men også til at identificere det gode eksempel på en måde at håndtere en konkret pædagogisk udfordring på. Det gode eksempel kan viderebringes ved fx MUS og tjene til inspiration for andre undervisere. På den måde kombineres portfolioens egenskaber som ledelsesredskab med dens funktion som udviklingsredskab. Flere henviste også til, at eftersom portfolioen indgår som obligatorisk element i universitetets adjunktpædagogikum, understøtter den en kultur, hvor underviserne i fællesskab drøfter pædagogiske kompetencer.

På andet besøg var der generelt enighed om, at SDU's fokus på forskningskompetencer gennem en længere årrække er blevet suppleret af et øget fokus på pædagogiske kompetencer. Et af de konkrete eksempler universitetet har givet på resultatet af deres kvalitetsarbejde, er da også ansættelsen af universitetspædagogiske konsulenter i Samfundsvidenskabs Universitetspædagogiske Enhed, efter at det var blevet konstateret, at fakultetet ikke i tilstrækkelig grad opfyldte kvalitetspolitikens fokus på universitetspædagogiske kompetencer (selvevalueringsrapporten, s. 258 f.). Af fakultetsberetningen for 2012 fremgår det, at der på de enkelte uddannelser er stor opmærksomhed over for vigtigheden af at etablere og udvikle metoder til at sik-

re, at pædagogik integreres i faggrupperne (audit trail 6, s. 197).

På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet viser referater af møder i studienævnet for folkesundhedsvidenskab, at studienævnet i 2013 har nedsat en arbejdsgruppe til at gennemgå *Delpolitik for universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling*. Gruppen konstaterede, at undervisningsportfolioen ikke blev udfyldt, og gruppen foreslog derfor, at studienævnet opfordrede alle undervisere til at gøre det for at signalere en højere prioritering af undervisningen (audit trail 6, s. 260). På et fælles studieledermøder på fakultetet i starten af 2014 deltog SDUUP, og her blev universitetets bærende principper for uddannelse gennemgået (audit trail 6, s. 251). Som nævnt ovenfor fremgår det af fakultetets udmøntningsnotat, at implementeringen af undervisningsportfolier er igangsat i foråret 2014, og af fakultetets uddannelsesberetning for 2014 fremgår det, at portfolier forventes fuldt ud implementeret i foråret 2015. Samtidig har fakultetet inden for rammerne af de bærende principper for aktiverende undervisning udarbejdet en pædagogisk strategi for fakultetets uddannelser i form af såkaldte FAIR-principper (supplerende oplysninger fra SDU, s. 585 f.).

At pædagogiske kompetencer også er i fokus i forbindelse med rekruttering, blev på besøget eksemplificeret ved, at Institut for Kulturvidenskaber sidste år ansatte fire nye undervisere. I den forbindelse kortlagde instituttet forud for rekrutteringen, hvilke faglige og pædagogiske kompetencer instituttet manglede for fuldt ud at understøtte kompetenceprofilerne for uddannelserne i litteraturvidenskab. Lignende procedurer i forbindelse med rekruttering blev bekræftet af en studieleder på en af Det Tekniske Fakultets diplomingeniøruddannelser.

Nedenfor fremgår det, at behandlingen af de studerendes evalueringer er et regelmæssigt punkt på studienævnenes dagsordener. Studienævnenes drøftelser omfat-

ter også de pædagogiske problemstillinger, som evalueringerne har peget på.

Der blev på andet besøg givet flere eksempler på pædagogiske problemstillinger, som er blevet identificeret gennem undervisningsevalueringer. Fx fik en underviser dårlige evalueringer med hensyn til formidling, hvilket førte til et succesfuldt længere pædagogisk forløb suppleret med kollegial supervision. Også de studerende tilkendegav, at de kan genkende universitetets pædagogiske fokus i undervisningen.

Universitetets målsætninger i delpolitikken for universitetspædagogik og pædagogisk kompetenceudvikling understøttes desuden af mindre formaliserede praksisser på fag-, institut- og fakultetsniveau, fx kollegasparring, temadage og seminarer, hvilket dokumentationsmaterialet indeholder en række eksempler på. På Institut for Kulturvidenskaber er der fx gennemført en obligatorisk uddannelsesdag for alle medarbejdere, hvor temaet var implementering af de bærende principper, og på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet holdes der én gang årligt et pædagogisk seminar, hvor temaet i 2014 er feedback (audit trail 6, s. 82, supplerende oplysninger fra SDU, s. 586).

5.3 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU tilstræber, at deres uddannelser har en tilstrækkelig pædagogisk kvalitet til at understøtte de studerendes læring. SDU er kommet forholdsvis langt i arbejdet med at indfri sin egen målsætning om, at pædagogiske og didaktiske kompetencer skal være beskrevet for alle undervisningsgrupper. SDUUP, undervisningsportfolier og de bærende principper for aktiverende undervisning skaber gode rammer for en lokalt tilpasset pædagogisk kompetenceudvikling, der sikrer indfrielse af universitetets målsætninger på området.

Undervisningsportfolierne er blevet, eller er ved at blive, implementeret på fakulteterne, og der er eksempler på, at der bliver taget hånd om det, hvis portfolierne ikke bliver

udfyldt af underviserne. Når undervisningsportfolierne bliver brugt aktivt i forbindelse med fx MUS, kan det understøtte et miljø, hvor underviserne åbent drøfter, hvad god pædagogisk praksis er, og hvilke kompetencer der skal til for at understøtte og videreudvikle den praksis.

5.4 Undervisnings- og uddannelsesevaluering

Af SDU's udkast til uddannelsesstrategi fremgår det, at universitetet betragter de studerende som centrale aktører og en ressource i den systematiske kvalitetsudvikling (selvevalueringsrapporten, s. 47). Det er ledelsens ønske at involvere de studerende og studenterrepræsentanter med det formål at få de studerendes feedback på kvalitetssystemet og deres forslag til dets videre udvikling ud over den involvering, der sker undervejs i forbindelse med undervisnings- og uddannelsesevaluering (selvevalueringsrapporten, s. 44).

Involveringen af de studerende kommer til udtryk gennem en løbende monitorering af de studerendes oplevelser af kvaliteten, eksempelvis gennem undervisningsevalueringer, studiestartsundersøgelser og undervisningsmiljøvurderinger (selvevalueringsrapporten, s. 14).

Universitetets evalueringsaktiviteter er omfattet af delpolitik 6 om tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning. Delpolitikken stiller krav om, at der på den enkelte uddannelse lægges en plan for gennemførelse af systematiske undervisningsevalueringer og en plan for evaluering af evt. uddannelseselementer, der ligger uden for universitetet. Som et nyere element indgår studenterevalueringer af hele uddannelser også i delpolitikken.

Også dimittendundersøgelser indgår i delpolitikken som et redskab til at indhente de studerendes feedback på, om uddannelserne udvikler og synliggør deres kompetenceprofil med fokus på relevans for arbejdsmarkedet.

Der er udarbejdet en række princippapirer for undervisningsevaluering, for evaluering af hele uddannelser og for dimittenddialog og -monitorering. Principperne for undervisningsevaluering skal fx sikre, at de studerende oplever, at undervisningen og de enkelte fagelementer har et fagligt indhold og en pædagogisk kvalitet, som støtter de studerende i at opnå de fastsatte mål for læringsudbyttet (selvevalueringsrapporten, s. 160).

På alle fakulteterne er studienævnene den centrale aktør i forbindelse med opfølgningen på evalueringen af de enkelte fagelementer. Ifølge procedurerne skal de enkelte studienævn udarbejde en evalueringsstrategi. På nogle fakulteter understøttes studienævnenes arbejde af lokale guidelines, der som supplement til de rammesættende princippapirer fx præciserer ansvarsfordelingen og evalueringernes formål og indhold. På Det Tekniske Fakultet har fakultetets pædagogiske konsulent ansvaret for evalueringsstrategien (supplerende oplysninger fra SDU, s. 38). På Det Humanistiske Fakultet opfordres studienævnene til at evaluere de valgte strategier hvert andet år (audit trail 3a, s. 28).

På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, hvor ophold i klinik er en obligatorisk del af en række af de udbudte uddannelser, har man udviklet en ramme for systematisk kvalitetsudvikling af de praktikophold, der finder sted på sygehuse. Hver sygehusafdeling, der modtager praktikanter, udarbejder en praktikberetning, der sammen med studenterevalueringerne for afdelingen danner udgangspunktet for et årligt møde mellem de koordinerende kliniske lektorer ansat af fakultetet, de øvrige kliniske lektorer og andre nøglepersoner, hvor uddannelseskvaliteten drøftes (supplerende oplysninger fra SDU, s. 583). Ligeledes er der på Det Tekniske Fakultet udarbejdet et koncept for diplomingeniørernes obligatoriske praktikophold på 6. semester (supplerende oplysninger fra SDU, s. 62). På Institut for Medievidenskab indgås der kontrakt mellem universitetet, den studerende og

praktikstedet, og der holdes midtvejsmøder mellem parterne.

Fællesområdet indhenter også i samarbejde med fakulteterne gennem studiestartsundersøgelser de studerendes evaluering af studiestarten.

I de studienævn, hvor årshjul for nævnets arbejde er implementeret, indgår behandling af evalueringer af de enkelte fag som et fast dagsordenspunkt for nævnet i både forår og efterårssemester. Det kan fx ses i årshjulet for studienævnets arbejde på medievidenskab og studienævnet for tysk og spansk. Her indgår behandling af dimittendundersøgelser også, mens det ikke er tilfældet for studienævnet for pædagogik (audit trail 3a, s. 41 ff.) Af årshjulet for studienævnet for de naturvidenskabelige uddannelser fremgår det, at man har en generel opsamling på kvalitetspolitikken i oktober, mens studiestartsevaluering og handlingsplan for kursusevalueringer behandles særskilt (audit trail 3b, s. 350 ff.).

Når studienævnene har drøftet de studerendes evalueringer, har studieledelsen/studielederen ansvaret for at følge op på problematiske forhold, der alt efter problemets karakter kan videreføres i uddannelsens uddannelsesberetning. Det er også studienævn og efterfølgende studieleder eller uddannelseskoordinator, der har ansvaret for opfølgning på de dimittendundersøgelser, Fællesområdet har ansvaret for, bliver gennemført hvert tredje år. Der forekommer ikke i studienævnene at være fastsat grænseværdier for, hvornår en opfølgning på en evaluering er påkrævet. Det er således op til det enkelte studienævn at afgøre, hvornår en evaluering er af en sådan karakter, at en handlingsplan for løsning af problemstillingen er påkrævet.

Fakulteternes udmøntningspapirer afspejler, at kravet om, at hele uddannelser skal evalueres af de studerende, er relativt nyt, og at fakulteterne derfor ikke er færdige med at udvikle et koncept, der vil sikre, at kvalitetspolitikken opfyldes på det punkt.

Alle fakulteterne har dog påbegyndt planlægning af aktiviteten, og på fx Det Tekniske Fakultet blev der i januar 2014 gennemført en pilottest på diplomingeniøruddannelserne i elektroteknik og stærkstrøm, der skal danne grundlag for konceptet på fakultetet (supplerende oplysninger fra SDU, s. 38). Også på Det Humanistiske Fakultet er der gennemført et pilotprojekt, der skal danne grundlag for udviklingen af den metode, fakultetet vil anvende til at indhente de studerendes evalueringer af hele uddannelser (supplerende oplysninger fra SDU, s. 467).

Behandling af de studerendes evalueringer af de enkelte fagelementer er et regelmæssigt punkt i de studienævnsreferater, akkrediteringspanelet har haft adgang til, og det fremgår her, at studienævnene reagerer, hvis der i evalueringerne er identificeret problemer.

På Det Humanistiske Fakultet har evalueringerne på en af de udbudte masteruddannelser vist, at de studerende var utilfredse med såvel sammensætningen af litteraturen som for sen orientering om seminarrettelæggelsen. Begge forhold har uddannelsen taget hånd om, og efterfølgende evalueringer viser, at de ikke længe er et problem (audit trail 3a, s. 291). Studienævnene har desuden behandlet problemer i form af kritik af undervisere ved, at man har foretaget justeringer enten i løbet af et semester eller ved afslutningen, hvor evalueringerne har afdækket problemstillingen (audit trail 3b, s. 96).

På Det Naturvidenskabelige Fakultet har fx undervisningsudvalget på Institut for Biokemi og Molekylær Biologi behandlet kursevalueringer og konstateret, at de studerende på et kursus har fundet sværhedsgraden for høj og undervisningsmaterialet utilstrækkeligt og mener, at undervisere ikke har været nok til stede. På et andet kursus er der hård kritik af tilrettelæggelsen og afholdelsen af forelæsningsmateriale. I forbindelse med begge kurser har undervisere udarbejdet en handlingsplan for at

imødegå problemerne, der i det ene tilfælde skal drøftes igen på udvalgets næste møde og i det andet sendes videre til studienævnet (audit trail 3b, s. 804 f.).

Studielederne fortalte desuden på andet besøg, at den løbende evaluering af praktiksamarbejder også har ført til, at praktikforløb er blevet afbrudt, og at de studerende er blevet tilbudt et nyt forløb.

Studienævnsreferaterne viser også, at der er en række eksempler på lave svarprocenter i forbindelse med evalueringer, og at studienævnene drøfter, hvilke redskaber og metoder de kan tage i brug for at øge svarprocenten og forbedre evalueringsproceduren. Dette er fx drøftet i studienævnet for pædagogik, der har overvejet at afsætte mere tid til evalueringerne, bruge digitale evalueringer og offentliggøre sammenskrivne evalueringer (audit trail 3a, s. 264). Af en evalueringsrapport fra international virksomhedskommunikation fremgår det, at nogle evalueringer har haft deltagelse af få studerende, hvilket tilskrives evalueringernes placering på en af de sidste undervisningsgange (audit trail 3b, s. 94), og noget tilsvarende drøftes i studienævnet for netot.-uddannelserne (audit trail 3b, s. 87). På historieuddannelserne er problemstillingen med lave svarprocenter videreført i uddannelsernes uddannelsesberetning, hvor det også fremgår, at studielederen som noget nyt vil anbefale underviserne en løsning, som har vist sig at virke på andre uddannelser (audit trail 5, s. 32).

Både ledelse, studieledere, undervisere og studerende gav på andet besøg udtryk for, at evalueringerne bliver betragtet som et væsentligt bidrag til universitetets kvalitets sikringsarbejde. Samtidig bekræftede alle grupper, at svarprocenterne for langt de fleste evalueringer er forholdsvis lav, hvilket betyder, at evalueringerne kun i få tilfælde er repræsentative. Flere pegede på, at det var en udfordring at motivere de studerende og synliggøre for dem, at deres evalueringer har betydning og kan gøre en forskel. Studielederne beskrev på første

Besøg, at udfordringen med at synliggøre betydningen af evalueringsarbejdet for alle undervisere er et kardinalpunkt.

For at øge studenterinddragelsen er der gjort forskellige tiltag. Fx er de studerende blevet bedt om at medbringe pc til sidste undervisningsgang, hvor der så er afsat tid til den elektroniske evaluering. Der er desuden gjort forsøg med at flytte evaluerings-tidspunktet, evaluere via sms og i højere grad synliggøre anvendelsen af evalueringer i form af feedback til de studerende.

Repræsentanter fra studienævn og undervisningsudvalg på Det Naturvidenskabelige Fakultet fortalte, at de i samarbejde med fakultetets pædagogiske konsulent var ved at udarbejde et katalog med forskellige evalueringsmetoder, som undervisningsudvalgene kan gøre brug af. Ifølge fakultetets udmøntningsnotat skal arbejdet være færdigt til studiestart 2015. Også på Det Tekniske Fakultet er der udarbejdet et nyt koncept for undervisningsevaluering, og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet peger i sin seneste uddannelsesberetning på, at de studerende i højere grad, end det nu er tilfældet, skal informeres om betydningen af deres evaluering af undervisningen (supplerende oplysninger fra SDU, s. 38, 74 og 576). Ligeledes fremhæver Det Humanistiske Fakultet, at et gennemgående tema i uddannelsesberetningerne og de efterfølgende statusamtaler har været forbedret dialog med studerende om uddannelsernes kvalitet via udvikling af bedre modeller for kursusevaluering på de enkelte uddannelser (supplerende oplysninger fra SDU, s. 470).

Også i forbindelse med dimittendundersøgelser har flere af fakulteterne forsøgt at kvalificere de studerendes input ved at supplere den dimittendundersøgelse, universitetet gennemfører, med deres egne. Det har fx Det Tekniske Fakultet gjort i 2012 og Det Humanistiske Fakultet i 2013 (supplerende oplysninger fra SDU, s. 467 og 575). På andet besøg fremgik det, at

begge undersøgelser har haft højere svarprocent end den, der gennemføres centralt.

De studerende gav udtryk for, at der bliver fulgt op på de problemstillinger, de har peget på i evalueringerne.

5.5 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at der på SDU's uddannelser regelmæssigt gennemføres studenterevalueringer af undervisningen, og at der først og fremmest følges op på evalueringerne tæt på uddannelserne i hhv. studienævn og undervisningsudvalg. Drøftelser af universitetets centrale dimittendundersøgelser fylder derimod mindre i studienævnenes arbejde. Der er enkeltstående eksempler på studenterevalueringer af hele uddannelser, og fakulteterne er ved at implementere praksisser, der fremadrettet kan understøtte et systematisk arbejde med området.

Universitetets største udfordring er, at en række evalueringer har relativt lave svarprocenter. Akkrediteringspanelet anerkender, at universitetets ledelse, herunder studieledelser og undervisere, i en årrække har været opmærksom på problemstillingen. Der er desuden eksempler på forskellige tiltag på de enkelte uddannelser og på fakulteterne for at øge svarprocenterne. Panelet bemærker dog, at tiltagene bredt set endnu ikke har haft effekt.

Samtidig er det positivt, at der på SDU generelt er en god evalueringskultur, hvor der sættes ind over for de udfordringer, evalueringerne afdækker, uanset svarprocenterne. Der er på alle ledelsesniveauer fokus på udfordringen med lave svarprocenter, og både studienævnene, der er den primære aktør i forbindelse med undervisningsevaluering, og fakulteterne drøfter forskellige strategier og metoder, der kan styrke kvaliteten af det fortsatte evalueringsarbejde. Akkrediteringspanelet har tillid til, at det store fokus på inddragelse af de studerendes evalueringer i kvalitetssikringsarbejdet vil bære frugt.

5.6 Inddragelse af eksterne eksperter i evaluering af uddannelserne

SDU's *Delpolitik for tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning* indeholder en standard om, at uddannelsen systematisk inddrager eksterne eksperter i udvikling af uddannelsen. Standarden understøttes af SDU's *Principper for evaluering af uddannelser med inddragelse af eksterne eksperter* (udateret) (selvevalueringsrapporten, s. 65 og 145). Her forstås evaluering som ” (...) gennem meningsfuld dialog at bidrage til den videre udvikling af uddannelsernes mål, indhold og tilrettelæggelse, at drøfte nye vinkler og ideer i forhold til uddannelsen samt at udfordre og bidrage til en løbende refleksion blandt uddannelsens ledelse og undervisere” (selvevalueringsrapporten, s. 145). Eksterne eksperter kan være personer med stor viden om uddannelsens faglige indhold og uddannelsens kontekst og kan eksempelvis være kernefaglige eksperter, repræsentanter fra censorkorps, repræsentanter for aftagersiden, arbejdsmarkedsanalytikere og repræsentanter for interesseorganisationer, faglige organisationer el.lign.

Ifølge proceduren skal fakulteterne udarbejde turnusplaner, der sikrer, at eksterne eksperter inddrages mindst hvert sjette år. På statusmødet mellem studie- og fakultetsledelsen i forbindelse med uddannelsesberetningen besluttet det, om uddannelsen det følgende år skal evalueres med inddragelse af eksterne eksperter. Det er uddannelsen/fakultetet, der fastlægger formål med og fokus for evalueringen: ”Med afsæt i uddannelsesberetningens SWOT-analyse fastlægges formål og fokus for en inddragelse af eksterne eksperter.” I forbindelse med den efterfølgende uddannelsesberetning følges der op på handlingsplanen og de udviklingstiltag, der er fremkommet i processen med de eksterne eksperter (selvevalueringsrapporten, s. 145).

De fem fakulteter har udarbejdet såkaldte konceptplaner, der udmønter principperne. Det Humanistiske Fakultets koncept er udarbejdet på baggrund af bl.a. erfaringerne fra gennemførelsen af en pilotevaluering i maj 2014. Konceptplanen præciserer bl.a. tidsplanen, de materialer, der skal indgå i arbejdet (nøgletal, studieordning, refleksioner, uddannelsesberetning mv.), og panelmødets form og deltagerkreds. På Det Humanistiske Fakultet deltager prodekanen, studielederen og evt. vicedeputerede, en underviser, studerende og studienævnsekretæren. I de øvrige fakulteters konceptplaner er det ikke præciseret, at dekan eller prodekan deltager.

Konceptplanen uddyber også opfølgning på panelmødet: ”Efter panelmødet udarbejder referenten et notat, som samler op på feedback og forslag til handlinger fra panelmødet. Notatet indeholder blandt andet mødedeltagernes forslag til, hvordan resultatet af dialogen på mødet inddrages i den videre udvikling af den pågældende uddannelses mål, indhold og tilrettelæggelse. Notatet sendes til de eksterne eksperter til godkendelse og til fakultetet til orientering. Notatet behandles efterfølgende på et studienævnsmøde, hvor der udarbejdes en konkret handlingsplan for uddannelsen. Handlingsplanen skal fremgå af studienævnreferatet. Handlingsplanen kan indarbejdes i den efterfølgende uddannelsesberetning, hvor notatet fra panelmødet ligeledes indgår som bilag.” (audit trail 4, s. 8).

Der er på SDU gennemført én evaluering med eksterne eksperter. Den fandt sted på Det Humanistiske Fakultet, der i maj 2014 gennemførte en pilotevaluering af kandidatuddannelsen i mellemøststudier.

Der er på uddannelsen netop gennemført en pilotevaluering blandt de studerende af hele uddannelsen. Det blev konstateret, at uddannelsen er udfordret af utilfredsstillende nøgletal i forhold til beskæftigelse, frafald og gennemførelsestid. De to eksterne eksperter blev bedt om at overveje uddannelsens styrker, svagheder, muligheder og

trusler med udgangspunkt i det tilsendte materiale (audit trail 4, s. 2 ff.).

SDU vurderer, at pilotprojektet gav mange gode input til arbejdet med konceptet. Bl.a. nævnes det, at fremtidige møder bør struktureres tydeligere forud for mødet. Paneldeltagerne efterlyste også materiale som fx pensumlister, så der var mulighed for at komme dybere ned i det faktiske indhold i uddannelsen, samt dybtgående studenter-evalueringer som fx dimittend- eller frafaldsundersøgelser (audit trail 4, s. 3 f.).

Mødet varede en eftermiddag. Studielederen for kandidatuddannelsen i mellemøststudier gav på andet besøg udtryk for, at der ville være fordele ved at gøre mødet mere omfattende, hvilket ville give mulighed for at gå længere ned i den faglige substans (audit trail 4, s. 2 ff.).

Prodekanen fra Det Humanistiske Fakultet, der deltog i pilotevalueringen, betonedede sammenhængen mellem evaluering med eksterne eksperter og uddannelsesberetningen. Fokus og formål vælges ud fra uddannelsesberetningens SWOT-analyse, og handlingsplanen, som udarbejdes på baggrund af evalueringen med eksterne eksperter, skal indarbejdes i den efterfølgende uddannelsesberetning, der behandles på et statusmøde med prodekan og dekan.

5.7 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet ser regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter som et centralt element i et fremtidigt kvalitetssikrings- og udviklingsarbejde, hvor uddannelsesinstitutionen har ansvaret for at selvakkreditere sine uddannelser.

Akkrediteringspanelet lægger vægt på, at regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter i 2013 blev et nyt krav til institutionerne, og at praksis i 2014 skal vurderes i lyset af dette. Der er derfor forståelse for, at der ikke på SDU er et fuldt udbygget system, og at der endnu kun i begrænset omfang er

gjort erfaringer med evalueringer, hvor eksterne eksperter inddrages. Samtidig har universitetet over flere år gennem uddannelsesberetningernes SWOT-analyser og nøgletal etableret et relativt solidt internt blik på den samlede uddannelses styrker og svagheder. Panelet vurderer, at dette skaber tillid til, at SDU har grundlaget for at udvikle evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter på en fornuftig måde.

Panelet vurderer dog samtidig, at der er en risiko for, at nye vinkler og ideer ikke i tilstrækkelig grad tydeliggøres i det nuværende koncepts evalueringsarbejde. At det er SDU's studie- og fakultetsledelse, der fastlægger formål, fokus og materiale i forbindelse med evalueringerne, og også er SDU, der udarbejder notat eller rapport, indebærer en risiko for, at arbejdet i mindre grad bliver en forpligtende vurderende evaluering.

Panelet vurderer, at det er positivt, at prodekanen deltager i evalueringerne på Det Humanistiske Fakultet. Det giver ikke alene mulighed for at sprede erfaring, men sikrer også, at der tages ansvar for fakultetets uddannelser. Derfor er det også uensigtsmæssigt, at dekaners eller prodekaners deltagelse ikke er præciseret i alle fakulteters konceptplaner.

Endelig lægger panelet vægt på, at der endnu ikke er formuleret et tydeligt samspil mellem evaluering med eksterne eksperter og udviklingen af det samlede kvalitetssikringssystem. Panelet vurderer, at der følges op på evalueringens handlingsplan for den enkelte uddannelse i den efterfølgende uddannelsesberetning. Men hvis en ekstern evaluering påpeger nye forhold, som ikke er identificeret i SDU's interne uddannelsesberetninger, er det ikke tydeligt, om SDU også anvender disse nye input til at udvikle det samlede kvalitetssikringssystemes evne til at indfange og reagere på påpegede kvalitetsspørgsmål.

Kriterium V: Uddannelsernes relevans

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium V om sikring af uddannelsernes relevans er *delvist tilfredsstillende opfyldt*.

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU har udviklet klare politikker og procedurer for at sikre nye uddannelsers relevans, som også er velfungerende i praksis. Det gælder fx involvering af aftagere i udviklingsprocessen.

Politikker, procedurer og principper sætter ligeledes rammerne for, at relevante eksterne interessenter inddrages i dialog om udvikling af de eksisterende uddannelser. Dette fungerer på nogle uddannelser, men der er dog på flere uddannelser udfordringer med i praksis at få etableret og anvendt dialogen med aftagerpanelerne. I de undersøgte studienævn er der med enkelte undtagelser ingen substantiel diskussion af aftagerpanelets evt. input. Monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation finder sted gennem nøgletal for nyuddannedes beskæftigelse. De indgår i bl.a. uddannelsesberetningerne, men der er også enkelte eksempler på, at dimittendledighed ikke indgår i opfølgning på nøgletal eller i handlingsplan. Ligeledes er det ikke tydeligt, at studienævnene systematisk drøfter ledighed/beskæftigelse på grundlag af nøgletal.

Akkrediteringspanelet har fokus på tre problemstillinger i forbindelse med SDU's arbejde med at sikre relevansen af uddannelserne:

- Udvikling af nye uddannelser, der er relevante for arbejdsmarkedet
- Løbende og systematisk inddragelse af relevante eksterne interessenter, herunder aftagersiden og dimittender, i dialog om uddannelserne
- Løbende monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation og udviklingen på det danske arbejdsmarked.

Da panelet vurderer, at SDU's politikker og procedurer med hensyn til uddannelsernes relevans generelt er klare og velbeskrevne, har panelet særligt haft fokus på, hvordan arbejdet med relevans i praksis er forankret i studienævn og uddannelsesberetninger.

6.0 Udvikling af nye uddannelser

SDU har i *Principper for udvikling af nye uddannelser* fastlagt de overordnede rammer for udvikling af nye uddannelser. Her fremgår det bl.a., at "udvikling af nye uddannelser på Syddansk Universitet tager afsæt i nuværende eller fremtidige behov i det omgivende samfund – på arbejdsmarkedet, inden for forskning og udvikling i offentlig eller privat regi. I udviklingsarbejdet med nye uddannelser inddrages tidligt samarbejde med potentielle aftagere gennem fx dialog i aftagerpaneler og aftagerundersøgelser." (selvevalueringsrapporten, s. 28 og 154).

Principperne for udviklingsprocessen omfatter en indledende sandsynliggørelse af behovet via en dialog med aftagere, en behandling af uddannelsesforslaget i SDU's Uddannelsesråd og en efterfølgende aftagerundersøgelse samt afsluttende behandling i Uddannelsesråd, direktion og bestyrelse.

De enkelte fakulteter skal med udgangspunkt i universitetets principper udarbejde en procesplan, der beskriver, hvordan der konkret arbejdes med udvikling af nye uddannelser. På Det Tekniske Fakultet omfatter procesplanen eksempelvis følgende:

- En kvantitativ undersøgelse blandt aftagerne, hvor der spørges om uddannelsens relevans, kompetenceprofil og titel samt et behovsestimater for uddannelsens dimittender. Her skal undersøgelsen afdække, om der er basis for en

videreudvikling af uddannelsesforslaget.

- Der nedsættes en aftagerfølgegruppe til arbejdet med udvikling af den nye uddannelse. Følgegruppen består af 10 til 20 aftagerrepræsentanter samt repræsentanter fra fagrelevante brancheorganisationer. Følgegruppen mødes typisk en til to gange og kan derudover inddrages ad hoc gennem skriftlige høringer. Ifølge SDU har man i følgegruppen en mere dybtgående dialog om uddannelsens kompetenceprofil, indhold i de enkelte fagligheder i uddannelsen samt de studerendes muligheder for samarbejde med aftagersiden (selvevalueringsrapporten, s. 29).

Det Tekniske Fakultets *Procesbeskrivelse for udvikling af ny universitetsuddannelse* omfatter en række procedurer for forberedelse, gennemførelse og anvendelse af den kvantitative aftagerundersøgelse. Det fremgår også, at der skal være en redegørelse for beskæftigelse og ledighed for uddannelsens område. Det fremgår ikke, om redegørelsen skal omfatte beskæftigelsesstatistik/nøgletal om nyuddannedes beskæftigelse (4-19 måneder efter dimission) (selvevalueringsrapporten, s. 310 ff.). Det fremgår heller ikke af *Principper for udvikling af nye uddannelser* eller de fakultære udmøntningsnotater fra 2013-14, at udviklingen af nye uddannelser skal omfatte beskæftigelsesstatistik/nøgletal om nyuddannedes beskæftigelse (4-19 måneder efter dimission) (audit trail 3a, s. 11 ff., audit trail 3b, s. 314 ff., supplerende oplysninger fra SDU, s. 32 ff., 96 ff. og 204 ff.).

I forbindelse med første og andet besøg mødte akkrediteringspanelet repræsentanter for SDU og for aftagere, der havde været involveret i at udvikle en ny journalistuddannelse og en kandidatuddannelse i jordemodervidenskab.

Udviklingen af den nye uddannelse til cand.mag. i journalistik har i perioden 2011-13 bl.a. været drøftet med aftagere i Styrelsen for Center for Journalistik, der fungerer som journalistuddannelsernes

aftagerpanel og omfatter repræsentanter for mediebranchen. Drøftelserne har ifølge SDU handlet om bl.a. konkretiseringer af det faglige indhold, fx omfanget af håndværksundervisningen, praktikforløbet mv. Udviklingsprocessen har også omfattet kvalitative interview og en spørgeskemaundersøgelse blandt medieledere landet over. De konkrete planer for uddannelsen er løbende præsenteret skriftligt for såvel SDU's direktion som bestyrelsen (audit trail 2, s. 140 ff.). På første besøg gav formanden for Styrelsen udtryk for, at der blev lyttet til aftagernes forslag og drøftelser i forbindelse med udviklingen af uddannelsen.

Den kvantitative vurdering af behovet for den nye uddannelse blev søgt sikret gennem en aftagerundersøgelse blandt 200 medieledere. Aftagerne har ifølge materialet til undersøgelsen ikke forholdt sig til statistik for nyuddannede journalisters beskæftigelse (øvrige information, s. 125 ff.).

I forbindelse med beslutningen om at søge akkreditering af uddannelsen har SDU's direktion i ansøgningen forholdt sig til ledighedstal fra Dansk Journalistforbund (audit trail 2, s. 143 ff.). Derimod fremgår det ikke, at SDU's ledelse, fakultetet eller andre i udviklingsprocessen har forholdt sig til beskæftigelsesstatistik for nyuddannede, der opgjort i 2013 viser en noget højere ledighed i årene 2011-2012.

I forbindelse med udviklingen af kandidatuddannelsen i jordemodervidenskab fortalte en repræsentant for Jordemoderforeningen på første besøg, at de eksterne interessenter fra starten af udviklingsprocessen og som høringspart senere i udviklingsprocessen havde været involveret i arbejdet med at udvikle uddannelsen. Nøgletal om beskæftigelse og behov indgår her som en del af udviklingen af den nye uddannelse. Af ansøgningen til AI (dengang ACE Denmark), som direktionen har behandlet, inden den blev sendt, fremgår det, at ledigheden på det sundhedsvidenskabe-

lige område i 2010 er på 1 % (øvrige information 1, s. 15).

Ledelsen på flere niveauer, herunder Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets kvalitetskoordinator og fakultetets uddannelseschef og dekan, har godkendt det første oplæg til uddannelsen, og direktionen har to gange behandlet uddannelsesforslaget. Ud over Jordemoderforeningen har en eksternt følgegruppe med repræsentanter fra sundhedsvæsenet deltaget i udviklingsarbejdet, ligesom der er gennemført en høring af uddannelsesforslaget (øvrige information 1, s. 6 ff.).

På første besøg lagde SDU's ledelse vægt på, at man nu i højere grad end tidligere fokuserer på udvikling af nye toninger af eksisterende uddannelser og kun i mindre grad på udvikling af nye uddannelser.

6.1 Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU's principper for involvering af aftagere såvel tidligt i en udviklingsproces som senere i afklaringen af behovet danner grundlag for, at centrale eksterne interessenter på en hensigtsmæssig måde inddrages i udvikling og vurdering af nye uddannelsesforslag. Endvidere understøttes principperne af de procesplaner, der findes på fakultetsniveau, og eksemplerne fra udviklingen af nye uddannelser i journalistik og jordemodervidenskab viser, at SDU anvender principperne i praksis. Principperne og de to eksempler viser også, at udviklingen af nye uddannelser bygges på et solidt informationsflow mellem på den ene side de faglige miljøer, der står for den konkrete udvikling, og på den anden side SDU's ledelse på forskellige niveauer, der internt står for den overordnede sikring af, at nye uddannelser er relevante og forankrede i SDU's uddannelsesportefølje.

Den kvantitative analyse af behovet for nye uddannelser understøttes af kvantitative aftagerundersøgelser, som det også har været tilfældet i forbindelse med udviklin-

gen af nye uddannelser i journalistik og jordemodervidenskab.

Det er positivt, at det fremgår af Det Tekniske Fakultets procesplan, at der skal foreligge en redegørelse for beskæftigelse og ledighed for uddannelsens område, men det fremgår ikke, om redegørelsen skal omfatte nøgletallet om *nyuddannedes* beskæftigelse. Dette fremgår heller ikke af *Principper for udvikling af nye uddannelser* eller de fakultære udmøntningsnotater fra 2013-14. Akkrediteringspanelet vurderer, at det er vigtigt, at SDU's ledelse og de involverede aftagere arbejder med samme opgørelsesmetode af beskæftigelse som i SDU's nøgletal generelt.

6.2 Inddragelse af eksterne interessenter

I vurderingen af SDU's arbejde med at sikre, at de eksisterende uddannelser afspejler samfundets og det danske arbejdsmarkeds behov, har akkrediteringspanelet valgt at fokusere på, hvordan SDU gennem aftagerpanelerne løbende og systematisk inddrager relevante eksterne interessenter i dialog om uddannelsernes mål, indhold og resultater, og på, hvordan SDU anvender resultaterne i udviklingen af uddannelserne.

SDU's *Delpolitik for tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning* (delpolitik 6) omfatter en række kvalitetsmål om, hvordan eksterne interessenter, herunder aftagere, inddrages. Her hedder det bl.a., at "uddannelsens kompetenceprofil og indhold udvikles i dialog med uddannelsens aftagerpanel/aftagere". Dette dokumenteres ved, at referatet af mødet med aftagerpanelet afspejler, at kompetenceprofilen har været drøftet. Studienævnet skal følge op på dette, hvilket studielederen har ansvaret for (selvevalueringsrapporten, s. 65).

På Det Humanistiske Fakultet er dette udmøntet i procedurer, hvor fakultetet udarbejder et forslag til en plan eller et årshjul for studienævnets samarbejde med afta-

gerpanelet. Det fremgår af udmøntningsnotaterne for 2012 og 2014, at aftagerpanelet skal holde mindst et møde om året, og at aftagerpanelets møde(r) fremgår af årshjulet for studienævnets arbejde. Tilbagemeldingerne fra aftagerpanelet behandles i studienævnet, og resultaterne anvendes i forbindelse med kvalitetssikring af uddannelsen (audit trail 3a, s. 8 og 28).

På Det Naturvidenskabelige Fakultet udmøntes politikken sådan, at institutlederen sikrer, at uddannelsen har en plan eller et årshjul for samarbejdet med aftagerpanelet. Årshjulet er tilgængeligt på det enkelte instituts hjemmeside (supplerende oplysninger fra SDU, s. 131).

Af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets procedure om aftagerpaneler (udateret) fremgår det bl.a., at kvalitetssystemet vedrørende aftagerpaneler bygger på:

- En uddannelsesstatus, der udfyldes inden mødet og sendes til aftagerpanelets medlemmer. En uddannelsesstatus indeholder foregående mødes handlingsplan, studielederens korte beskrivelse af uddannelsens aktuelle status og udfordringer samt statistiske nøgletal for uddannelsen.
- En dagsorden, der tager udgangspunkt i en skabelon, der i høj grad fordrer en fri debat om de emner, som aftagerpanelet skal forholde sig til, samt giver plads til, at øvrige emner kan tages op i løbet af mødet.
- Et opfølgingsnotat, der udarbejdes efter mødet med udgangspunkt i mødets referat samt studieledelsens generelle indtryk fra mødet. Opfølgingsnotatet giver bl.a. studieledelsen mulighed for at fremhæve specifikke emner og indtryk fra mødet samt at udarbejde en fremadrettet handlingsplan (audit trail 2, s. 514).

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har fra 2014 suppleret opfølgingsnotatet med en egentlig handlingsplan. Sigtet har også været "at højne antallet af mødedeltagere – i første omgang gennem en opstramning af

praksis i forhold til de beskrevne guidelines" (audit trail 1, s. 758 f.). Fakultetet har desuden udarbejdet en turnusplan for implementering af og opfølgning på delpolitikkerne, jf. kriterium III (audit trail 2, s. 543).

Akkrediteringspanelet har i forhold til sikringen af uddannelsernes relevans haft særligt fokus på fire kandidatuddannelser på de sundhedsvidenskabelige, samfundsvidenskabelige og humanistiske hovedområder. Det er kandidatuddannelserne i medievidenskab, journalistik, folkesundhedsvidenskab samt idræt og sundhed. Panelet har set på, hvordan aftagerdialogen i uddannelsernes aftagerpaneler foregår, hvordan studienævnet behandler og anvender input fra aftagerpanelet i sit arbejde med at udvikle uddannelsen. Endelig har panelet haft fokus på, hvordan fakulteterne følger op på praksis på uddannelserne.

Aftagerdialogen for medievidenskab indgår som en del af Aftagerpanelet for Dansk, Litteratur, Kultur og Medier. Her fremgår det af referaterne fra 2012 og 2013, at flere af møderne er ramt af afbud. Aftagerpanelet omfatter andre uddannelser end medievidenskab, men uddannelsen er blevet drøftet på nogle af aftagerpanelets møder. I 2012 blev en ny studieordning for medievidenskab godkendt. I 2012 drøftede aftagerpanelet den generelle beskæftigelsessituation for humanister på baggrund af et oplæg fra en repræsentant for museumsverdenen, og i 2013 drøftede panelet spørgsmålet "Hvad har aftagerne brug for? Faglighed, generalistkompetencer eller ...?" på baggrund et oplæg fra en aftager fra medieområdet. En række drøftelser i aftagerpanelet har herudover handlet om kommissoriet for panelet, organisation og forslag om opdeling af panelet (audit trail 2, s. 30 ff.).

Et medlem af aftagerpanelet gav udtryk for, at "aftagerpaneler dækker et så bredt felt af uddannelsesretninger, så det ind imellem har været svært at holde fokus på de enkelte - f.eks. medievidenskab – og som eksternt medlem af aftagerpanelet er det

svært at bidrage med konkrete og brugbare forslag i forbindelse med behandlinger af studieordninger mv. Men der har da været spændende oplæg og diskussioner, bl.a. i forbindelse med ændringerne af studieordningen for kandidatuddannelsen på medievidenskab i 2012.” (supplerende oplysninger fra SDU, s. 642).

I Studienævnet for dansk, litteratur, kultur og medier, hvor medievidenskab indgik indtil januar 2013, er aftagerdialogen i perioden 2011-13 drøftet ad flere omgange. Fokus har været på nedsættelsen af aftagerpanelet, aftagerpanelets funktion og organisering aktuelt og fremover og på den lave deltagelsesgrad på aftagerpanelets møder. Ifølge et studienævnsreferat deltog således kun én aftager på et af møderne (audit trail 2, s. 58, 81, 86 og 130). Der har i studienævnet i perioden ikke været drøftelser af aftagernes vurderinger af uddannelsens indhold og kompetenceprofil. I Studienævn for Medievidenskab, der blev oprettet i 2013, behandles i september 2013 det nævnte oplæg i aftagerpanelet ("Hvad har aftagerne brug for? ..."), og et diskussionspunkt i studienævnet er, at kandidater fra medievidenskab kommer til at færdes i et miljø, hvor de formelle kompetencer betyder mindre (audit trail 2, s. 31 ff.).

Studielederen fra medievidenskab bekræftede på andet besøg, at møderne i aftagerpanelet havde været præget af afbud, og at det ikke havde været særligt velfungerende. Men det blev samtidig betonet, at aftagerpanelet var blevet nedsat under andre betingelser. Derfor vil man enten oprette et nyt eller omorganisere, herunder evt. etablere mere fagspecifikke undergrupper.

Dialogen med aftagerpanelet tages også op i uddannelsesberetningen fra medievidenskab i 2014. Her fremgår det under opfølgning på handlingsplanen fra 2012, at det er besluttet at etablere eget aftagerpanel. Status er ifølge uddannelsesberetningen for 2014 dog, at eget aftagerpanel ikke er blevet oprettet, bl.a. fordi der havde væ-

ret to gode møder i 2013 med relevante aftagere i form af repræsentanter for tv-branchen, radiobranchen, reklamebureauer og museer og repræsentanter for gymnasieskolen m.fl. (supplerende oplysninger fra SDU, s. 416 f.).

I aftagerpanelet for idræt og sundhed har der løbende været drøftelser af dimittendernes beskæftigelse og uddannelsens generelle relevans. I 2011 var der fx en status for beskæftigelsessituationen og man drøftede matchet mellem de kompetencer, uddannelsen giver, og potentielle jobfunktioner (audit trail 2, s. 518 ff.). Drøftelse af uddannelsens profil og planlagte udviklingsinitiativer tages op i et uddybende svar i notatform. Også i 2012 og 2013 drøftede aftagerpanelet beskæftigelse og relevans. Det blev ifølge referatet diskuteret, om der var beskæftigelse til alle de kandidater, som dimitterer fra universiteterne med beslægtede uddannelser. I et opfølgingsnotat præciserer SDU forskellige forhold vedrørende status på beskæftigelse. Ifølge den seneste dimittendundersøgelse er knap 90 % af dimittenderne i beskæftigelse (audit trail 2, s. 530). Generelt er møderne i aftagerpanelet for idræt og sundhed præget af få afbud. Et af medlemmerne bekræftede på andet besøg, at der har været mellem 7 og 10 deltagere pr. møde med en bred repræsentation af dem, der har været indkaldt. Studienævnet for idræt har i 2013 ikke drøftet dialogen med aftagerpanelet nærmere (øvrige information 2, s. 341 ff.).

På kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab er de årlige møder i aftagerpanelet i nogen grad præget af en del afbud. På de tre møder i 2011-13 var der afbud fra omkring halvdelen af deltagerne (audit trail 2, s. 532 ff.). På møderne er der faste diskussioner af status for beskæftigelsessituationen samt drøftelser af "matchet mellem de under uddannelsen erhvervede kompetencer og potentielle jobfunktioner". I 2011 konkluderes det, at kandidaterne generelt er populære blandt arbejdsgiverne. Herudover drøftes særligt praktik som en del af

uddannelsen, dimittendernes baggrund som professionsbachelor og planlagte udviklingsinitiativer, herunder nye moduler (audit trail 2, s. 532). Hvert år har der været drøftelser af planlagte udviklingsinitiativer, i 2013 eksempelvis kandidatuddannelsens tre specialiseringsretninger, sundhedsfremme, global sundhed samt sundhedsøkonomi og ledelse. I opfølgingsnotaterne i forbindelse med møderne i 2012 og 2013 nævnes det som et forslag "at finde ud af, hvor kandidater på FSV (folkesundhedsvidenskab, AI) bliver [af] efter endt uddannelse. Der vil blive foretaget en undersøgelse blandt dimittender i nær fremtid." (audit trail 2, s. 537 f.). Den efterspurgte dimittendundersøgelse blev gennemført i 2013.

Om drøftelserne i aftagerpanelet sagde et medlem af aftagerpanelet for folkesundhedsvidenskab på andet besøg, at der har været gode og relevante drøftelser, men at man da godt kan se problemet med, at ikke alle har været der hver gang. Ifølge medlemmet har der været omkring fem til syv deltagere pr. møde.

På et af møderne i Studienævnet for Folkesundhedsvidenskab i 2013 behandles dialogen med aftagerpanelet i form af en orientering om opfølgning på det årlige møde i aftagerpanelet. Aftagerpanelet ønsker, at emnet mental sundhed integreres. Dette arbejder studielederen videre med (øvrige information 2, s. 339). Der er i 2013 ligeledes en gennemgang af en handlingsplan på baggrund af den dimittendundersøgelse, der er gennemført (audit trail 2, s. 567 f.).

Center for Journalistik har som nævnt ovenfor en styrelse, der ifølge SDU gennem den løbende kontakt mellem lederne af journalistuddannelserne og styrelsesformanden sikrer en meget tæt branchekontakt (audit trail 2, s. 139). Styrelsen har været involveret i udviklingen af den nye journalistuddannelse i perioden 2011-13, hvilket dominerer dagsordenen på Styrelsens møder i perioden. Herudover har Sty-

relsen også drøftet de øvrige journalistiske uddannelser, herunder masteruddannelser, udvikling af et e-læringsforløb i digital journalistik, praktikpladsspørgsmål mv.

Formanden for Styrelsen gav på første og andet besøg udtryk for, at der er et tæt samarbejde med Center for Journalistik. Styrelsen bliver orienteret om status på driften på uddannelserne, men det primære fokus er fremtid og strategi med hensyn til erhvervet, fx efterspørgsel efter en højere fagfaglighed, end der i Danmark er tradition for inden for journalistik. Styrelsen får ifølge formanden løbende tal for, hvor SDU's kandidater kommer i praktik, og hvor de får ansættelse efter endt uddannelse. Men ellers foregår drøftelserne på et mere generelt og overordnet plan. Af referaterne fra 2013 fremgår det, at spørgsmål om ledighed og beskæftigelse ikke har været en del af Styrelsens diskussioner (øvrige information, s. 402 ff.).

Centerlederen og studielederen fra journalistik vurderer, at en stor del af uddannelsen består af praktik, og at uddannelsen derfor er brancheafhængig og tæt knyttet til udviklingen i branchen. Det gode fremmøde til møderne i Styrelsen skyldes, at medlemmerne får noget ud af det i form af indflydelse og medejerskab. Aftagerne får praktikanter og dimittender ud i deres virksomheder, så de kan se resultatet af drøftelserne. I studienævnet drøftede man i 2011-12 nogle af de forhold, der har været oppe i Styrelsen, særligt udviklingen af uddannelsen til cand.mag. i journalistik (audit trail 2, s. 296 og 312).

Både centerlederen og studielederen er medlemmer af Studienævnet for Journalistik, men der foregik i perioden 2013-14 ikke egentlige drøftelser af evt. input fra Styrelsen. Heller ikke andre drøftelser om arbejdsmarkedsrelevans, ledighed eller beskæftigelse har ifølge referaterne fundet sted. Der var dog i 2014 i forbindelse med et punkt om uddannelsesberetningen en orientering om et ønske om tættere udveksling af oplysninger mellem studienæv-

net og Styrelsen (øvrige information 2, s. 510 ff.).

Både Det Humanistiske Fakultet og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har forholdt sig til måden, dialogen i og med aftagerpanelet fungerer på.

Det Humanistiske Fakultet skriver i uddannelsesberetningen for 2013: "Dialogen med aftagerne om uddannelsernes indhold, kvalitet og relevans er i de senere år blevet styrket betydeligt gennem oprettelsen af nye aftagerpaneler på studienært niveau." (supplerende oplysninger fra SDU, s. 145). I 2014 hedder det videre i fakultetets uddannelsesberetning, at rationalet bag revisionen (i retning af et mere studienært niveau, AI) har været, at aftagerpaneler med et bredt sigte har svært ved at give brugbar konkret feedback til de enkelte uddannelser. De nye aftagerpaneler har i perioden afholdt deres første møder. Der meldes gennemgående om god succes med at få dialogen til at fungere (supplerende oplysninger fra SDU, s. 467). Kandidatuddannelsen i medievidenskab indgår dog fortsat i det bredere Aftagerpanelet for dansk, litteratur, kultur og medier. Fakultetet har i 2013 ligeledes udarbejdet en skabelon for årshjul for studienævnenes arbejde. I Studienævn for Medievidenskabs årshjul præciseres det, at der i marts og september 2014 gennemføres møder med aftagerpanelet, ligesom det fremgår, at studienævnet drøfter aftagerpanelets tilbagemeldinger i tilknytning til disse møders afholdelse (audit trail 2, s. 14, 18 og 20).

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, som kandidatuddannelserne i folkesundhedsvidenskab og idræt og sundhed hører under, vurderer, at studienævnenes arbejde med aftagerpaneler og dimittendundersøgelser kunne intensiveres yderligere, og det er et fokuspunkt i henhold til ovenstående beskrevne udvikling af kvalitetsarbejdet. Dette initiativ handler bl.a. om systematisering af arbejdet med udvalgte delpolitikker i studienævnene og benchmarking mellem uddannelserne ved indførelse af hyppige stu-

dieledermøder, hvor kvalitetsarbejdet løbende drøftes (audit trail 1, s. 758).

På Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har funktionsområdet for Studieleddelse og studienævnsadministration i maj 2014 behandlet et eksempel på en dagsordensskabelon med systematisk kvalitetsarbejde som fast punkt på dagsordenen til hvert møde. Underpunkterne handler om bl.a. aftagerpanelmøder, og det fremgår, at resultater og væsentligste outcome af møderne skal beskrives i referatet (audit trail 2, s. 550).

6.3 Diskussion og vurdering – inddragelse af eksterne interessenter

Akkrediteringspanelet har haft fokus dels på, hvordan aftagerdialogen finder sted i aftagerpanelerne for uddannelserne, dels på studienævnenes behandling og anvendelse af input fra aftagerpanelet i arbejdet med at udvikle uddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at SDU's politikker, procedurer og principper for god aftagerdialog sætter rammerne for, at relevante eksterne interessenter løbende og systematisk inddrages i dialog. På flere af de uddannelser, der har været i fokus, bruges dialogen aktivt og udviklingsorienteret. Dog er der på andre uddannelser udfordringer med i praksis at få etableret og anvendt dialogen med aftagerpanelerne på den måde, SDU's egne politikker lægger op til.

Journalistuddannelsen og uddannelsen i idræt og sundhed er eksempler på tæt dialog, som er præget af højt fremmøde i aftagerpanelerne, og hvor drøftelserne anvendes til udvikling af den konkrete uddannelse og nye uddannelser.

På medievidenskab og til dels folkesundhedsvidenskab er der eksempler på aftagerpanelmøder med mange afbud. I aftagerpanelet for folkesundhedsvidenskab er der en forholdsvis fast drøftelse af udviklingsstiltag på uddannelsen. Men i aftager-

panelet, der omfatter medievidenskab, drøftede man i perioden 2011-13 ganske ofte et nyt kommissorium for aftagerpanelet, organisering af panelet, evt. opdeling i flere paneller mv. – og i mindre grad uddannelsens indhold og målsætninger. Det er imidlertid positivt, at man på medievidenskab efter godt to til tre år reagerede på de mange afbud i aftagerpanelet, og at studielederen og studienævnet nu har fokus på etableringen af et nyt aftagerforum eller underudvalg, der mere studienært kan diskutere uddannelsen og komme med input til den.

Beskæftigelse og ledighed drøftes i enkelte tilfælde i aftagerpanelet konkret på baggrund af beskæftigelsesstatistik, men ofte drøftes spørgsmålet på et mere generelt niveau. Det gælder også i de tilfælde, hvor beskæftigelsesstatistik peger på, at der kunne være et behov for at diskutere dette som et problem. Eksempelvis har kandidatuddannelserne i både medievidenskab og journalistik været præget af høj dimittendledighed i perioden.

Studienævnenes opfølgingsarbejde efter dialogen med aftagerne synes at være af varierende intensitet. Ifølge kvalitetspolitikken skal uddannelsens kompetenceprofil og indhold udvikles i dialog med uddannelsens aftagerpanel/aftagere, og studienævnet skal følge op på dette, hvilket studielederen har ansvaret for. Akkrediteringspanelet anerkender, at SDU's reviderede kvalitetspolitik først blev vedtaget i december 2013, men fx betoner Det Humanistiske Fakultets procedurer fra 2012, at tilbagemeldingerne fra aftagerpanelet behandles i studienævnet, og resultaterne anvendes i kvalitetssikring af uddannelsen. Ligeledes anerkendes, at der i nogle tilfælde er tale om korte beslutningsreferater. Samtidig er der i andre tilfælde tale om længere referater. I de fire studienævne, der indgår i denne audit trail, er der ifølge referaterne fra 2013 med enkelte undtagelser ingen substantiel diskussion af aftagerpanelets evt. forslag til udvikling af indhold og kompetenceprofil på uddannelsen. Diskussionerne af udvikling

af uddannelsen i hhv. studienævnene og aftagerpanelerne synes at finde sted uafhængigt af hinanden. Hvis og når aftagerpanelerne har den type drøftelser, synes det ikke i 2013 at være synligt i studienævnetsarbejdet. Selv om studielederne er involveret i dialogen med aftagerpanelerne, er det panelets vurdering, at arbejdet med at sikre relevansen af uddannelserne ikke i tilstrækkelig høj grad forankres i studienævnene og dermed hos de studerende og underviserne. Den manglende effektive dialog kan bl.a. være et problem, hvis studieledelsen ønsker at ændre uddannelsens profil i retning af et andet arbejdsmarked.

Det er dog positivt, at spørgsmålet om studienævnenes praksis adresseres ved fx at inddrage aftagerdialogen mere tydeligt i de årshjul, som er med til at strukturere diskussionerne i studienævnene. Det er også en styrke, at spørgsmålene om udbytte og organisering af dialogen med aftagerpanelet tages op i uddannelsesberetningerne og dermed bringes op på et højere niveau i organisationen. Dette har ifølge Det Humanistiske Fakultet medført en større omorganisering af aftagerpanelerne, så de er blevet mere studienære, hvilket ifølge fakultetet har haft positive effekter.

6.4 Monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation

SDU's kvalitetspolitik adresserer dimittendernes beskæftigelse i *Delpolitik 6 om tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning*. Her er en af standarderne, at uddannelsens dimittender finder relevant beskæftigelse. Hvis uddannelsens nøgletal for beskæftigelse for det senest opgjorte år er utilfredsstillende, skal uddannelsen redegøre nærmere for forholdet. Dette skal studielederen følge op på i uddannelsesberetningen. *Delpolitik for overgang til job og karriere* omfatter en lignende indikator.

I SDU's *Principper for dimittenddialog og -monitorering* udfoldes dette yderligere. Principperne omfatter, at:

- Dimittendmonitoreringen sker på baggrund af beskæftigelsestale fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.
- Dimittendundersøgelsen gennemføres samlet hvert tredje år for alle universitetets uddannelser.
- Fakulteterne og uddannelserne har metodefrihed med hensyn til gennemførelsen af dimittenddialogen. (...) Opsamling, opfølgning og dokumentation af dimittendarbejdet sker løbende og drøftes i uddannelsernes studienævn.
- Der i forbindelse med fakultetets uddannelsesberetning udarbejdes en oversigt over uddannelsernes dimittendarbejde i den forgangne periode, og at evt. hovedpointer fremgår af fakultetets uddannelsesberetning. (selvevalueringsrapporten, s. 148).

Som det fremgår af principperne, monitoreres beskæftigelsestale for dimittenderne fra kandidatuddannelserne på forskellig vis og med forskelligt datagrundlag.

For det første anvendes nøgletal om ledighedsprocenten for nyuddannede 4-19 måneder efter fuldførelse på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets tal i uddannelsernes, fakulteternes og universitetets uddannelsesberetning, i studienævnenes arbejde og i *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling*. I forbindelse med dette nøgletal er der en grænseværdi for utilfredsstillende ledighed. Denne grænseværdi overskrides, enten hvis ledighedsprocenten er over det dobbelte af hovedområdet ledighedsprocent (på landsplan), eller hvis ledighedsprocenten er høj. Hvor når ledighedsprocenten er høj, defineres af SDU's Uddannelsesråd før hver uddannelsesberetningsrunde, og i 2014 er grænseværdien en ledighedsprocent på over 12 % (selvevalueringsrapporten, s. 238).

For det andet behandles beskæftigelse og ledighed i SDU's generelle dimittendundersøgelse, der gennemføres hvert tredje år. SDU's dimittendundersøgelse for 2013 havde en svarprocent på 26. Undersøgelsespopulationen består af dimittender med

dansk nationalitet fra SDU i perioden 1. januar 2009 – 31. juli 2013. Der er altså ikke kun tale om nyuddannede dimittender. I dimittendundersøgelsen for 2013 adresseres svarprocenten. Den er så lav, at der er fare for, at undersøgelsens resultater lider af bias, hvormed efterfølgende konklusioner og generaliseringer bliver usikre (audit trail 2, s. 168 og 215 ff.).

For det tredje gennemføres en række uddannelsesspecifikke dimittendundersøgelser af fakulteterne. Disse supplerer SDU's generelle dimittendundersøgelse, og her kan svarprocenterne være forskellige fra den generelle dimittendundersøgelse. Eksempelvis gennemførte Det Tekniske Fakultet i 2012-2013 uddannelsesspecifikke dimittendundersøgelser på alle ingeniøruddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 257). I andre tilfælde vælger uddannelsen andre former for dialog, fx af mere kvalitativ karakter.

For det fjerde opgør Uddannelses- og Forskningsministeriet "Aktuel ledighed" for dimittender seks måneder efter dimission, herunder dimittender fra alle kandidatuddannelser fra SDU. Opgørelsen over "Aktuel ledighed" er offentliggjort i april 2014 efter en høring i december 2013. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har inddraget de nye opgørelser over "Aktuel ledighed" i bemærkninger om kandidatuddannelserne i idræt og sundhed og folkesundhedsvidenskab. Også Det Humanistiske Fakultet forholder sig til opgørelsen, men fakultetet vurderer, at "(...) de nye tal på ingen måde var mere retvisende. Fakultetet har derfor arbejdet strategisk på at sikre retvisende beskæftigelsestale for uddannelserne. Arbejdet vil fortsætte resten af 2014." (supplerende oplysninger fra SDU, s. 639).

Endelig er der eksempler på, at uddannelser anvender ledigheds- og beskæftigelsestale fra a-kasser. Af principperne fremgår også en række procedurer for anvendelsen af beskæftigelsestale. Beskæftigelsestale skal gøres tilgængelige via WhiteBook, og det er studie-

ledelsens ansvar at forholde sig til nøgletal på uddannelsesniveau og herudover igangsætte handlinger, hvis data giver anledning hertil, og tilsvarende har fakultetsledelsen ansvar for nøgletal på fakultetsniveau og universitetsledelsen ansvar for data på universitetsniveau. Det fremgår desuden af procedurerne, at studieledelsen på den enkelte uddannelse skal forholde sig til nøgletal for dimittendbeskæftigelse og afdække årsager til dimittendledighed (selvevalueringsrapporten, s. 149).

På Det Samfundsvidenskabelige Fakultet fremgår det af procedurerne, at studienævnet skal drøfte utilfredsstillende beskæftigelsestal (supplerende oplysninger fra SDU, s. 100).

Det Humanistiske Fakultets udmøntningsnotater fra 2012 og 2014 præciserer ligeledes, at studienævnene mindst en gang årligt (2012) eller jævnligt (2014) skal forholde sig til uddannelsens nøgletal, hvilket omfatter nøgletal for beskæftigelse (4-19 måneder efter dimission). Det fremgår, at studienævnet, hvis nøgletallet for beskæftigelse er utilfredsstillende, eller dimittendundersøgelsen viser, at dimittenderne ikke opnår relevant beskæftigelse, skal redegøre nærmere for forholdene og vurdere, hvilke tiltag der skal sættes i værk for at rette op på forholdene (audit trail 3a, s. 5 og 33).

Akkrediteringspanelet har fokus på, hvordan ledighed og beskæftigelse på de fire nævnte kandidatuddannelser fra de sundhedsvidenskabelige, samfundsvidenskabelige og humanistiske hovedområder monitoreres i studienævnene, i uddannelsesbe-

retningerne og i andre fora. Som det fremgår ovenfor, er det en del af SDU's politik og procedurer, at studienævnene har ansvaret for at monitorere og reagere på utilfredsstillende beskæftigelsestal. Det skal som nævnt bemærkes, at referaterne fra studienævnenes møder i den pågældende periode i flere tilfælde er korte beslutningsreferater. Det betyder ifølge SDU, at det dermed ikke kan udledes, at nøgletallet ikke har været drøftet (høringssvar, s. 2).

Ledighedsprocenten for dimittender fra kandidatuddannelserne i idræt og sundhed og folkesundhedsvidenskab er hhv. lavere og ca. på niveau med ledighedsprocenten på det sundhedsvidenskabelige hovedområde. Ledighedsprocenten for dimittender fra journalistik og medievidenskab er højere end ledighedsprocenten for dimittender fra hhv. det samfundsvidenskabelige og det humanistiske hovedområde (opgjort 4-19 måneder efter dimission) (øvrig information 2, s. 2 ff.).

For kandidatuddannelsen i medievidenskab fremgår dimittendernes beskæftigelsestuation 4-19 måneder efter dimission af uddannelsesberetningen for 2014, og nøgletallet er markeret med et rødt trafiklys. Det Humanistiske Fakultet har i uddannelsesberetningen den bemærkning til handlingsplanen, at "fakultetet har iværksat en arbejdsgruppe vedr. udviklingen af tværgående erhvervsparathed fremmende kurser på kandidatuddannelserne. Kurserne vil skulle dække 20 ECTS. ... Kandidatuddannelsen i medievidenskab indgår naturligt i denne ord-

Tabel 6. Kandidatuddannelsen i medievidenskab – ledighed

	2009	2010	2011	2012
Medievidenskab – ledighed 4-19 måneder efter dimension	17 %	24 %	14 %	-
Medievidenskab – ledighed ifølge dimittendundersøgelse 2012	-	(14 %)	(14 %)	14 %

Note til tabel 6: Tallene for nyuddannedes beskæftigelse/ledighed 4-19 måneder efter dimission (Uddannelses- og Forskningsministeriet) indgår i SDU's nøgletal. Ledigheden på det humanistiske hovedområde var 12 % i 2009, 14 % i 2010 og 13 % i 2011. Dimittendanalyse 2012 (audit trail 2, s. 50)

ning.” (supplerende oplysninger fra SDU, s. 455).

Medievidenskabs røde trafiklys indgår også i den halvårslige *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling* fra foråret 2014. I den del af uddannelsesberetningen, der handler om opfølgning på uddannelsesberetningen for 2012, omtales ledighed/beskæftigelse derimod ikke.

På Studienævn for Medievidenskabs møder i 2013 og de øvrige møder, som indgår i dokumentationsmaterialet, behandles dimittendernes beskæftigelsessituation 4-19 måneder efter dimission ikke. Derimod har studienævnet i januar 2013 drøftet dimittendanalysen (dimittendundersøgelsen) for 2012 af kandidatuddannelsen. Studienævnet konstaterer, at analysen peger på, at de studerende mangler viden om vejen ud på arbejdsmarkedet. På det efterfølgende møde tages resultaterne mere konkret op, og det besluttet som opfølgning på dimittendanalysen bl.a., at man vil sætte

fokus på et karrieremodul (audit trail 2, s. 104). I studienævnets årshjul indgår drøf

telser i aftagerpanel og dimittendundersøgelsen som faste punkter. Derimod fremgår nøgletal, herunder nøgletal om beskæftigelse, ikke af årshjulet for studienævnet for medievidenskab (audit trail 2, s. 4 ff.).

Det fremgår af årshjulene for 2013 for andre humanistiske uddannelsers studienævn, fx studienævnene for international virksomhedskommunikation og tysk og spansk, at nøgletal om beskæftigelse skal drøftes en gang årligt, for disse to studienævns vedkommende i oktober. Ifølge referaterne af møderne i studienævnene for international virksomhedskommunikation og tysk og spansk er nøgletal om beskæftigelse dog ikke blevet drøftet i 2013-14, til trods for at studienævnene har godkendt fakultetets årshjul (audit trail 3a, s. 37 ff., 41 ff., 61 ff. og 120 ff., s. 366 ff.).

Det skal også bemærkes, at Det Humanistiske Fakultet i foråret 2014 har drøftet

Tabel 7. Kandidatuddannelsen i journalistik - ledighed

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Journalistik – ledighed 4 -19 måneder efter dimension	17 %	24 %	14 %	-	-	-
Journalistik – ledighed ifølge dimittendundersøgelse 2013	-	-	-	-	(27 %)	-
Journalistik – ledighed ifølge Dansk Journalistforbunds opgørelse for hele landet 2014	-	-	-	-	-	5,7 %

Note til tabel 7: Tallene for ledighed 4 -19 måneder efter dimission (Uddannelses- og Forskningsministeriet) indgår i SDU's nøgletal og omfatter uddannelserne i journalistik og medievidenskab. Ledigheden på det samfundsvidenskabelige hovedområde var 6 % i 2009, 7 % i 2010 og 8 % i 2011. Dimittendundersøgelsen for 2013 omfatter kandidater og bachelorer, der dimitterede i perioden 1. januar 2009 – 31. juli 2013. Den er gennemført med en svarprocent på 26 (audit trail 2, s. 168). Antallet af besvarelser fra dimittender fra journalistik er 32. I dimittendundersøgelsen skriver SDU om dimittendundersøgelsen for journalistik, at af de 32 respondenter "har kun 4 ikke været i arbejde siden dimissionen, mens de resterende 28 enten er eller har været i arbejde i en eller flere perioder siden dimissionen". De 4 har svaret "Jeg er ledig (herunder løntilskud, barsel, sygeorlov, orlov) og har ikke tidligere været i arbejde". Det fremgår yderligere af tabellen, at 5 personer svarer "Jeg er ledig (herunder løntilskud, barsel, sygeorlov, orlov), men har været i arbejde". SDU skriver, at 23 personer, svarende til 73 %, på undersøgelsestidspunktet var i arbejde (audit trail 2, s. 220). Al udleder heraf, at op til 27 % (4 + 5 dimittender) af respondenterne kan være ledige. Ledigheden ifølge Dansk Journalistforbunds opgørelse for hele landet i 2014, som er foretaget blandt Dansk Journalistforbunds medlemmer, viser følgende: *Medlemmer på dagpenge i januar 2014 som gennemsnitlig bruttoledighed 5,7 %*

beskæftigelsestal for uddannelserne med studielederne på flere af møderne i fakultets uddannelsesråd og seminarer, herunder særligt de nye tal for Aktuel ledighed (høringssvar, s. 2).

På andet besøg blev det af studieledelsen på medievidenskab betonet, at man bl.a. på baggrund af resultaterne af dimittendundersøgelsen forsøger at udvikle uddannelsen i retning af det private arbejdsmarked, fordi man vurderer, at de bedste beskæftigelsesmuligheder vil ligge her. Det blev dog ikke nærmere konkretiseret, og det fremgår heller ikke af referaterne, at dette har været drøftet i studienævnet i 2013 og i begyndelsen af 2014 (audit trail 2, s. 102 ff.).

Der er i uddannelsesberetningen for journalistik to vurderinger af dimittendernes beskæftigelsessituation: I afsnittet *Formativ kategori – kvalitetsudvikling* hedder det: "Sammenfattende kan det siges, at der ikke er udsigt til vanskeligheder med at realisere delpolitikken". I afsnittet *Summativ kategori – kvalitetssikring* hedder det, at der i meget høj grad følges systematisk op på delpolitikens indikatorer, og at "der er plads til forbedring vedrørende dimittendopfølgning og beskæftigelsestal (...)" (supplerende oplysninger fra SDU, s. 395).

På andet besøg betonedede repræsentanter fra journalistikuddannelserne bl.a., at man generelt prøver at anvende tallene fra star-

ten, fx i forbindelse med udviklingen af den nye uddannelse til cand.mag. i journalistik. Herudover betones det, at uddannelsesberetningen er svensknoeglen. Baseret på nøgletal og ideer til handling følges der op med et møde med dekanen og med en handlingsplan.

På andet besøg nævnte formanden for Styrelsen for Center for Journalistik, at man måske nærmer sig en lille overproduktion af journalister herhjemme – og at dette skal drøftes på det næste møde, da behovene meget hurtigt ændrer sig inden for branchen.

På kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab anvendes Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets dimittendundersøgelse til at monitorere beskæftigelsessituationen. På et studienævnmøde i 2013 gennemgik studielederen resultatet af dimittendundersøgelsen og konkluderede, at der ikke var problemer med at komme ind på arbejdsmarkedet efter endt kandidatuddannelse (audit trail 2, s. 567 f.). På andet besøg nævnte studielederen også, at dimittendundersøgelsen viser, at det har stor betydning for dimittendernes muligheder for ansættelse, at de har et netværk. Så tallene har gjort, at studieledelsen prøver at sikre, at de studerende løbende under uddannelsen har kontakt til arbejdsmarkedet.

I uddannelsesberetningen for folkesundhedsvidenskab indgår nøgletal for nyud-

Tabel 8: Kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab - ledighed

Kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab – ledighed	2009	2010	2011	2012
Folkesundhedsvidenskab – ledighed 4 -19 måneder efter dimission	4 %	14 %	12 %	-
	-	(4,5 %)	(4,5 %)	4,5 %
Folkesundhedsvidenskab – ledighed ifølge dimittendundersøgelse 2013				

Note til tabel 8: Tallene for nyuddannedes beskæftigelse/ledighed 4-19 måneder efter dimission: For sundhedsvidenskabelige uddannelser var gennemsnittet på landsplan 8 % i 2011, 7 % i 2010 og 6 % i 2009. Dimittendundersøgelsen for 2013 havde en svarprocent på 62 (audit trail 2, s. 429)

dannedes beskæftigelse 4-19 måneder efter dimission. Nøgletallet er markeret med et grønt "OK", og der er ikke yderligere bemærkninger eller opfølgning.

6.5 Diskussion og vurdering – monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation

Akkrediteringspanelet vurderer, at der på SDU er klare politikker og procedurer, når det gælder monitorering af dimittendernes beskæftigelse gennem nøgletal for nyuddannedes beskæftigelse og dimittendundersøgelser.

De fleste undersøgte studienævn drøfter systematisk resultaterne af dimittendundersøgelsen for uddannelsen. SDU's generelle dimittendundersøgelse er gennemført med en samlet gennemsnitlig svarprocent på kun 26. Det indebærer en betydelig usikkerhed i anvendelsen af resultaterne i det videre arbejde med at sikre relevante uddannelser. Derfor er det også positivt, at en række supplerende dimittendundersøgelser fra bl.a. Det Tekniske- og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet gennemføres og drøftes i flere studienævn.

Set i lyset af, at SDU's notat om nøgletal betoner vigtigheden af at monitorere beskæftigelsesstatistik for nyuddannede, og at det fx i Det Humanistiske Fakultets udmøntningsnotater fra 2012 og 2014 præciseres, at de enkelte studienævn og studieledere skal forholde sig til spørgsmålet, er det bemærkelsesværdigt, at ingen af de undersøgte studienævn i 2013 har drøftet ledighed/beskæftigelse på grundlag af dette nøgletal. Akkrediteringspanelet er dog opmærksomt på, at referaterne fra studienævnenes møder i den pågældende periode som nævnt i flere tilfælde er korte beslutningsreferater.

I uddannelsernes og fakulteternes uddannelsesberetninger samt i *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling* indgår nøgletallet systematisk. Det er med til at sikre et informationsflow fra den enkelte uddannel-

se til SDU's ledelse på forskellige niveauer, hvis der er problemer. Samtidig er der eksempler på, at dimittendledighed i en af de undersøgte uddannelsers uddannelsesberetninger ganske vist er markeret med et rødt trafiklys, men ikke indgår i opfølgningen på nøgletal eller i den handlingsplan, der er aftalt med fakultetet. Ligeledes har det ikke konsekvenser hverken i den halvårslige *Nøgletalsoversigt – Til direktionens behandling* eller i fakultetets uddannelsesberetning, ligesom problemet heller ikke er drøftet i studienævnet. Det kan skabe usikkerhed om, hvor tæt beskæftigelsessituationen for dimittenderne monitoreres af studienævn og i forbindelse med uddannelsesberetningen. Det er ikke tydeligt, at proceduren alle steder udmønter sig i en vel fungerende praksis. En supplerende udfordring kan være, at ejerskabet til diskussionen af uddannelsernes relevans blandt studienævnenes studerende og undervisere/VIP'er ikke er solidt nok.

Det er dog positivt, at der er opmærksomhed over for problemstillingen. Eksempelvis har Det Humanistiske Fakultet i 2013 en intention om gennem årshjulet at systematisere studienævnenes arbejde med nøgletal og beskæftigelsestal

Panelets anbefalinger

1. Inddragelse af eksterne eksperter i evaluering af uddannelserne

Regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter er et centralt element i SDU's fremtidige kvalitetssikrings- og udviklingsarbejde. Akkrediteringspanelet anbefaler, at SDU overvejer og i kvalitetspolitikken beskriver, hvordan de eksterne eksperter kan bidrage til at fastlægge evalueringernes formål og fokus, og dermed bidrage med nye vinkler og ideer. Panelet anbefaler videre, at SDU overvejer, hvordan en tydelig sammenhæng mellem evalueringerne og udviklingen af det samlede kvalitetssikringsystem kan etableres, herunder hvordan SDU anvender input fra evalueringerne til at sætte fokus på udviklingsområder i kvalitetssikringssystemets evne til at identificere og handle på udpegede kvalitetsproblemer.

2. Sikring og udvikling af relevans

Samarbejdet med aftagere fungerer godt på en række af SDU's uddannelser, og bidrager til udvikling af uddannelserne. Akkrediteringspanelet anbefaler SDU at styrke spredningen af de gode eksempler på udviklingsorienteret samarbejde mellem uddannelse og aftagerpanel i organisationen. Akkrediteringspanelet anbefaler også SDU at finde metoder til, hvordan studienævnene mere systematisk kan indgå i dialogen med aftagere.

3. Studenterevalueringer – udveksling af gode erfaringer og afprøvelse af andre former

Studenterevalueringer er et vigtigt element i det løbende kvalitetsarbejde. Lave svarprocenter på kvantitative kursusevalueringer er også på SDU et problem. Panelet har set en række gode lokale tiltag for at løse problemet. Akkrediteringspanelet anbefaler SDU at styrke erfaringsudvekslingen vedrørende tiltag og løsninger på

tværs af uddannelser, fakulteter og universitetet for at sikre en effektiv videndeling. Panelet anbefaler også SDU i øget omfang at afprøve andre former og metoder til at kvalitetsudvikle og -sikre kurser med studerendes hjælp.

4. Fortsat styrkelse af pædagogiske kompetencer

SDU har udført et omfattende arbejde med at styrke og udvikle pædagogiske kompetencer. Undervisningsportfolierne er fx ved at blive implementeret på fakulteterne, og panelet har set en række eksempler på, at det er et velfungerende redskab. Akkrediteringspanelet anbefaler SDU at fastholde arbejdet med undervisningsportfolierne som et redskab til udvikling af det pædagogiske arbejde, og herunder fortsat at styrke ejerskabet til diskussionen af "god pædagogisk praksis" i organisationen.

5. Fortsat styrkelse af fokus på forskningsbaseringen

SDU har udført et omfattende arbejde med at formulere vigtige kvalitetspolitikker for forsknings- og vidensbaseringen af uddannelserne. Akkrediteringspanelet anbefaler, at det fokus, som SDU har givet koblingen mellem uddannelse og forskning, herunder undervisernes forskningsmæssige kvalifikationer og de studerendes mulighed for tæt kontakt til forskningsmiljøer og aktiv deltagelse i forskningsprojekter, fortsat styrkes.

6. Studerende og underviseres involvering i uddannelsesberetningen

Uddannelsesberetningen er med studielederen som omdrejningspunkt et centralt og effektivt redskab i SDU's arbejde med kvalitetssikring og -udvikling af den samlede uddannelses mål, indhold og gennemførelse. Akkrediteringspanelet anbefaler SDU at

overveje, hvordan studienævn, studerende og undervisere mere systematisk kan involveres i både det forberedende og det opfølgende arbejde, og hermed fortsat udvikle og styrke ejerskabet til kvalitetsarbejdet i organisationen.

7. Lokal udmøntning af kvalitetspolitikken

Fakulteternes udmøntningsnotater og årshjul oversætter kvalitetspolitikken til lokale forhold på hovedområderne og er dermed vigtige redskaber i kvalitetssikringssystemet. Akkrediteringspanelet anbefaler SDU fortsat at balancere arbejdet med detaljeringsgraden i udmøntningsnotater og årshjul, og fortsat at stimulere til en levende og åben diskussion om kvalitetssikringssystemets udvikling og det lokale ejerskab til kvalitetsarbejdet.

Bilag

I. Metode

Institutionsakkrediteringernes formål er at styrke uddannelsesinstitutionernes arbejde med at udvikle uddannelser med stadig højere faglig kvalitet og relevans. Den enkelte institution kan selv fastlægge kvalitetssikringsarbejdet, så længe kvalitetsarbejdet lever op til de fem kriterier for kvalitet og relevans, som er fastsat i Akkrediteringsbekendtgørelsen.

Dette afsnit beskriver den metode, der er anvendt i forbindelse med institutionsakkrediteringen, og som er grundlaget for vurderingerne i rapporten.

Vejledningen og bekendtgørelsens kriterier

Akkrediteringsloven og bekendtgørelsens kriterier¹ danner ramme for vurderingen af uddannelsesinstitutionens arbejde med at sikre og udvikle kvalitet og relevans.

Kriterierne angiver forventningerne til institutionens politikker, strategier og procedurer og til kvalitetssikringsarbejdet i praksis. Loven og bekendtgørelsen følger de europæiske standarder for kvalitetssikring af videregående uddannelser (European Standards and Guidelines). De fem kriterier er beskrevet nærmere i *Vejledning om institutionsakkreditering*.

Kriterierne I og II handler om de overordnede rammer for kvalitetssikringsarbejdet på institutionen. Institutionen skal i forbindelse med kriterium I dokumentere sin kvalitetssikringspolitik og -strategi samt de procedurer og processer, der understøtter politikken. I forbindelse med kriterium II behandles kvalitetssikringsarbejdets forankring på ledelsesniveau, organisering og ansvarsfordeling i kvalitetssikringsarbejdet samt ledelsesinformation og kvalitetskultur. Kriterierne III, IV og V handler om, hvorvidt institutionen i praksis sikrer, at alle uddannelserne har det rette videngrundlag, faglige indhold og niveau og den rette pædagogiske kvalitet, samt er relevante i forhold til arbejdsmarkedet og samfundet.

Dokumentationen for opfyldelsen af de fem kriterier skal samtidig belyse sammenhængen mellem de forskellige dele af kvalitetssikringssystemet og dets forankring på de forskellige ledelsesniveauer og i kvalitetskulturen.

Proces og dokumentation

Danmarks Akkrediteringsinstitution har nedsat et akkrediteringspanel til at vurdere institutionens kvalitetssikringsarbejde. Medlemmerne af panelet har blandt andet kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau, viden om den videregående uddannelsessektor og om relevante arbejdsmarkedsforhold samt indsigt i studenterperspektivet.

Institutionen har dokumenteret sit kvalitetssikringssystem gennem en selvevalueringsrapport og nøgletal, materiale til audit trails og de oplysninger, som panelet har indhentet i forbindelse med to besøg på institutionen. Disse kilder har tilsammen dannet grundlag for vurderingen af institutionens kvalitetssikringssystem.

I *selvevalueringsrapporten* har institutionen beskrevet, dokumenteret og eksemplificeret kvalitetssikringssystemet og institutionens kvalitetssikringspraksis.

Med selvevalueringsrapporten som baggrund har akkrediteringspanelet *besøgt institutionen* ad to omgange. Under det første besøg har panelet mødt institutionens ledelse, repræsentanter for undervisere, studerende, aftagere og stabsmedarbejdere. Her har panelet fået udbyttet og valideret informationerne i institutionens selvevalueringsrapport og drøftet centrale

---

¹ LOV nr. 601 af 12/06/2013 og BEK nr. 745 af 24/06/2013

problemstillinger. Efter dialog med uddannelsesinstitutionen har panelet dernæst udvalgt nogle områder, som det er gået særligt i dybden med i form af såkaldte *audit trails*. Målet har været at belyse kvalitetssikringsarbejdet i praksis inden for centrale områder. Under panelets andet besøg på institutionen har det mødtes med ledelse, undervisere, studerende, afgangere og andre, som har kunnet belyse de valgte audit trails.

Audit trails er stikprøvebaserede eksempler, der går på tværs af en række uddannelser eller fagområder eller går i dybden med kvalitetssikringen af en enkelt uddannelse eller en gruppe uddannelser. Formålet med audit trails er at få konkretiseret, hvordan uddannelsesinstitutionens kvalitetssikringssystem fungerer i praksis. Fokus har ligget både på det velfungerende kvalitetssikringsarbejde og på udfordringer, som kvalitetssikringsarbejdet skal håndtere. De udvalgte audit trails har også belyst, om institutionens kvalitetssikringsarbejde er løbende og systematisk, og om der er sammenhæng mellem mål, midler og opfølgning på uddannelsernes kvalitet og relevans. Dokumentationsmaterialet til audit trailene har været eksisterende materiale som for eksempel referater fra møder i studienævn eller uddannelsesudvalg, uddannelsesevalueringer eller censorrapporter.

På baggrund af en analyse af det samlede dokumentationsmateriale har panelet vurderet kvalitetssikringssystemet, og den måde, hvorpå institutionen har udmøntet det i praksis.

Danmarks Akkrediteringsinstitution har med afsæt i akkrediteringspanelets vurderinger udarbejdet et udkast til en akkrediteringsrapport, som er blevet sendt til høring på institutionen. Høringsversionen af akkrediteringsrapporten indeholdt panelets vurderinger af hvert af de fem kriterier og desuden en samlet indstilling. Efter høringen på institutionen er den endelige akkrediteringsrapport udarbejdet og overleveret til Akkrediteringsrådet, som på baggrund af rapporten træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen.

II. Audit trails

I forbindelse med institutionsakkrediteringen af Syddansk Universitet har akkrediteringspanelet udvalgt seks audit trails. De valgte audit trails har til formål at belyse, hvordan SDU's kvalitetssikringsarbejde fungerer i praksis.

Audit trail 1: Uddannelser udbudt på flere campusser

- Formålet er at belyse, om der er en klar og hensigtsmæssig ansvarsfordeling ift. kvalitetssikringsarbejdet på uddannelser, der udbydes på flere campusser.
- Ønskede interviewgrupper til 2. besøg
  - 1 koordinerende og 5 lokale studieledere
  - 5 undervisere fra 5 campusser. SDU udvælger.
  - 5 studerende fra 5 campusser (3 bachelor- og 2 kandidatstuderende). SDU vælger.
  - Prodekan for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Audit trail 2: Uddannelsernes relevans

- Formålet er at belyse, hvordan kvalitetssikringssystemet i praksis sikrer, at de uddannelser, der udbydes, er relevante for arbejdsmarkedet. Der er udvalgt 4 uddannelser: kandidatuddannelsen i medievidenskab, kandidatuddannelsen i journalistik, kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab og kandidatuddannelsen i idræt
- Ønskede interviewgrupper til 2. besøg
  - Studieledere fra de 4 uddannelser
  - 1 aftager fra hvert af de aftagerpaneler, der dækker de 4 uddannelser
  - Prodekan for de fakulteter, uddannelserne hører under

Audit trail 3: Fakulteternes udmøntning af kvalitetssikringspolitikken

- Formålet er at belyse, hvordan fakulteterne med en forskellig organisering af studienævnene arbejder med kvalitetssikring af uddannelsernes niveau og indhold.
- Ønskede interviewgrupper til 2. besøg
  - Prodekanerne fra henholdsvis Det Humanistiske Fakultet og Det Naturvidenskabelige Fakultet
  - 5 studienævnsmænd fra humaniora, der dækker følgende uddannelser:
    - bacheloruddannelsen i tysk (Odense)
    - masteruddannelsen i børne- og ungdomskultur (Odense)
    - bacheloruddannelsen i designkultur og økonomi (Kolding)
    - kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation (Odense)
    - bacheloruddannelsen til negot. (sønderborg)
  - 1 studienævnformand fra Det Naturvidenskabelige Fakultet
  - Medlemmer af undervisningsudvalg under studienævnet, der dækker følgende uddannelser
    - bacheloruddannelsen/kandidatuddannelsen i biomedicin
    - bacheloruddannelsen/kandidatuddannelsen i nanobioscience

Audit trail 4: Evaluering af hele uddannelser med brug af eksterne eksperter

- Formålet er at belyse SDU's planer, beredskab og erfaringer i forbindelse med evaluering af hele uddannelser med brug af eksterne eksperter.
- Ønskede interviewgrupper til 2. besøg
  - Prodekan fra Det Humanistiske Fakultet
  - Studieleder fra kandidatuddannelsen i mellemøststudier

Audit trail 5: Uddannelsesberetningen

- Formålet er at belyse, hvordan statusamtaler og handlingsplaner i forbindelse med uddannelsesberetninger løbende anvendes i udviklingen af uddannelserne. Der er udvalgt 5 uddannelser:
  - kandidatuddannelsen i historie
  - bacheloruddannelsen i fysik
  - bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen i økonomi (samlet)
  - kandidatuddannelsen i konstruktionsteknik
  - bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen i medicin (samlet)
- Ønskede interviewgrupper til 2. besøg
  - Studieledere for de 5 uddannelser
  - Prodekaner fra de 5 fakulteter
  - Institutledere, der dækker de nævnte uddannelser. Det gælder i de tilfælde, hvor resourcespørgsmål har været behandlet på statusmødet.

Audit trail 6: Undervisernes faglige og pædagogiske kompetencer

- Formålet er at belyse, hvordan institutterne på 5 fakulteter sikrer, at undervisernes faglige og pædagogiske kompetencer løbende udvikles. Der er udvalgt 5 uddannelser:
  - bacheloruddannelsen i litteraturvidenskab
  - kandidatuddannelsen i biomedicin
  - bacheloruddannelsen i jura
  - diplomingeniøruddannelse i kemiteknik
  - bacheloruddannelsen i psykologi
- Ønskede interviewgrupper til 2. besøg
  - Studieleder/studienævnsformænd fra følgende 5 uddannelser:
  - 1 underviser fra hver af de 5 uddannelser. SDU vælger undervisere.
  - Relevante institutledere for de 5 uddannelser
  - Studerende fra de studienævn, der dækker de 5 uddannelser.

III. Sagsbehandlingsnotat

Tabel 5. Sagsbehandlingsforløb

28. januar 2014	Selvevalueringsrapport modtaget.
6. marts 2014	Modtaget supplerende information ang. uddannelsesberetninger, fakultetsuddannelsesberetninger og udmøntningsnotater.
28. marts 2014	Modtaget supplerende information ang. universitetets proces omkring udviklingen af nye uddannelser.
31. marts 2014	Modtaget supplerende information om bestyrelsens rolle og svar på fremsendte spørgsmål fra udvalgte bestyrelsesmedlemmer.
21. maj 2014	Modtaget supplerende information ang. uddannelsesberetninger for uddannelserne i journalistik og medievidenskab, folkesundhedsvidenskab samt idræt og sundhed.
25. maj 2014	Modtaget supplerende information ang. fakultetsuddannelsesberetninger for hhv. Det Naturvidenskabelige Fakultet og Det Humanistiske Fakultet samt udkast til oversigt i WhiteBook over <i>Nøgletal til direktionens behandling af universitetets uddannelsesberetning</i> .
3. juni 2014	Modtaget supplerende information ang. undervisernes faglige og pædagogiske kompetencer.
1. juli 2014	Modtaget supplerende information ang. fakultetsuddannelsesberetninger for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og Det Tekniske Fakultet.
1.- 2. april 2014	Akkrediteringspanelets første besøg på institutionen
2.- 4. juni 2014	Akkrediteringspanelets andet besøg på institutionen
10. oktober 2014	Akkrediteringsrapport sendt i høring på institutionen
31. oktober 2014	Høringssvar for akkrediteringsrapport modtaget fra institutionen
Kriterievurdering ændret efter høringssvar?	Nej
19. november 2014	Sagsbehandling afsluttet
11. december 2014	Behandlet af Akkrediteringsrådet på rådsmøde

IV. Program for institutionsbesøg

Første institutionsbesøg	
1. april 2014	
Tidspunkt	Deltagere
13.00-13.30	Indledende møde med ledelse <ul style="list-style-type: none"> - Rektor - Prorektor - Prodekan
13.30-14:45	Møde med ledelse og uddannelsesråd <ul style="list-style-type: none"> - Rektor - Prorektor - Prodekan, Uddannelsesråd: <ul style="list-style-type: none"> - Dekan, SAMF (Formand) - Institutleder IMADA, NAT - Uddannelseschef, SUND - Uddannelsesdirektør, TEK - Studiechef - Kontorchef - Kvalitetskoordinator
5.15-16.15	Møde med studerende fra <ul style="list-style-type: none"> - Historie (og samfundsfag), 6. semester, Studienævnet for historie, klassiske studier og arkæologi - Dansk og matematik, 6. semester, Akademisk Råd - Statskundskab, 8. semester, Bestyrelsen - Medicin, 12. semester, Projektgruppen for professionsspor - Diplomingeniør i produktionsteknik, 4. semester, Akademisk Råd
16.45-18.00	Møde med studieledere <ul style="list-style-type: none"> - Lektor fra IVK, Informationsvidenskab, Webkom., Bibliotekskundskab, HUM, campus Kolding - Studienævnsformand og medlem af fakultetets koordineringsudvalg for uddannelser, NAT, campus Odense - Docent fra Statskundskab m.m., FMOL/MPM, SAMF, campus Odense - Studielektor fra Erhvervsøkonomi, SAMF, campus Slagelse - Lektor på Kandidat i fysioterapi, master i rehabilitering, SUND, campus Odense - Lektor på Bachelor og kandidat i klinisk biomekanik, SUND, Odense - Lektor på Diplomingeniør og civilingeniør i mekatronik, TEK, campus Sønderborg

Første institutionsbesøg

2. april 2014	
Tidspunkt	Deltagere
9.30-10.45	<p>Møde med undervisere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lektor på international virksomhedskommunikation, HUM, Slagelse - Lektor på designkultur og økonomi, designkultur, designstudier, HUM, Kolding - Lektor på biologi, matematik, anvendt matematik, NAT, Odense - Lektor på jura, SAMF, Odense - Lektor på miljø- og ressource management, SAMF, Esbjerg - Lektor på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, SUND, Odense - Lektor på mekatronik, TEK, Sønderborg - Lektor på diplomingeniøruddannelsen i elektroteknik og diplomingeniøruddannelsen i stærkstrømsteknik, TEK, Odense
11.00-12.00	<p>Møde med eksterne interessenter involveret i kvalitetssikring af eksisterende og nye uddannelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fra international virksomhedskommunikation, NAT, eksisterende uddannelse - Fra NAT, involveret i nye uddannelser ifm. projekt om sammenhæng i uddannelsessystemet - Fra anvendt matematik og generelt for alle naturvidenskabelige uddannelser, NAT, eksisterende uddannelser - Fra SAMF, eksisterende uddannelser - Fra SUND, nye uddannelser - Fra TEK, nye uddannelser
13.00-14.00	<p>Møde med teknisk-administrativt personale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specialkonsulent fra HUM - Studienævnsekretær fra NAT - Specialkonsulent fra SAMF (NAT) - Specialkonsulent fra SAMF - Kvalitetskoordinator fra SUND - Specialkonsulent fra TEK - Kontorchef fra studieservice - Kvalitetskoordinator fra studieservice - Specialkonsulent fra studieservice
14.30-15.30	<p>Afsluttende møde med ledelsen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rektor - Prorektor - Prodekan

Andet institutionsbesøg

2. juni 2014	
Tidspunkt	Deltagere
9.00-9.45	Koordinerende studieleder på bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi Lokale studieledere fra 5 campusser
10.00-10.45	Undervisere fra 5 campusser på bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen i erhvervsøkonomi
11.00-11.45	Studerende fra 5 campusser på bacheloruddannelsen (3) og kandidatuddannelsen (2) i erhvervsøkonomi
13.00-13.45	Studieledere fra kandidatuddannelserne i <ul style="list-style-type: none"> - medievidenskab - journalistik - folkesundhedsvidenskab - idræt
14.00-14.45	4 aftagere fra aftagerpaneler, der dækker kandidatuddannelserne i <ul style="list-style-type: none"> - medievidenskab - journalistik - folkesundhedsvidenskab - idræt
15.00-15.45	Panelets opsamling
15.45-16.15	Rundvisning
16.30-17.11	Transport til Odense

3. juni 2014	
Tidspunkt	Deltagere
08.30-9.00	- Panel og AI
9.00-9.45	5 studienævnsmænd fra humaniora, der dækker <ul style="list-style-type: none"> - bacheloruddannelsen i tysk (Odense) - masteruddannelsen i børne- og ungdomskultur, (Odense) - bacheloruddannelsen i designkultur og økonomi (Kolding) - kandidatuddannelsen i international virksomhedskommunikation (Odense) - bacheloruddannelsen i negot (Sønderborg)
10.00-10.45	1 studienævnsmænd Medlemmer af undervisningsudvalg for Naturvidenskab, der dækker <ul style="list-style-type: none"> - bacheloruddannelsen/kandidatuddannelsen i biomedicin - bacheloruddannelsen/ kandidatuddannelsen i nanobioscience
11.15-12.15	Studieledere fra <ul style="list-style-type: none"> - kandidatuddannelsen i historie - bacheloruddannelsen i fysik - bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen i økonomi (samlet) - kandidatuddannelsen i konstruktionsteknik - bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen i medicin (samlet)
13.15-14.00	Institutledere, der dækker ovennævnte 5 uddannelser.

14.00 -15.00	Panelets opsamling
15.00-16.30	Møde med prodekaner fra de 5 fakulteter
16.30-17.00	Panelets opsamling
4. juni 2014	
Tidspunkt	Deltagere
9.00-9.45	5 undervisere fra følgende 5 uddannelser: <ul style="list-style-type: none"> - bacheloruddannelsen i litteraturvidenskab - kandidatuddannelsen i biomedicin - bacheloruddannelsen i jura - diplomingeniøruddannelse i kemiteknologi - bacheloruddannelsen i psykologi
10.00-10.45	Studerende fra studienævn, der dækker <ul style="list-style-type: none"> - bacheloruddannelsen i litteraturvidenskab - kandidatuddannelsen i biomedicin - bacheloruddannelsen i jura - diplomingeniøruddannelse i kemiteknologi - bacheloruddannelsen i psykologi
11.00-11.45	Studieledere for/studienævnformænd for <ul style="list-style-type: none"> - bacheloruddannelsen i litteraturvidenskab - kandidatuddannelsen i biomedicin - bacheloruddannelsen i jura - diplomingeniøruddannelse i kemiteknologi - bacheloruddannelsen i psykologi
13.00-13.45	Institutledere fra institutter, der dækker <ul style="list-style-type: none"> - bacheloruddannelsen i litteraturvidenskab - kandidatuddannelsen i biomedicin - bacheloruddannelsen i jura (skriftligt) - diplomingeniøruddannelse i kemiteknik (skriftligt) - bacheloruddannelsen i psykologi <p>2 repræsentanter fra de hhv. SDU Universitetspædagogik og en universitetspædagogisk enhed.</p>
14:00-14.30	Prodekan fra Det Humanistiske Fakultet
14.30-15.00	Studieleder fra kandidatuddannelsen i mellemøststudier
15.00-16.00	Panelets opsamling
16.00-17.00	Møde med rektor, prorektor og prodekan fra Det Humanistiske Fakultet.
17.00-19.00	Panelets opsamling

V. Nøgletal

I det følgende præsenteres de tre nøgletal frafald, studieprogression og beskæftigelse/ledighed:

Frafald – bachelorer 1. år

Antal optagede studerende på Syddansk Universitet via KOT et givent år, som ikke er studieaktive på det samme hovedområde på Syddansk Universitet pr. 1.10. året efter. Antallet angives som en procentandel (antal afbrudte ud af alle optagne studerende). Følger sektordefinition: Danske Universiteters nøgletal F.3.1.

Frafald – kandidater

Antal studerende optaget på en kandidatuddannelse i et givent år (i perioden 1.10 året før til 30.9 indeværende år) og som 3 år efter optagelse ikke er enten studieaktive eller dimitteret på hovedområdet. Antal angives som en procentandel (antal afbrudte ud af alle optagne studerende). Følger sektordefinition: Danske Universiteters nøgletal G for kandidater.

Studieprogression

Syddansk Universitet har udarbejdet en definition af nøgletal for studieprogression (studietid). Definitionen er dimittendernes gennemsnitlige forsinkelse i måneder i forhold til den normerede studietid. Beregning af studietiden følger ministeriets myndighedskrav for beregning af dimittenders gennemførelstid.

Disse nøgletal er hentet fra selvevalueringsrapporten s. 246-256.

Nyuddannedes beskæftigelse

Uddannelsesministeriets nøgletal om nyuddannedes beskæftigelse (4-19 måneder efter dimitteret) for kandidatuddannelser på SDU for perioden 2009-2011.

Bilag 10 - Data for studieprogression og frafald

Studietid, bachelor – (givet som gennemsnitlig forsinkelse i måneder)

Fakultet	Uddannelse (by)	2013			2012		
		Gnms.	Antal i alt	Heraf < 6 mdr.	Gnms.	Antal i alt	Heraf < 6 mdr.
Humaniora	Audiologi (Ods.)	-0.4	20	19	2.7	14	12
Humaniora	BA int. (Sob.)	10.0	39	28	5.3	59	39
Humaniora	Bibliotekskundskab og videnskommunikation (Ods.)	-0.8	9	8	11.5	5	4
Humaniora	Dansk (Kol.)	9.6	8	6	0.8	12	11
Humaniora	Dansk (Ods.)	8.9	33	22	15.2	18	10
Humaniora	Designkultur og økonomi (Kol.)	3.9	31	23	2.7	38	31
Humaniora	Engelsk (Kol.)	11.1	16	9	23.7	10	3
Humaniora	Engelsk (Ods.)	7.7	40	25	6.5	23	17
Humaniora	Filosofi (Ods.)	17.6	14	10	21.3	14	7
Humaniora	Historie (Kol.)	2.3	11	7	9.8	9	5
Humaniora	Historie (Ods.)	9.6	39	29	16.6	24	13
Humaniora	Informations- og kommunikationsvidenskab (Kol.)	-2.5	12	12	-1.8	14	14
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og international marketing (Sla.)	1.2	20	16	-1.0	23	21
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og kommunikation (Ods.)	11.9	30	12	7.7	28	16
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og kommunikation (Sla.)	3.4	42	38	3.5	25	19
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og medier (Ods.)	-0.2	27	26	9.2	31	24
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog, IT og webkommunikation (Kol.)	6.4	7	4	-1.5	9	9
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 2 sprog (Kol.)	1.7	7	5	-0.5	10	9
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 2 sprog (Ods.)	11.0	21	14	9.6	25	21
Humaniora	International virksomhedskommunikation med sproglig og kulturel formidling (Sob.)	4.7	31	26	1.9	23	18
Humaniora	Klassiske studier (Ods.)	-	0	0	11.1	2	1
Humaniora	Litteraturvidenskab (Ods.)	7.1	42	30	31.0	19	7
Humaniora	Logopædi (Ods.)	0.5	20	17	6.9	35	24
Humaniora	Medievidenskab (Ods.)	5.3	59	45	2.0	67	55
Humaniora	Negot (Esb.)	-4.0	16	15	-5.2	19	19
Humaniora	Negot (Ods.)	2.4	59	47	3.0	74	59
Humaniora	Negot (Sob.)	2.1	9	7	-3.4	12	10
Humaniora	Oldtidskundskab (Ods.)	16.4	6	4	24.4	6	3
Humaniora	Professionsbachelor i fremmedsprog og IT-baseret markedskommunikation (Sla.)	-1.4	15	15	-2.0	4	3
Humaniora	Religionsstudier (Ods.)	-0.8	21	18	7.8	14	10
Humaniora	Spanske og spanskamerikanske studier (Ods.)	-1.4	7	7	17.9	4	1
Humaniora	Tysk (Ods.)	2.9	7	5	23.0	7	2
Naturvidenskab	Anvendt matematik (Ods.)	15.0	7	3	1.7	1	1
Naturvidenskab	Biokemi og molekylær biologi (Ods.)	9.6	10	5	9.4	28	18

Naturvidenskab	Biologi (Ods.)	13,7	15	9	9,6	23	13
Naturvidenskab	Biomedicin (Ods.)	7,1	34	24	6,2	15	9
Naturvidenskab	Datalogi (Ods.)	12,1	16	8	7,6	19	10
Naturvidenskab	Farmaceut (Ods.)	5,7	19	11	4,1	10	8
Naturvidenskab	Fysik (Ods.)	19,4	12	7	1,5	4	4
Naturvidenskab	Kemi (Ods.)	34,8	5	2	7,8	7	5
Naturvidenskab	Lægemiddelvidenskab (Ods.)	1,9	1	1	7,1	4	2
Naturvidenskab	Matematik-økonomi (Ods.)	6,1	6	5	-1,0	7	7
Naturvidenskab	Matematik (Ods.)	5,6	4	3	4,4	6	4
Naturvidenskab	Nanobiotechnology (Ods.)	5,6	2	1	1,2	2	2
Samfundsvidenskab	BA.int. (Kol.)	77,4	1	0	-	0	0
Samfundsvidenskab	Bachelor in Economics and Information Technology (Sla.)	0,2	13	12	4,3	16	11
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi og jura, HA (jur.) (Ods.)	8,0	31	21	3,9	36	31
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Esb.)	-1,0	41	34	-2,7	45	44
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Kol.)	-6,0	75	69	-3,5	59	55
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Ods.)	-1,3	138	128	-2,7	108	95
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Sdb.)	-0,1	29	24	-6,5	22	22
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Sla.)	-5,5	140	121	-6,7	112	108
Samfundsvidenskab	European Studies (Sdb.)	-1,3	23	22	0,8	19	16
Samfundsvidenskab	Journalist (Ods.)	3,6	62	51	1,7	68	57
Samfundsvidenskab	Jura (Ods.)	2,2	132	102	5,0	96	65
Samfundsvidenskab	Miljø og ressource management (Esb.)	-	0	0	-2,4	4	4
Samfundsvidenskab	Sociologi og kulturanalyse (Esb.)	-2,2	21	21	-	0	0
Samfundsvidenskab	Statskundskab (Ods.)	8,0	55	39	1,3	65	58
Samfundsvidenskab	Økonomi (oecon.) (Ods.)	-0,6	33	30	1,1	34	28
Sundhedsvidenskab	Biomekanik (Ods.)	1,7	40	34	3,1	43	36
Sundhedsvidenskab	Folkesundhedsvidenskab (Esb.)	-2,5	7	7	0,6	8	6
Sundhedsvidenskab	Idræt og sundhed (Ods.)	6,0	92	63	3,2	61	47
Sundhedsvidenskab	Medicin (Ods.)	2,6	264	222	2,8	263	214
Sundhedsvidenskab	Psykologi (Ods.)	-5,0	83	83	-	0	0
Teknik	Civilingeniør i fysik og teknologi (Ods.)	2,2	4	3	26,3	3	0
Teknik	Civilingeniør i kemi (Ods.)	1,7	9	8	-1,5	6	6
Teknik	Civilingeniør i lærings- og oplevelsesteknologi (Ods.)	-2,0	1	1	-	0	0
Teknik	Civilingeniør i mekatronik (Sdb.)	-2,2	2	2	-	0	0
Teknik	Civilingeniør i miljøteknologi (Ods.)	-2,2	5	5	-1,2	5	5
Teknik	Civilingeniør i robotteknologi (Ods.)	-0,2	22	20	2,6	23	21
Teknik	Civilingeniør i velfærdsteknologi (Ods.)	-0,9	1	1	-	0	0
Teknik	Civilingeniør in Innovation and Business (Sdb.)	2,0	13	9	-1,6	3	3
Teknik	Civilingeniør in Mechatronics (Sdb.)	-2,2	7	7	-1,5	12	11

Teknik	Civilingeniør in Product Development and Innovation (Ods.)	-1,3	20	19	-1,6	11	11
Teknik	Diplomingeniør i bygningsteknik (Ods.)	4,8	34	28	-1,6	31	27
Teknik	Diplomingeniør i elektroteknik (Ods.)	0,0	13	11	0,7	14	12
Teknik	Diplomingeniør i elektroteknik (Sdb.)	-	0	0	32,8	1	0
Teknik	Diplomingeniør i informations- og kommunikationsteknologi (Ods.)	2,7	11	8	-3,1	16	13
Teknik	Diplomingeniør i integreret design (Ods.)	-0,8	28	27	1,1	36	32
Teknik	Diplomingeniør i kerntechnik (Ods.)	15,1	12	11	2,7	13	11
Teknik	Diplomingeniør i maskinteknik (Ods.)	-3,8	17	15	-3,1	30	26
Teknik	Diplomingeniør i mekatronik (Sdb.)	-1,3	9	9	-0,2	5	5
Teknik	Diplomingeniør i produktionsteknik (Ods.)	3,1	18	15	-6,7	34	32
Teknik	Diplomingeniør i stærkstrøm (Ods.)	-4,0	5	5	0,5	11	9
Teknik	Diplomingeniør in Global Management and Manufacturing (Ods.)	1,1	23	19	2,8	33	27
Teknik	Diplomingeniør in Interaction Design (Sdb.)	0,7	6	5	1,3	4	3
Teknik	Diplomingeniør in Mechatronics (Sdb.)	3,6	4	3	-1,0	3	3

Teknik	Civilingeniør in Product Development and Innovation (Ods.)	-1.3	20	19	-1.6	11	11
Teknik	Diplomingeniør i bygningsteknik (Ods.)	4.8	34	28	-1.6	31	27
Teknik	Diplomingeniør i elektroteknik (Ods.)	0.0	13	11	0.7	14	12
Teknik	Diplomingeniør i elektroteknik (Sdb.)	-	0	0	32.8	1	0
Teknik	Diplomingeniør i informations- og kommunikationsteknologi (Ods.)	2.7	11	8	-3.1	16	13
Teknik	Diplomingeniør i integreret design (Ods.)	-0.8	28	27	1.1	36	32
Teknik	Diplomingeniør i keramikk (Ods.)	15.1	12	11	2.7	13	11
Teknik	Diplomingeniør i maskinteknik (Ods.)	-3.8	17	15	-3.1	30	26
Teknik	Diplomingeniør i mekatronik (Sdb.)	-1.3	0	0	-0.2	5	5
Teknik	Diplomingeniør i produktionsteknik (Ods.)	3.1	18	15	-6.7	34	32
Teknik	Diplomingeniør i stærkstrøm (Ods.)	-4.0	5	5	0.5	11	9
Teknik	Diplomingeniør in Global Management and Manufacturing (Ods.)	1.1	23	19	2.8	33	27
Teknik	Diplomingeniør in Interaction Design (Sdb.)	0.7	6	5	1.3	4	3
Teknik	Diplomingeniør in Mechatronics (Sdb.)	3.6	4	3	-1.0	3	3

Naturvidenskab	Kemi (Ods.)	11,9	12	3	7,1	13	4
Naturvidenskab	Lægemiddelvidenskab (Ods.)	-	0	0	13,1	2	1
Naturvidenskab	Matematik-økonomi (Ods.)	7,0	5	2	3,6	10	5
Naturvidenskab	Matematik (Ods.)	2,9	3	1	13,5	6	1
Naturvidenskab	Medicinalkemi (Ods.)	5,5	7	1	7,0	2	0
Naturvidenskab	Nanobioscience (Ods.)	33,0	1	0	2,7	4	2
Naturvidenskab	Naturvidenskabelig elitekandidat (Ods.)	8,5	5	0	1,1	1	1
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Esb.)	4,8	21	11	3,0	14	8
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Kol.)	9,0	50	19	4,3	49	32
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Ods.)	8,5	161	56	8,7	125	46
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Sdb.)	5,3	19	8	5,7	25	13
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Sta.)	3,1	17	10	-0,1	6	6
Samfundsvidenskab	Cand.merc.aud. (Kol.)	20,5	50	6	15,3	72	5
Samfundsvidenskab	Cand.merc.aud. (Ods.)	22,4	17	5	6,3	13	6
Samfundsvidenskab	Cand.merc.dat. (Ods.)	18,9	4	0	22,3	2	0
Samfundsvidenskab	Cand.merc.lur. (Ods.)	4,7	23	14	9,2	15	5
Samfundsvidenskab	Designledelse (Kol.)	9,6	17	1	5,5	16	5
Samfundsvidenskab	European Studies (Sdb.)	13,8	7	0	14,4	10	0
Samfundsvidenskab	International Security and Law (Ods.)	-0,1	11	11	-	0	0
Samfundsvidenskab	Journalist (Ods.)	16,3	42	1	14,3	37	5
Samfundsvidenskab	Jura (Ods.)	0,5	61	35	-0,4	60	43
Samfundsvidenskab	Miljø og ressource management (Esb.)	6,6	9	5	1,1	8	6
Samfundsvidenskab	Samfundsfrag (Ods.)	9,5	2	0	-0,9	2	2
Samfundsvidenskab	Statskundskab (Ods.)	16,1	37	6	21,4	31	1
Samfundsvidenskab	Økonomi (oecon.) (Ods.)	8,5	41	18	14,5	26	4
Sundhedsvidenskab	Biomekanik (Ods.)	-0,8	22	17	-1,9	22	20
Sundhedsvidenskab	Farmaceut (Ods.)	-0,4	12	9	1,1	11	8
Sundhedsvidenskab	Folkesundhedsvidenskab (Esb.)	7,4	54	20	8,0	41	13
Sundhedsvidenskab	Fysioterapi (Ods.)	-2,4	22	22	-	0	0
Sundhedsvidenskab	Idræt og sundhed (Ods.)	8,3	47	12	12,9	44	8
Sundhedsvidenskab	Medicin (Ods.)	-0,3	164	120	-0,3	161	107
Sundhedsvidenskab	Sundhedsfaglig kandidatuddannelse (Ods.)	6,8	20	9	10,8	24	11
Teknik	Civilingeniør i fysik og teknologi (Ods.)	0,4	6	5	-0,8	11	9
Teknik	Civilingeniør i kemi (Ods.)	-2,1	9	9	11,1	11	8
Teknik	Civilingeniør i konstruktionsteknik (Ods.)	1,2	14	12	2,6	10	6
Teknik	Civilingeniør i miljøteknologi (Ods.)	2,4	11	7	0,7	6	5
Teknik	Civilingeniør i robotteknologi (Ods.)	0,6	19	14	4,4	31	18
Teknik	Civilingeniør in Innovation and Business (Sdb.)	-2,5	14	14	-1,8	14	12
Teknik	Civilingeniør in Mechatronics (Sdb.)	-2,0	20	17	-2,5	21	21

Teknik	Civilingeniør in Product Development and Innovation (Ods.)	-1.3	22	22	-0.7	11	11
Teknik	IT Product Design (Sdb.)	-2.4	17	14	6.3	8	6

Frålfald, bachelor – (Danske Universiteters nøgletal F.3.1., frålfald på 1. studieår)

Fakultet	Uddannelse (by)	2012			2011		
		Afbrudt (%)	Afbrudt (antal)	Antal i alt	Afbrudt (%)	Afbrudt (antal)	Antal i alt
Humaniora	Amerikanske studier (Ods.)	11%	5	44	-	0	0
Humaniora	Audiologi (Ods.)	5%	2	37	11%	4	38
Humaniora	BA int. (Søb.)	21%	23	111	23%	29	128
Humaniora	Bibliotekvidenskab og videnskommunikation (Ods.)	38%	10	26	17%	3	18
Humaniora	Dansk (Kol.)	23%	7	30	33%	7	21
Humaniora	Dansk (Ods.)	24%	18	74	13%	10	76
Humaniora	Designkultur og økonomi (Kol.)	15%	9	60	18%	14	74
Humaniora	Engelsk (Kol.)	22%	9	41	32%	11	34
Humaniora	Engelsk (Ods.)	15%	11	71	21%	16	76
Humaniora	Filosofi (Ods.)	18%	12	66	37%	25	67
Humaniora	Historie (Kol.)	23%	7	30	30%	10	33
Humaniora	Historie (Ods.)	18%	18	91	26%	24	93
Humaniora	Informations- og kommunikationsvidenskab (Kol.)	0%	0	13	25%	7	28
Humaniora	Interkulturel pædagogik og arabisk (Ods.)	16%	4	25	32%	10	31
Humaniora	Interkulturel pædagogik og dansk som andetsprog (Ods.)	18%	5	28	23%	8	35
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og international markæting (Sla.)	22%	14	65	27%	17	62
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og kommunikation (Ods.)	26%	21	82	24%	23	95
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og kommunikation (Sla.)	22%	18	81	20%	16	81
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog og medier (Ods.)	7%	3	48	18%	9	50
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 1 sprog, IT og webkommunikation (Kol.)	21%	6	29	15%	5	33
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 2 sprog (Kol.)	31%	5	16	30%	3	10
Humaniora	International virksomhedskommunikation med 2 sprog (Ods.)	31%	12	39	32%	14	44
Humaniora	International virksomhedskommunikation med sproglig og kulturel formidling (Søb.)	31%	9	29	53%	19	38
Humaniora	Litteraturovidenskab (Ods.)	21%	15	71	14%	10	74
Humaniora	Logopædi (Ods.)	8%	3	40	10%	4	40
Humaniora	Medievidenskab (Ods.)	18%	18	91	21%	18	87
Humaniora	Negot (Esb.)	0%	0	5	25%	4	16
Humaniora	Negot (Ods.)	15%	22	146	18%	22	123
Humaniora	Negot (Søb.)	8%	3	37	28%	8	29
Humaniora	Oldtidskundskab (Ods.)	21%	7	34	20%	8	40
Humaniora	Professionsbachelor i fremmedsprog og IT-baseret markedskommunikation (Sla.)	21%	11	53	18%	5	28
Humaniora	Religionsstudier (Ods.)	17%	13	76	18%	14	72
Humaniora	Spanske og spanskamerikanske studier (Ods.)	31%	10	32	22%	8	37
Humaniora	Tysk (Ods.)	14%	3	22	46%	11	24
Naturvidenskab	Anvendt matematik (Ods.)	0%	0	6	-	0	0

Naturvidenskab	Blokem og molekylær biologi (Ods.)	14%	5	36	-	0	0
Naturvidenskab	Biologi (Ods.)	11%	5	47	27%	10	37
Naturvidenskab	Biomedicin (Ods.)	18%	22	123	-	0	0
Naturvidenskab	Datalogi (Ods.)	11%	6	57	19%	9	47
Naturvidenskab	Farmaceut (Ods.)	3%	3	89	5%	4	88
Naturvidenskab	Fysik (Ods.)	18%	5	27	-	0	0
Naturvidenskab	Kemi (Ods.)	0%	0	15	-	0	0
Naturvidenskab	Matematik-økonomi (Ods.)	30%	14	47	28%	10	36
Naturvidenskab	Matematik (Ods.)	19%	3	16	-	0	0
Naturvidenskab	Nanobiologi (Ods.)	38%	3	8	-	0	0
Naturvidenskab	Naturvidenskab (Ods.)	-	0	0	20%	38	186
Samfundsvidenskab	Bachelor in Economics and Information Technology (Slb.)	6%	1	16	27%	3	11
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi og jura, HA (jur.) (Ods.)	10%	5	52	12%	16	134
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Esb.)	27%	14	52	25%	17	88
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Kol.)	18%	18	102	15%	14	95
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Ods.)	18%	51	283	17%	40	230
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Sdb.)	12%	6	52	14%	7	50
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi, HA (Slb.)	19%	50	269	23%	47	202
Samfundsvidenskab	European Studies (Sdb.)	10%	4	42	23%	10	43
Samfundsvidenskab	Journalist (Ods.)	5%	4	87	5%	4	76
Samfundsvidenskab	Jura (Ods.)	11%	14	128	18%	27	148
Samfundsvidenskab	Market and Management Anthropology (Ods.)	11%	10	92	-	0	0
Samfundsvidenskab	Miljø og ressource management (Esb.)	19%	3	16	33%	4	12
Samfundsvidenskab	Samfundsfag (Ods.)	20%	4	20	-	0	0
Samfundsvidenskab	Sociologi og kulturalyse (Esb.)	15%	10	68	17%	11	64
Samfundsvidenskab	Statskundskab (Ods.)	10%	7	71	23%	23	99
Samfundsvidenskab	Økonomi (oecon.) (Ods.)	15%	12	78	10%	6	60
Sundhedsvidenskab	Biomekanik (Ods.)	9%	6	64	14%	9	64
Sundhedsvidenskab	Folkesundhedsvidenskab (Esb.)	-	0	0	7%	1	14
Sundhedsvidenskab	Folkesundhedsvidenskab (Ods.)	13%	5	40	-	0	0
Sundhedsvidenskab	Idræt og sundhed (Ods.)	7%	9	136	4%	4	113
Sundhedsvidenskab	Medicin (Ods.)	3%	9	310	2%	6	309
Sundhedsvidenskab	Psykologi (Ods.)	14%	14	103	9%	10	110
Teknik	Civilingeniør i emergenteologi (Ods.)	10%	4	41	18%	5	28
Teknik	Civilingeniør i fysik og teknologi (Ods.)	7%	1	15	11%	1	9
Teknik	Civilingeniør i kemi (Ods.)	5%	1	19	4%	1	24
Teknik	Civilingeniør i lærings- og oplevelsesteologi (Ods.)	3%	1	37	0%	0	8
Teknik	Civilingeniør i mekatronik (Sdb.)	20%	1	5	9%	1	11
Teknik	Civilingeniør i miljøteknologi (Ods.)	-	0	0	60%	3	5

Teknik	Civilingeniør i robotteknologi (Ods.)	15%	7	46	17%	8	48
Teknik	Civilingeniør i velfærdsteknologi (Ods.)	29%	7	24	8%	1	12
Teknik	Civilingeniør in Innovation and Business (Sdb.)	20%	3	15	17%	3	18
Teknik	Civilingeniør in Mechatronics (Sdb.)	0%	0	11	8%	1	13
Teknik	Civilingeniør in Product Development and Innovation (Ods.)	10%	4	41	14%	5	36
Teknik	Civilingeniør in Software Engineering (Ods.)	14%	6	44	-	0	0
Teknik	Diplomingeniør i bygningsteknik (Ods.)	25%	13	51	17%	11	65
Teknik	Diplomingeniør i elektroteknik (Ods.)	26%	8	31	21%	6	29
Teknik	Diplomingeniør i informations- og kommunikationsteknologi (Ods.)	9%	2	22	20%	4	20
Teknik	Diplomingeniør i integreret design (Ods.)	7%	3	45	10%	4	40
Teknik	Diplomingeniør i kemiteknik (Ods.)	12%	2	17	18%	2	11
Teknik	Diplomingeniør i maskinteknik (Ods.)	2%	1	45	7%	2	29
Teknik	Diplomingeniør i mekatronik (Sdb.)	11%	2	19	8%	1	13
Teknik	Diplomingeniør i produktionsteknik (Ods.)	0%	0	31	11%	2	18
Teknik	Diplomingeniør i stærkstrøm (Ods.)	11%	2	18	9%	1	11
Teknik	Diplomingeniør in Global Management and Manufacturing (Ods.)	25%	15	59	11%	5	44
Teknik	Diplomingeniør in Interaction Design (Sdb.)	8%	1	16	14%	1	7
Teknik	Diplomingeniør in Mechatronics (Sdb.)	0%	0	15	20%	2	10

Frafall, kandidat – (Danske Universiteters nøgletal G., herunder frafall efter 3 år)

Fakultet	Uddannelse (by)	2012			2011		
		Afbrudt (%)	Afbrudt (antal)	Antal i alt	Afbrudt (%)	Afbrudt (antal)	Antal i alt
Humaniora	Amerikanske studier (Ods.)	25%	4	16	5%	1	22
Humaniora	Audiologopædi (Ods.)	18%	6	31	10%	3	29
Humaniora	Dansk (Kol.)	7%	1	15	13%	1	8
Humaniora	Dansk (Ods.)	7%	1	14	31%	5	16
Humaniora	Engelsk (Kol.)	11%	1	9	26%	2	7
Humaniora	Engelsk (Ods.)	6%	1	18	13%	2	16
Humaniora	Filosofi (Ods.)	0%	0	7	67%	2	3
Humaniora	Fransk (Ods.)	-	0	0	0%	0	3
Humaniora	Historie (Kol.)	0%	0	8	0%	0	4
Humaniora	Historie (Ods.)	5%	1	22	19%	6	32
Humaniora	International virksomhedskommunikation (Ods.)	14%	10	74	24%	21	88
Humaniora	Klassiske studier (Ods.)	-	0	0	100%	2	2
Humaniora	Kulturformidling (Ods.)	21%	6	29	21%	11	52
Humaniora	Litteraturovidenskab (Ods.)	20%	2	10	33%	2	6
Humaniora	Marinarkæologi (Esb.)	14%	2	14	23%	3	13
Humaniora	Medievidenskab (Ods.)	31%	5	16	26%	4	14
Humaniora	Mellemønstudier (Ods.)	12%	4	33	15%	4	27
Humaniora	Negot (Esb.)	4%	1	25	0%	0	15
Humaniora	Negot (Ods.)	30%	20	67	14%	6	43
Humaniora	Oldtidskundskab (Ods.)	0%	0	4	-	0	0
Humaniora	Pædagogik (Ods.)	31%	9	29	22%	4	18
Humaniora	Religionsstudier (Ods.)	43%	3	7	18%	2	11
Humaniora	Spanske og spanskamerikanske studier (Ods.)	100%	1	1	0%	0	4
Humaniora	Tysk (Ods.)	14%	1	7	27%	3	11
Humaniora	Webkommunikation (Kol.)	31%	4	13	35%	4	12
Naturvidenskab	Anvendt matematik (Ods.)	0%	0	1	-	0	0
Naturvidenskab	Biokemi og molekylær biologi (Ods.)	6%	1	17	11%	1	9
Naturvidenskab	Biologi (Ods.)	13%	3	24	6%	1	18
Naturvidenskab	Biologisk antropologi (Ods.)	0%	0	1	0%	0	1
Naturvidenskab	Biologisk oceanografi (Ods.)	-	0	0	0%	0	1
Naturvidenskab	Biomedicin (Ods.)	20%	5	25	13%	2	15
Naturvidenskab	Biotechnologi (Ods.)	0%	0	1	0%	0	1
Naturvidenskab	Datalogi (Ods.)	13%	2	15	13%	1	8
Naturvidenskab	Fysik (Ods.)	0%	0	7	0%	0	3
Naturvidenskab	Kemi (Ods.)	0%	0	16	13%	1	8

Naturvidenskab	Lægemiddelvidenskab (Ods.)	50%	1	2	0%	0	0	5
Naturvidenskab	Matematik-økonomi (Ods.)	0%	0	6	0%	0	0	5
Naturvidenskab	Matematik (Ods.)	20%	2	7	0%	0	0	6
Naturvidenskab	Medicinal kemi (Ods.)	0%	0	2	-	0	0	0
Naturvidenskab	Nanobioscience (Ods.)	0%	0	5	33%	1	1	3
Naturvidenskab	Naturvidenskabelig elitekandidat (Ods.)	0%	0	1	-	0	0	0
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Esb.)	17%	3	18	0%	0	0	9
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Kol.)	17%	9	53	8%	5	60	60
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Ods.)	9%	17	179	13%	14	111	111
Samfundsvidenskab	Cand.merc. (Sdb.)	12%	5	43	9%	2	23	23
Samfundsvidenskab	Cand.merc.aud. (Kol.)	10%	10	98	11%	8	74	74
Samfundsvidenskab	Cand.merc.aud. (Ods.)	23%	6	26	18%	3	17	17
Samfundsvidenskab	Cand.merc.dat. (Ods.)	0%	0	2	0%	0	7	7
Samfundsvidenskab	Cand.merc.jur. (Ods.)	15%	5	34	12%	3	26	26
Samfundsvidenskab	Designledelse (Kol.)	18%	5	32	22%	2	9	9
Samfundsvidenskab	European Studies (Sdb.)	0%	0	2	17%	9	52	52
Samfundsvidenskab	Journalist (Ods.)	18%	9	51	16%	9	67	67
Samfundsvidenskab	Jura (Ods.)	3%	2	72	5%	3	64	64
Samfundsvidenskab	Miljø og ressource management (Esb.)	24%	5	21	-	0	0	0
Samfundsvidenskab	Samfundsfag (Ods.)	0%	0	3	40%	2	5	5
Samfundsvidenskab	Statskundskab (Ods.)	13%	5	40	14%	5	35	35
Samfundsvidenskab	Økonomi (econ.) (Ods.)	11%	4	36	18%	5	28	28
Sundhedsvidenskab	Biomekanik (Ods.)	0%	0	49	3%	1	29	29
Sundhedsvidenskab	Farmaceut (Ods.)	0%	0	13	-	0	0	0
Sundhedsvidenskab	Folkesundhedsvidenskab (Esb.)	2%	1	52	11%	4	37	37
Sundhedsvidenskab	Idræt og sundhed (Ods.)	4%	2	48	6%	2	32	32
Sundhedsvidenskab	Klinisk farmaci (Ods.)	100%	2	2	0%	0	3	3
Sundhedsvidenskab	Medicin (Ods.)	2%	1	52	8%	1	12	12
Sundhedsvidenskab	Sundhedsfaglig kandidatuddannelse (Ods.)	4%	1	25	0%	0	30	30
Teknik	Civilingeniør i fysik og teknologi (Ods.)	0%	0	7	0%	0	2	2
Teknik	Civilingeniør i kemi (Ods.)	0%	0	11	50%	1	2	2
Teknik	Civilingeniør i konstruktionsteknik (Ods.)	24%	5	21	14%	1	7	7
Teknik	Civilingeniør i miljøteknologi (Ods.)	0%	0	7	0%	0	7	7
Teknik	Civilingeniør i robotteknologi (Ods.)	11%	4	38	9%	3	32	32
Teknik	Civilingeniør in Innovation and Business (Sdb.)	6%	1	18	0%	0	7	7
Teknik	Civilingeniør in Mechatronics (Sdb.)	18%	3	19	5%	1	20	20
Teknik	IT Product Design (Sdb.)	0%	0	9	0%	0	1	1

Uddannelsesministeriets nøgletal om nyuddannedes beskæftigelse (4-19 måneder efter dimission) for kandidatuddannelser på SDU for perioden 2009-2011

Hovedområde	Nationalt Beskæftigelsestal fordelt på Hovedområder - universitetsuddannelser						
	Humaniora	Naturvidenskab	Samfundsvidenskab	Sundhedsvidenskab	Teknisk Videnskab	Teologi	
2009							
I uddannelse	1%	19%	1%	4%	10%	21%	
Beskæftigelse	71%	60%	78%	79%	60%	56%	
Udlandet	6%	7%	9%	11%	13%	8%	
Ledighed	12%	8%	6%	2%	10%	8%	
Uden for arbejdsstyrk	9%	6%	6%	3%	6%	6%	
Antal nyuddannede	3674	1818	5231	1355	1634	108	
2010							
I uddannelse	1%	20%	2%	5%	13%	15%	
Beskæftigelse	67%	54%	75%	76%	57%	57%	
Udlandet	8%	10%	10%	14%	15%	2%	
Ledighed	14%	9%	7%	3%	8%	10%	
Uden for arbejdsstyrk	9%	7%	6%	3%	7%	16%	
Antal nyuddannede	3576	1870	5139	1425	1555	88	
2011							
I uddannelse	2%	16%	2%	5%	13%	12%	
Beskæftigelse	66%	58%	72%	79%	59%	60%	
Udlandet	8%	9%	11%	10%	15%	3%	
Ledighed	13%	8%	8%	3%	7%	12%	
Uden for arbejdsstyrk	11%	8%	7%	3%	6%	12%	
Antal nyuddannede	3345	2007	5111	1487	1619	91	

niveau	uni_mggr_p	uddannelse_uni	ledighed2009	ledighed2010	ledighed 2011	uden t for arbejdsmarkedet 2009	uden t for arbejdsmarkedet 2010	Beskæftigelse mv. 2009	Beskæftigelse mv. 2010	alle2009	alle2010	alle2011	
Kandidat	Humaniora	Audiologopædi/Audiologi, logopædi	7%	6%	0%	19%	21%	74%	79%	88%	27	28	17
Kandidat	Humaniora	Dansk	15%	19%	11%	12%	0%	73%	81%	80%	41	31	35
Kandidat	Humaniora	Engelsk	17%	24%	14%	21%	9%	63%	68%	69%	24	34	36
Kandidat	Humaniora	Film- og medievidenskab/Journalistik	27%	55%		18%	0%	55%	45%		11	11	
Kandidat	Humaniora	Filosofi									4	1	2
Kandidat	Humaniora	Fransk											
Kandidat	Humaniora	Historie	28%	12%	8%	9%	5%	63%	84%	79%	46	43	24
Kandidat	Humaniora	Informationsvidenskab/Humanistisk informatik	20%	16%	11%	7%	11%	73%	73%	86%	59	55	76
Kandidat	Humaniora	Kulturformidling	25%	16%	16%	8%	13%	67%	72%	77%	36	32	31
Kandidat	Humaniora	Litteraturvidenskab/litteraturhistorie	19%			15%		65%			26		
Kandidat	Humaniora	Negot, engelsk, tysk, fransk, spansk, arabisk, polsk og international turisme	7%	15%	12%	3%	8%	90%	77%	80%	58	61	65
Kandidat	Humaniora	Småfag	17%	16%	18%	17%	5%	67%	79%	71%	18	19	28
Kandidat	Humaniora	Tysk									2	5	4
Kandidat	Naturvidenskab	Bio/Geo	9%	15%	10%	3%	9%	88%	77%	84%	74	81	50
Kandidat	Naturvidenskab	Idræt	4%	0%	2%	4%	5%	93%	95%	89%	28	43	44
Kandidat	Naturvidenskab	Mat/Fys/Kemi/Datalogi	11%	14%	9%	5%	2%	85%	84%	80%	65	58	45
Kandidat	Naturvidenskab	Naturvidenskab kandidat											
Kandidat	Samfundsvidenskab	Cand.merc.	7%	13%	10%	4%	4%	89%	84%	82%	118	134	146
Kandidat	Samfundsvidenskab	Cand.merc.aud.	1%	1%	1%	1%	1%	97%	98%	99%	77	88	67
Kandidat	Samfundsvidenskab	Datalogi, cand.merc.		30%			0%		70%				10
Kandidat	Samfundsvidenskab	Erhvervsret, cand.merc.	13%	4%	7%	3%	4%	83%	91%	80%	30	23	15
Kandidat	Samfundsvidenskab	Jura		7%	14%		0%		93%	83%		41	58
Kandidat	Samfundsvidenskab	Statskundskab/forvaltning	5%	14%	3%	5%	2%	90%	84%	91%	40	50	33
Kandidat	Samfundsvidenskab	Statskundskab/samfundsvidenskab		8%	0%		0%		92%	100%		12	18
Kandidat	Samfundsvidenskab	Økonomi/Statsvidenskab	6%	8%	0%	3%	8%	91%	85%	100%	32	13	25
Kandidat	Sundhedsvidenskab	Biomekanik	0%	0%	0%	13%	0%	88%	100%	95%	24	30	38
Kandidat	Sundhedsvidenskab	Farmaceut		0%			6%		94%			16	
Kandidat	Sundhedsvidenskab	Folkesundhedsvidenskab	4%	14%	12%	7%	14%	89%	73%	80%	28	22	25
Kandidat	Sundhedsvidenskab	Lægevidenskab	0%	1%	0%	3%	2%	97%	97%	98%	238	212	207
Kandidat	Sundhedsvidenskab	Sundhedsfaglig	5%	0%	10%	0%	4%	95%	96%	87%	20	24	31
Kandidat	Teknisk videnskab	Civilingeniør	10%	9%	8%	5%	10%	85%	81%	89%	93	58	53
Kandidat	Humaniora		17%	16%	12%	11%	10%	72%	75%	79%	372	359	370
Kandidat	Naturvidenskab		9%	11%	7%	4%	5%	88%	84%	84%	169	183	141
Kandidat	Samfundsvidenskab		6%	9%	7%	3%	2%	91%	88%	88%	312	371	371
Kandidat	Sundhedsvidenskab		1%	2%	3%	4%	3%	95%	95%	94%	310	304	304
Kandidat	Teknisk videnskab		10%	9%	8%	5%	10%	85%	81%	89%	93	58	53

Kilde: data hentes fra Ministeriet for Uddannelse og Forskning

VI. Akkrediteringshistorik

Siden oktober 2010 har SDU ansøgt om at få akkrediteret 21 nye uddannelser, og 60 eksisterende uddannelser er akkrediteret som led i den fastlagte turnusplan.

I forhold til nye uddannelser har 20 fået positiv akkreditering, 1 er afvist af ministeriet², og 1 har fået afslag. Dette er færre afslag end gennemsnittet for universiteterne, hvor afslagsprocenten er 10.

Af de 60 turnusakkrediteringer har 2 fået betinget akkreditering, hvilket også er under gennemsnittet for universiteter, hvor andelen af betingede akkrediteringer udgør 17 %.

Akkrediteringerne er alle baseret på de følgende fem kriterier³:

- Kriterium 1: Behov for uddannelsen
- Kriterium 2: Uddannelsen er baseret på forskning og er knyttet til et aktivt forskningsmiljø af høj kvalitet
- Kriterium 3: Uddannelsens faglige profil og mål for læringsudbytte
- Kriterium 4: Uddannelsens struktur og tilrettelæggelse
- Kriterium 5: Løbende kvalitetssikring af uddannelsen.

Nedenfor er en oversigt over de primære årsager til betingede akkrediteringer af eksisterende uddannelser på SDU.

Tabel 1: Afslag og betinget positiv akkreditering samt vurdering af, om kriterier er tilfredsstillende opfyldt (fra 1. oktober 2010)

Uddannelsens navn	Afgørelse	Ny/eksisterende	K1	K2	K3	K4	K5	Genakkrediteres
Kandidat i digital faglig formidling	Afslag	Ny	Nej	Nej	Ja	Delvist	Ja	Ikke
Kandidat i medievidenskab	Betinget positiv	Eksisterende	Delvist	Ja	Ja	Nej	Ja	Er sket
Master i offentlig kvalitet og ledelse	Betinget positiv	Eksisterende	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	2013

Note: opgjort af Danmarks Akkrediteringsinstitution

² Bacheloruddannelsen i klinisk biomekanik (engelsksproget).

³ Se akkrediteringsvejledningen på http://akkr.dk/wp-content/uploads/akkr/Vejledning_nye_uddannelser_3_udgave_10_februar_2012.pdf.

Der er givet afslag på akkreditering af den nye kandidatuddannelse i digital faglig formidling, primært fordi behovet for uddannelsen ikke er sandsynliggjort gennem tilfredsstillende inddragelse af aftagere (kriterium 1). Herudover er væsentlige fagelementer ikke forskningsmæssigt dækket på tilfredsstillende vis (kriterium 2).

Både kandidatuddannelsen i medievidenskab og masteruddannelsen i offentlig kvalitet og ledelse har fået betinget positiv akkreditering, primært pga. problemer med uddannelsernes struktur og tilrettelæggelse (kriterium 4). Det er for begge uddannelser vurderet, at der ikke er en tilstrækkelig stor sammenhæng mellem adgangskravene for uddannelsen og det faglige niveau. Det er dermed ikke sikret, at de studerende har forudsætningerne for at tilegne sig kompetencer, der er centrale for uddannelserne.

Akkrediteringer før 1. oktober 2010

I perioden 2007-10 blev et andet sæt akkrediteringskriterier brugt, og akkrediteringer i denne periode er derfor ikke nævnt ovenfor.

I perioden har 24 nye uddannelser fået positiv akkreditering, mens der er givet to afslag på akkreditering af nye uddannelser. 25 eksisterende uddannelser er i samme periode akkrediteret, hvoraf en har fået betinget positiv akkreditering.

Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bredgade 38
DK-1260 København K
Telefon: +45 3392 6900
akkr@akkr.dk
www.akkr.dk

Danmarks
Akkrediteringsinstitution